

ЛЬВІВСЬКІ АРХІЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

РІЧНИК XLVI.

ЛЬВІВ, 15. СІЧНЯ 1935

Митрополит Андрей.

Божа мудрість.

Школа молитви.

(Продовження).

„Не кождий, хто каже мені: Господи, Господи, увійде до небесного царства, але той, хто творить волю Мого Отця, що на небесах“¹⁾ Ось дорога до неба, дорога до святости, бо святість не що іншого, як умовиною, без якої неможна до неба дістатися. „До небесного царства не увійде нічого скверного, а тільки ті, що є записані в книзі життя агнця“²⁾. Як ми всі без найменшого винятку покликані до вічного спасення — запрошені неначе Богом до Його Царства, так і всі ми покликані до святости. Та святість очевидно не нашою заслугою, а даром з неба вливається в душу кожної дитини в хвилині хрещення; та святість то освячаюча Божа благодать. Вона в душі росте з кожним добрим ділом і достойним приняттям кожної Тайни і кожною побожно відмовленою молитвою. Ту святість прилюдно Церква признає кожному християнинови, тим то й кождий християнин має право до св. Причастя приступити, і священникови не вільно відмовити Причастя, хиба одному публичному грішникови, значить чоловікови, що дає всім згіршення. Ту святість признає Церква елепомазанням чоловіка, що по християнськи жив, а умираючи не може сповідатися, бо є непритомний і похороном такогуж християнина, значить, зложенням тіла у землі серед молитов, кадила й кроплення свяченою водою — так признає Церква й тіло чоловіка святим. Та святість отримана дитиною при хрещенню є очевидно найменшим ступнем святости, вона в міру зросту й розвою чоловіка повинна рости, а росте

¹⁾ Матей VII, 21. ²⁾ Апок. XXI. 27.

сповненням Божої волі, заховуванням Божих заповідей. Хоч Божі заповіді не є такі тяжкі¹⁾ і Христове ярмо, як Він сам каже, легке, наша слабість, неміч, така велика, що без Божої благодати ми не в силі сповняти Божої волі. Безконечний скарб Божих дарів, освячаючої благодати й Божої любови носимо неначе в глиняних посудах по сильному висказови св. Павла²⁾. Тому треба нам і бажати тої Божої помочи, без якої нічого доброго зділати не можемо, і те бажання висказувати в молитвах.

Молитва, яка щодня пригадує нам, що ми без Божої благодати нічого доброго не можемо зробити, та пригадує, чим є ті добрі діла, якими має бути переповнене наше життя. Вона вчить тої Божої ласки бажати й тої Божої ласки просити, є знаменитою школою життя і школою молитви, є неначе щоденним пригадуванням того апостольського слова: „Хто думає, що стоїть, нехай уважає, щоби не впасти“³⁾, є наукою покори, тої скарбниці всіх чеснот, є джерелом Божої благодати і прямо дверми до неба.

Такто при кожному проханні „Отченашу“ отвираються далекі перспективи на ціле християнське життя, у кожному слові укритий скарб, у кожному слові рай так, що треба здержуватися й обмежуватися до скупого говорення про ті всі предмети, які на гадку насуваються і то не якимсь натягненим способом, не шукаючи далеко того, про що малобся говорити, але беручи тільки перше й найконечніше значіння кожного слова. Ось зіставмо лише те, на що безпосередно вказує третє прохання. Перше погоджування на Божу волю в терпіннях, в смерті — те погоджування росте аж до тої чесноти чеснот, що є любов хреста й терпіння, бажання хреста й терпіння. Дальше заховування Божих заповідей, слабість і неміч в тій справі, ласка потрібна до неї, покора, якої та неміч учить, осторожність в поступованню, бажання Божої благодати й прошення її.

Ясна річ, що кождий з тих предметів є незвичайної ваги в християнському життю й безмірно важним предметом християнської проповіді. Пояснюючи „Отченаш“, можна про кождий предмет лише дещо, те що найконечніше й найважніше сказати. Одно хіба потішає, що природа річи така, що кожде слово безоднею правд, кожде слово укритим скарбом, проповідникови в немочи його вистане на ту безодню, на ті скарби хоч здалека вказувати, хоч здалека показати, як у кожному слові міститься

¹⁾ I Йоан V. 3. ²⁾ II Коринт. IV. 7. ³⁾ I Коринт X. 12

все християнство, ціле об'явлення, ціле небо. Чиж не ціле небо міститься у тому слові, що його ще треба в тому короткому зібранню додати, а те слово: святість. Те, через що всі машканці неба є ними, те, що робить їх подібними до Бога, те, що все робило святих такими учителями Євангелія, такими проповідниками у християнському життю, таким приміром для нас усіх.

Четверте прохання.

Четверте прохання „Отченашу“: „хліб наш насущний дай нам днесь“. Можна те слово приймати в двоякому значінню. Насамперед у значінню, сказати би, матеріальному; через слово „хліб“ висказуємо все те, що для дочасного життя щоденно треба, але можна, і відай треба під „хлібом“ розуміти й надприродний хліб Пресвятої Евхаристії; він є також насущним — щоденним кормом, бо щоденне його споживання приносить чоловікови безмірний хосен, невисказане добро. А поза Евхаристією ще в дальшій перспективі під таїнственным хлібом розуміємо Божу благодать, що через св. Тайни уділяється. Тому грецьке слово Євангелія по Матеєви перекладають словом „насущний“, себто потрібний до удержання життя, але й словом „надсущний“, *super-substantialis*, що майже відповідає слову надприродний; хліб, що сходить з неба. Тим проханням учить нас Ісус Христос бажати й просити того, що конечно для життя, для себе й ближніх, заразом бути вдоволеним тим, що конечно; не бути захланним на те, що не конечно; учить нас євангельського убожества у тому ступні, до якого кождий з нас покликаний.

Тим проханням просимо дальше св. Таїнства Евхаристії й потрібних нам у кожній хвилі життя таїнств; просимо того, щоби ми без таїнств не вмерли, щоби ми достойно й добре сповідалися; щоби ми не тратили таїнственної благодати — тих таїнств, що на ціле життя дані: Хрещення, Миропомазання, Священство, або на цілий період життя, як: Супружество. Дальше просимо й того, що до хліба в св. Письмі є порівнане, того корму душі, яким є Боже слово, про яке написано: „Не хлібом одним жиє чоловік, а всяким словом, що виходить з Божих уст“¹⁾; тим словом просимо всього що потрібне для слухання й проповідання Божого Слова, чи то для себе, чи для ближніх. У тих усіх напрямках простувати людську волю, освячувати й підносити

¹⁾ Мат. IV, 4.

в гору її бажання, є наставляти її на дорогу, що веде до безупинної молитви, то є, давати їй школу святости й школу молитви. Бог не тільки не забороняє, але навпаки, хоче, щоби ми молилися за наші щоденні потреби; того нам прямо й потрібно у християнському життю, бо мусимо пам'ятати, що й щоденний хліб і все, що до удержання життя потрібне, є дарами Божими, природними дарами, але Божими, що їх маємо з Божих рук очікувати й від Бога просити. А коли каже просити, дозволяє й бажати; бо те, чого вільно просити, того можна й бажати. Молитва не є чимсь іншим, як висловом перед Богом наших бажань; можна би сказати, всіх наших добрих і позволених бажань. Бо бажання, що його перед Богом не можна висказати, бажання чогось, чого просити не можна, є бажанням, якого не повинно мати. Бог дозволяє дбати про хліб, одначе не дозволяє ані виключно за нього дбати, ані так дбати, як це роблять погани; не дозволяє про ті потреби журитися: „Не журіться отже, кажучи: що їстимемо, або що питимемо, або в що одягнемось? бо всім тим журяться погани: знає прецінь Ваш Отець небесний, що вам треба того всього“¹⁾. І зараз ставить неначе закон, по якому буде Його святе Провидіння заспокоювати всі потреби людей: „Шукайте, каже — перш Божого царства і Його правди, а це все доложиться вам“²⁾. В міру того, як хто передовсім дбає про Божі справи, запевняє йому Бог заспокоєння всіх потреб. Коли не дбає, не заперечує Бог вправді свого Провидіння, не перестає „казати сонцю Свому світити на добрих і на злих“; але уживає неначе свого права опертого на наведеному законі й недостатком-бідою, часом нуждою склонює людську волю до того, щоби піднесла очі в небо та шукала Божого царства, щоби зійшла на цю дорогу християнського бажання, в якому „все докладається“. Усильно ще раз і ще раз, примірами взятими з природи, учить Ісус Христос людей надіятися на Бога й здаватися на Боже Провидіння. „Глядіть на птиці небесні“... „подивіться на пільні лелії“ — „на пільну траву“. Тому „не журіться вашою душею, що вам їсти або пити; ані вашим тілом, у що одягнутися“³⁾. Бог, що дав життя-душу, що є більша від їди, дасть і меншу — їду; хто дав тіло, що є більше, дасть і менше — одержу. Бог птиці кормить, лелії прикрашує гарнішим одягом від того, що його Соломон уживав. Чи ж ви не ліпші від птиць, лелій, трави? ⁴⁾. Журбу свою про дочасне заступіть бажанням вічних дібр, бо щасливі, блаженні, голодні

¹⁾ Мат. VI. 31, 32. ²⁾ Мат. VI. 33, 34. ³⁾ Мат. VI. 25. ⁴⁾ Мат. VI, 25—30.

й жадні, але не дібр дочасних, а Божої правди; „Вони будуть насичені“¹⁾ і все проче доложиться їм, а навпаки жадні й голодні дочасних дібр не тільки не будуть насичені, але можуть бути карані, бо „не можна Богови служити і мамоні“²⁾; не можна двом панам служити, або одного зненавидить, а другого полюбить, або одного буде держатися, а другим стане погорджувати³⁾.

Старий Завіт, у якому дочасні добра були благословенством і який за заховання заповідей обіцює дочасні добра, картає захланність: „Горе вам, що прилучуєте дім до дому й рілю до рілі“⁴⁾. Оскількиж більше цілий Новий Завіт є переповнений погрозами на багатих т. є. на тих, що до дочасних дібр привязані й жадні тих дібр. „Нуж тепер багаті! плачте над вашими злиднями, що на вас прийдуть. Ваше багатство зниділо, а ваші одежі поїли молі, ваше золоту й срібло поржавіло, а їх ржа буде вам на свідоцтво, і зїсть ваші тіла як огонь... це плата робітників, що жали ваші ниви, котру ви задержали, кличе; і крики женців дійшли до ушей Господа Саваота“⁵⁾. „І ще кажу вам: лекше перейти верблюдови крізь ушко голки, як багатому ввійти в Боже царство“⁶⁾. „Горе вам багатим, бо ви отримали вашу потіху, горе вам насиченим, бо будете голодні, горе вам, що тепер смієтеся, бо плакати і ридати мете“⁷⁾. І цілий Новий Завіт має ту ціль, щоби людське серце відірвати від надмірного привязання до сотворінь, до дочасних дібр, а піднести його до оцінення того добра, яким є Бог. І ті дві категорії ніяким способом неможна помішати; або цінитися Бога над усе, або цінитися що іншого вище Бога. Можна взагалі сказати, що кождий гріх є ціненням чогось, якогось марного й низького добра над Бога, його ласки і вічних дібр, коли поміж тими двома родами дібр не може бути ніякого порівняння. Бо саме порівняння є неначе пониженням безконечної Божої доброти. Тому й для матеріяліста так цілковито неприступне й незрозуміле Євангелія, бо носить у душі засадничу й глибоку перешкоду звернення до Бога; про нього написано: „Йому Богом черево“; він не лише не може любити Всевишнього Бога в небі і не може правдивою молитвою до Нього звернутися, до нього хіба відноситься те слово Якова⁸⁾: „Просите й не дістаєте, бо зле просите“, а може й те слово⁹⁾: „Хто відвертає свої уши і не слухає закона, того молитва буде мерзька“.

¹⁾ Мат. V, 6. ²⁾ Мат. VI, 24. ³⁾ Мат. VI. ⁴⁾ Ісаія V, 8. ⁵⁾ Яків V, 1—4.

⁶⁾ Мат. XIX, 24. ⁷⁾ Лука VI, 24, 26. ⁸⁾ IV, 3. ⁹⁾ Притч. XXVIII, 9.

Просячи того хліба, що з неба сходить, а яким є Пресвяте Тіло й Кров Господа Нашого, просимо передовсім голоду того корму, спраги тої чаші, бо в міру того голоду й тої спраги дається нам благодать цього таїнства. Тою молитвою просимо достойного приготування, просимо оминення того нещастя, яким є святокрадське Причастя; „не в суд і в осудження, не як Юда“ хочемо приймати Божественне, пречисте, безсмертне, пренебесне, животворяче й страшне Христове Таїнство.

Таким чином „Отченаш“ вводить нас у св. Евхаристію, учить нас Евхаристичних чеснот, себто тих, що їй відповідають і нашу слабу та грішну волю підносять до того прямо небесного бажання. Тому й ніяка людська мова не зуміє висказати глибини тайн укритого скарбу, яким є й те слово, вартости тої молитви та тої школи. Вкінці молитвою за насущний хліб просимо й цього духовного хліба, яким є Боже Слово; для себе самих за знання, за розуміння й за таке слухання, хочби лише у читаннях, яке може бути кормом душі. Просимо для вірних за ту добру літературу, якої нам так брак, за побожні католицькі книжки, за всі засоби пропаганди тої літератури; за те, щоби ті побожні книжки людям подобалися, щоби приносили бажаний успіх; просимо й для себе за духа проповідництва й за всі прикмети й дари, а їх так багато, а яких доброму проповідникови треба; просимо й за Божі благодати для тих, що будуть слухати нашої проповіді. Здається, що успіхи нашої душпастирської праці передовсім, як не виключно, зависять від ревности наших молитов, бо ми будь що будь передовсім жерцями й молитвенниками, ми передовсім посередниками між Богом і людьми. І того в нашому народі так дуже треба, і те передовсім у нас люди цінять. Треба нам бути для народа провідниками в багатьох справах його життя; правда — згода на те! Треба нам бути дорадниками — і те правда; займатися всіми горожанськими і суспільними установами — і те правда. Але тисяч разів важніше те, що нарід називає відправою, бо очевидно не йде про те, щоби говорити: Господи, Господи — хочби гарним голосом і у гарному фелоні — йде про те, щоби так молитися, щоби молитва була вислухана, щоби мати „дерзновеніє“, щоби знати орудувати тою силою, якою є молитва. А що на другому місці ми є проповідниками Божого слова й у тому Господня молитва не тільки нашою школою, в якій ми є учениками, але й школою, в яку треба нам наших вірних конечно ввести.

П'яте прохання.

Дальше говоримо в „Отченаши“ так: „І остави нам долги наша, як і ми оставляємо должником нашим“; значить: „даруй нам наші довги, як і ми даруємо дашим довжникам“, а в XI гл. Луки виразно: „відпусти нам наші гріхи, бо й ми відпускаємо кождому, що проти нас згрішив“. Оба ті значіння містяться в тих словах, чи будемо „Отченаш“ говорити по Євангелію св. Матея, чи по Євангелію св. Луки. Та різниця представлення є ще одним доказом на те, про що ми вже згадали, що Ісус Христос ті самі науки нераз повторював у різних місцях і ріжним людям, але не все тими самими словами. Оба значіння до себе дуже зближені, бо кождий гріх є й довгом; слово довг більше обіймає, бо ми винні не тільки титулом гріха, ми винні й титулом Божого дару, не досить на Божу хвалу зужитого. Що ми маємо, чого не одержали, коли й життя, душа, всі її власті й кожда днина життя, і кождий акт кождої власті душі й тіло й всі його прикмети та сили — все те Божі дари, за які від нас Всевишньому належить не тільки подяка, але передовсім служба. В першій мірі треба нам тих дарів так уживати, як Бог хоче — уживати на Божу славу: „Чи їсьте чи п'єте — все на славу Божу робіть“¹⁾, щоби в усьому прославлявся Бог. „Так сповняти наші добрі діла, щоби люди прославляли Отця небесного“ — на те треба передовсім признавати й памятати, що все те, що нам Бог дав, дав нам неначе до часу, що по людському способі говорення все те неначе позичене, як талани євангельської притчі²⁾ на те, щоби ми добре уживаючи тих таланів — Божих дарів зробили собі на те, що вже буде неначе наше стало на віки — вічна нагорода. Довгами треба би ще назвати ті рештки гріха, це, що після відпущення гріха лишаємося винні Божій справедливості. Це, що ділами покаяння, молитвами, постами та милостинями можемо справедливому Богови сплатити.

Ціле Євангеліє, а ліпше сказати: ціле Боже об'явлення є коментарем до тих слів „Отченаш-у“. Бо ціле Боже об'явлення оповідає про упадок чоловіка і про милосерне прощення Небесним Отцем, котрий так полюбив нас грішників, що Сина Свого прислав на землю для нашого спасення. Все, що міститься в Божому об'явленню, якимсь способом відноситься до того діла відкуплення й спасення. Тому й кожда євангельська

¹⁾ І. Кор. X. 3. ²⁾ Мат. XXV, 14. 30.

притча те діло пояснює, кожда іншу часть того діла, або з іншої сторони. Але є притчі, що особливим способом оповідають про це діло; так притча про блудного сина, так притча про лукавого раба.

Перша представляє безмірну любов милосерного Отця, який лише чекає на поворот сина й проти нього вибігає, випереджує його покуту своєю добротою та милосердям. За нас іще грішників Христос на хресті помер, випередив наші покаєння, вийшов напроти нас, даром Свого життя й безнастанним прощенням випереджує неначе наше покаєння.

Друга притча про недоброго слугу представляє умовину прощення, а саме те, що прощаючи — даруючи довги, Бог від нас дамагається як умовини, без якої прощення не буде, або як у притчі стоїть, навіть даровані довги будуть стягнені, бо „коли відпустите людям їх провини, відпустить і вам Отець ваш Небесний, а коли не відпустите людям, то й ваш Отець не відпустить вам ваших провин“¹⁾

У словах „Отченашу“ у св. Матєя позволяється нам просити відпущення довгів і провин у тій самій мірі, як ми відпускаємо провини і даруємо довги: „прости так, як і ми“. По Євангелію св. Луки вимагає Христос перед молитвою прощення довжникам, тим, що провинилися проти нас і лише на підставі вже даного прощення позваляє Христос просити прощення. „Прости, бо й ми простили“²⁾. Цілком так, як на іншому місці Євангелія каже Ісус Христос: Коли маєш дар принести а пригадаєш собі, що має твій брат щось проти тебе, йди, простися з ним, а відтак щойно прийди. Чи одним чи другим способом установляє Христос повну рівновагу між способом, яким ми обходимося з ближнім, і способом, яким Бог з нами обходиться. У тому одному рівноваги нема, що в наших відношеннях до ближніх іде про дрібні справи, про маленькі довги, сто динарів, а в наших відношеннях до Бога іде про — 10.000 талантів³⁾. Бо навіть, коли кривда заподіяна нам людьми є по нашому дуже велика, вона є малим довгом в порівнянні з тим, що ми винні Богови і задля дарів і задля гріхів. У тому зіставленню нашого поступовання супроти ближніх і Бога супроти нас — є безконачно милосерне віддання неначе в наші руки Божого милосердя супроти нас. Та засада, цілком справедлива, є для нас з обох сторін пречудним небесним дарунком. Раз, що запевняє нам даровання довгів від Бога, а друге, що запевняє нам таке

¹⁾ Мат. VI. 14. 15. ²⁾ Лука XI. 4. ³⁾ Мат. XVIII. 24.

саме прощення від ближніх. Ті слова „Отченашу“ є цілючим ліком на всяку злобу, уразу чи пам'ять кривд, прямо приневолюють чоловіка до цієї такої християнської, такої євангельської, а такої людяної чесноти, якою є милосердя й лагідність; приневолюють, кажу, бо хто не хоче простити ближньому, хто пам'ятає урази, хто жадний пімсти, той хіба не посміє „Отченаш“ говорити, стягаючи на себе з боку Божої справедливості поступовання таке, як його; чоловік мстивий „Отченаш-ом“ стягає на себе небесну пімсту; а коли візьмемо текст св. Луки, то чоловік пам'ятний на кривду, не посміє в молитві неправди говорити, не посміє сказати: „Прости, бо я простив¹⁾“. Те поставлення перед наші очі кривд заподіяних нами й нам в одному реченні, і те безумовне жадання прощення ближнім, або образи Бога молитвою богохульною або брехливою, та діємма, в котрій ми є поставлені серед молитви, то прямо суд Соломона на нас; справджуються тут слова старця Симеона: „що відкрилися думки многих сердець²⁾“. Так, в дійсності, та молитва так відкриває, відслонює саме дно душі і що на тому дні може бути злого. Так бодай діється, коли розуміємо слова молитви й коли ті слова до себе приновлюємо, тоді воно входить як меч аж до дна душі. Дійсно, як „слово Боже живе й успішне й острійше від усякого обосічного меча й проникаючи аж до розділення душі й духа, як сугавів так мозків і судить думки та наміри серця“³⁾.

Те слово „Отченашу“ є дійсно знаком автентичности Божого об'явлення; тільки Божа Мудрість могла подати таку науку, такий лік і навчити такої молитви. Так представляються ті слова чудотворними вже на перший погляд навіть тому, що над ними лише дуже поверховно застановиться, хто лише їх перше значіння порозуміє.

Але ті небесні слова, що нам Христос вкладає в уста, мають і свою безмірну глибину, і душі відслонюються такі далекі, такі безмірні перспективи, що знову й про ті слова треба сказати, що вони є цілим світом, є небом, що відслонюють нам найвищі ідеали християнського життя й святости. Бо прощення,

¹⁾ Можна сказати зі св. Томою (II. II. квес. 83 арт. 16 ад 3), що чоловік, який не хоче відпустити ближньому довгів, а відмовляє Господню молитву, не ображає Бога і не говорить неправди, бо хоча що до його особи не є правдою, що відпускає довжникам, все є правдою що до особи Церкви. Бо Господня молитва відмовляється в імені цілої Церкви неначе в особі того Христового Тіла, яким є Церква. Грішник відмовляючи так „Отченаш“, не має ані заслуги ані хісна з молитви.

²⁾ Лука II. 35. ³⁾ Євр. IV. 12.

даровання, якого просимо, нам уже дане, і вільно нам з цієї криниці черпати стільки тої живої води, скільки самі схочемо; можемо собі цю криницю замкнути, можемо від неї відвернутися, можемо і не прийняти Божого дарунку, — так поступаємо, коли на урази памятаємо. Але саме в собі Боже милосердя й прощення дане й зіставлення Божого милосердя з нашим поступованням є знову наукою без кінця вимовною. Є прямо повторенням: „Весь той довг я дарував тобі, бо ти благов мене. Чиж не слід було й тобі помилувати свого товариша, як і я тебе помилував?¹⁾ А в тих словах вже неначе чується відгомін грому, щось з того: „слуго лукавий...“, щось з того: „й розгнівався його пан...“ Так як і в слові: весь довг я дарував тобі — в далекій перспективі являється Христос умиваючи ноги й чується далекий неначе відгомін Його пресвятих слів: „І ви повинні один одному умивати ноги“. І нехотячи чоловікові пригадуються слова св. Апостола, що й він тяжко Бога образив відреченням Христа й над словом „Отченашу“ зі сльозами через ціле життя застановлявся: „Отже коли Христос терпів за нас тілом, і ви зоружіться тою самою думкою“²⁾. І знову: „Бо й Христос терпів за вас, лишаючи вам примір, щоби ви йшли за його слідами“³⁾. А щоби трудно до прийняття науку, ту науку Христа конче нам передати, з одної сторони пригадує, що „любов покриває множество гріхів“⁴⁾. Тим словом заохочує до великої може, але святої жертви. І знову: „Коли праведний ледви спасеться, то безбожник і грішник де буде міг показатися“⁵⁾, і погрозу й заохоту вказує на konieczність наслідувати Боже милосердя не тільки як будь, але аж до повної жертви зі себе та в любові супроти тих, що нас скривдили йти аж на Голгофту. Так зрозумів верховний Апостол потрібне питання Христа: „Чи любиш мене“⁶⁾. Не інакше розумів Христа і улюблений Його ученик, що при Тайній Вечері склонив голову на груди Спасителя: „По сім пізнали ми любов Божу, що Він Свою душу положив за нас — і нам треба класти душі за братів“⁷⁾.

Не дивота, що Святі, як про те часто в їх життях читаємо, так привикли добром за зло платити, що люди, що їх кривдили або образили, могли бути певні скорше або пізніше від них заплатою дістати доказ особлившої любови. Так приміром з багатьох наведу того святого, що мені на гадку приходить — так стало поступав св. Франц Салезій. А чи ж інакше поступав св.

¹⁾ Мат. XVIII. 32. ²⁾ І. Петр. IV 1. ³⁾ І. Петр. II. 21. ⁴⁾ Петр. IV. 8. ⁵⁾ І. Петр. IV. 18.
⁶⁾ Йоан XXI. 15... ⁷⁾ І. Йоан III. 16.

Ап. Павло? Він, щоби стати учасником Євангелія¹⁾, значить прямо, щоби спастися, „зробився всіх невільником...“ „став усім для всіх“, значить, і для противників і для тих, що його переслідували. Чиж що іншого значать ті слова: „Аж до цієї години ми і голодні і жаждучі і нагі і биті в лице і тиняємося і трудимося, працюючи своїми руками. Нас лають, а ми благословимо, нас переслідують, а ми терпимо, нас лихословлять, а ми молимося. Ми стали мов сміттям цього світа, ометицею всіх аж досі“²⁾

І не тільки так поступав в практиці, що сам жертвував себе за людські душі³⁾, але і в теорії пояснював, що так повинно бути. Христос „за всіх помер“, каже, „щоби живі жили вже не для себе, але для того, що вмер за них і воскрес“, тому додає св. Павло: „від нині нікого не знаємо по тілу“⁴⁾. Значить, ми винні Христу, щоби лише Його справу в людських душах бачити — це довг нашої любови до Христа; не пам'ятати на обиди, їх цілком вичеркати з пам'яті, це зрештою простий обов'язок християнської любови, бо „любов є терпелива й ласкава і все зносить.... і все перетерпить“⁵⁾ Любови не годиться ставляти границь, не можна сказати: досі, а не дальше. Наколи хто зі самолюбства, бо не длячого іншого, памятає зоподіяну собі обиду, вже не над усе любить Бога — вже себе і свою справу ставить вище Бога. І тим усяку любов свого серця з корінням виринає, бо любов або є над усе, без ніякого застереження, або її цілком нема; так треба нам ближніх любити, бо любов ближніх є одною й тою самою чеснотою, що любов Божа, і в тому власне є те, що каже Павло: „не знаємо по тілу“⁶⁾. Наші відносини до ближніх не тіло нормує, а віра та Божа благодать. Та наука у цілому Євангелію і у всіх Апостольських посланнях, як Павлових так і соборних, є так многократно потверджена, так доказана, що не сумніваюся сказати, що це наука віри, наука Богом об'явлена. Очевидна річ, що до цієї жертвенної любови ближніх ми обов'язані лише в деяких, може рідких випадках; не пам'ятати на кривди ми все обов'язані, добром за зле платити лише часом з огляду на особливіші обов'язки. Так душпастир мусить з нараженням власного життя сповідати хорого, хочби найбільшого ворога.

¹⁾ I. Коринт. IX. 19—23. ²⁾ I. Коринт. IV. 11—13. ³⁾ II. Коринт. XII. 15.

⁴⁾ II. Коринт. V. 16. ⁵⁾ I. Коринт. XIII. 4—8. ⁶⁾ II. Коринт V. 16.

І не введи нас во іскушеніє.

У шестому проханню благаємо „і не введи нас во іскушеніє“ — очевидна річ, не просимо, щоби Бог віддаляв від нас усі покуси, бо покуса є досвідченням душі, вона не тільки не є гріхом, а навпаки нагодою до добрих діл; вона виробляє чесноту в душі; вона сталить душу, тому і св. Яків прямо каже: „З повною радістю приймайте, мої братя, коли попадаєте в різні покуси“ ¹⁾, — просимо того, щоби нас покуса не побідила, щоби ми покусі не улягли й не упали в бою, просимо Бога, щоби не допустив нашого упадку в покусі. Те Христос називає — бути „введеним у покусу“. А що ціле життя боротьбою і упинним пасмом покус, досвідчення на нас спадають зі всіх сторін, від діавола, від світа, від нас самих, просимо побіди в тих усіх і в тій цілій боротьбі; просимо тої благодати витривання в Божій благодаті аж до кінця, яка є рівнозначна з вічним спасенням, про що вище я вже обширно говорив. Св. Письмо небесну нагороду, яку представляє премногими й пребогатими образами і називає різними словами, признає передовсім побідникови, так в багатьох місцях називає спасеного Обявлення Йоана. А св. Павло християнське життя часто порівнює з воїнством, зі службою воїна — у І. Христа — Христового воїна. Просячи побіди в покусах, просимо тих усіх прикмет, що роблять доброго жовніра. Всі вони дарами з неба; і чеснота мужности і дар св. Духа, що його мужністю називаємо і второпність, витривалість і терпеливість і стільки інших чеснот. Одначе на першому місці належать тут чеснота й дар Господнього страху.

По людськи беручи без огляду на Боже обявлення страх видається не прикметою, а навпаки слабістю й то прямо противною чесноті мужности. Люди, що мало знають і мало застановляються над наукою Ісуса Христа, схильні думати, що страх не є чеснотою і не є добрими ділами те, що зі страху випливає. Одначе так не є. Злим є лише той страх, що лучиться з бажанням гріха, коли хто сердечно хотівби гріха, а здержується від зовнішнього діла лише обавою злих його наслідків — кари. Такий невільничий страх тому й не має вартости, що не відвертає душі від злого. Коли відвертає від злого, коли чоловік зі страху перед Божою карою відвертається від гріха й гріха дійсно

¹⁾ Яків I. 2.

не хоче — добре робить, хоч товчок його поступовання — страх може ще далеким від синівської любови. Хто хвалиться, що страху перед карою Божою, перед пеклом ніколи не відчуває — тому сміло в очи можна сказати, що без найменшого сумніву багато разів у життю допустився учинків, яких стидається, учинків противних совісти, власному пересвідченню. Бо дуже не легко чоловікови завсігди лише із синівської любови до Бога поступати; не легко боятися більше, ніж кари, ображення батька — такий синівський страх повний любови є вже чеснотою дуже духово вироблених і високо стоячих людей, людська слабість, сила пристрастей така, що чоловікови прямо треба й цього мотиву, страху перед Божою карою, страху перед пеклом. І коли той безперечно нищий мотив здержує чоловіка від злого, то віддає йому велику прислугу й є правдивою чеснотою. Тому шестому проханням відповідає страх Господень, бо ним випрошуємося перед злом, будучим чи можливим, а ті акти чи чувства волі, якими вона відвертається від зла, називаємо страхом. До побіди він тим причинається, що учить зазделегідь приготувати побіду й зазделегідь осторожно всього оминати, що могло би довести до погрому. Учить шукати середників побіди й самої побіди у того, що сказав: „Я псбідив світ“. Те шукання й старання про все, що до побіди належить, та обава погрому є найпотрібнішою прикметою борця, що хоче бути все в усіх відносинах життя побідоносним. Мужність не каже закривати очи на небезпеку, не дозволяє легковажити їй, навпаки, вимагає, щоби сміло їй в очи подивитися, здати собі справу з цілого положення, зі своєї слабости й потреби і так зсружитися, щоби ворога побідити. А що ворог і витревалий і злобний і постійний і сильний, „як лев, що ричить“, що безупинно настає, що зі всіх сторін нападає, у тій боротьбі не можна занедбати ніякої осторожності і через легкoduшність стратити або й не набути хочби другої сили.

А що Господня молитва силою вже першого слова є бланням потрібних дарів не лише для нас самих, але для усіх братів, що є молитвою загально християнською, як не загально людською, що є також суспільною молитвою — те слово „не введи нас во іскушеніє“ має свою глибину і далеку перспективу в триюмфі Христа в Його святій Церкві. Ті кольосальні, безмірні, великанські змагання поміж добром і злом на цілому світі, в яких учасниками всі народи всіх століть, в яких, як у життю одиниці приходять наче філі то поразки то побіди, то

упадки то двигання — будуть закінчені — ми це віримо, кінцевою перемогою Христа. І ми зверхнім вождом армії запрошені до участі в боротьбі та участі в перемозі — не тільки тому, що йде і про нашу особисту перемогу, про перемогу добра над злом у нашому житті й у нашому серці — про перемогу Божої благодаті над властями тьми в нас самих. Ціла та боротьба є нашою боротьбою. Вона наша й тому, що йде про нашу справу, про наших братів, про наш рід, про нашу всіх будучність, йде про нашу небесну вітчизну, йде про нашого Христа й Нашого Бога. Та боротьба й та будуча перемога — триумф і тому наш, що ми начальним вождом запрошені до участі цілим життям у боротьбі й перемозі. А ті слова „Отченашу“ є повторенням закликання до цієї загально людської боротьби й перемози. Чиж треба дальших горизонтів, вищої перспективи? Чи людський розум може „зрозуміти з усіма святими, що це ширина, довжина, висота й глибина“ ¹⁾ кожного Божого слова й кожної Божої справи. А чого розум обняти не може, якже вискаже слаба бесіда? Як наповнитися всею повнотою Божою ²⁾, хіба той це зуміє, що в ньому як у Павлі, буде жити Христос і в його бесіді Христос промовляти. Христос, в якому укриті всі скарби мудрости й знання ³⁾, Лиш Він — Христос змігби впевні висказати, що мав на гадці коли нас учив цієї молитви за перемогу і чим та перемога, за яку просимо й якою та укрита манна і цей білий камінь ⁴⁾ і той залізний жезл ⁵⁾ і та книга життя ⁶⁾ і те все, що „ані око не виділо, зні ухо не чуло, ані розум обняти не може, що Бог приготував“ переможників. На нашу молитву: не дай нам упасти в покусі, Бог певне відповість Своєю благодаттю, на ту молитву лише чекає а навіть перед молитвою вже „Бог вірний, що не допустить спокушувати вас більше того, що можете, але разом з покусом піде й поміч, щоби ви могли витримати“ ⁷⁾ Отченаш і той дар благодаті, яким Отченасом просимо помочи в покусі — є вже тою поміччю, обіцяною св. Павлом.

Семе прохання.

Ізбави нас от лукавого. Останнє прохання „Отченаш-у“ є тільки чи поясненням чи доповненням попереднього прохання. Бо ми через те вибавляємося від злого, що Бог помагає не упасти в покусі. Томуто св. Лука те останнє прохання опускає

¹⁾ Єфес. III. 18. ²⁾ Тамже, стих 19. ³⁾ Колос. II. 3. ⁴⁾ Обявл. II. 17. ⁵⁾ Обявл. II. 27. ⁶⁾ Обявл. III. 5 ⁷⁾ I Корин. X. 13.

так, як і опускає третє прохання, показуючи, що воно неначе повторенням першого й другого ¹⁾). Мимо того не без причини церковна практика прийняла обширніший текст по Євангелію Матея й не без причини уживаємо й того смого прохання. Воно вправді пояснює й доповнює шесте, але перед очі христіянина виразнійше, яскравійше ставить цю фундаментальну проблему всякої, а передовсім християнської етики, проблему злого. Чим є зло? Відки воно? як і чим від нього увільнитися — ось питання, на які поза християнською вірою і поза християнською етикою так трудно найти відповіді. Не треба мені пригадувати, до якого ступня ті два поняття й відповідаючі їм предмети стисло зі собою і нерозірвано звязані.

У християнській вірі й у християнській етиці поняття добра й зла стали й ясні. Добром найвищим Бог, в якімось навіть значінню — єдине добро Бог — „ніхто добрий, тільки один Бог“; посередно добрами називає християнство все те, що до Бога веде й до Бога зближає. Злом — брак того добра; — очевидно для того, якому це добро якимнебудь способом належитьсѣ мати. Тим то найправдивішим злом — гріх. Але злом і все те, що стається в нас причиною гріха, хоч може це бути й без нашої вини. Так злом буде незнання того, що знати кому належитьсѣ. Злом — помилка й блуд; злом — склонність волі до зла, а розуму до блуду. Прохання про освободження від злого обіймає тому всі ті роди зла.

Святе Письмо словом гріх називає часто не тільки грішний вчинок, себто добровільне й свідоме переступлення Божих заповідей, але й грішний звичай і пристрасть і все, що є безпосередною й найблищою причиною гріха. Так св. Павло говорить про закон гріха, про царствовання гріха над нами ²⁾). Так само у тому самому ширшому значінню цього зла можемо й ми говорити, коли шукаємо того, що молитва „Отченаш“ учить нас оминати, перед чим каже нам випрошуватися й в чому вона Господні дороги промощує в нашому серці, простуючи й даючи відповідний напрям нашій волі й нашим бажанням. Здається й цього не треба навіть повторювати, бо те саме в кожному прохання з різних сторін вертається, що тим упорядкуванням нашої волі й нашого серця, тим вкладанням у наше життя правильного бажання й правильної молитви є „Отченаш“ безупин-

¹⁾ В багатьох рукописах Євангелія по Луці ті два прохання доповнені з Євангелія від Матея; однак в ліпших рукописах опущені.

²⁾ Рим. VI.

ною Божою школою християнського життя та молитви. Не будемо — само собою розуміється — старатися вже не то вичерпати, але навіть і поверховно вказати на безмірну ширину, глибину і висоту тих наук, що скуплюються коло поняття гріха, а консеквентно коло поняття покаяння, хоч з того боку браний предмет не відбігавби далеко від прямого пояснювання чи аналізу останнього прохання Господньої молитви. Бо тим проханням бажаємо собі й просимо покаяння й всього того, що до покаяння потрібне. Але може задалеко завелоби нас таке представлення справи. Може кориснійше на підставі науки св. Письма представити не так потребу чи добро покаяння, як радше саму суть зла чи гріха шукаючи у кожному елементі здобутому нашою аналізою вказувати на безмірну перспективу, яку кождий з тих елементів перед нашими очима отвирає. На вступі лиш одна увага, котра потрібна до створення собі цієї далекої перспективи. Око нашого тіла є так побудоване, а передає душі такі образи, що предмет поставлений близько ока видається великим, а предмет віддалений від ока видається малим; великість зменшується в міру віддалення. Коли застановляємося й коли придивляємося тому, що є моральним злом, то відношення перемінюється на впрост противне, чим ближші ми предмету, тим цей предмет для наших очей менший; чим далше ми, тим той предмет стається більший. До того спостереження вернемо пізнійше й сконстатуємо, що воно не тільки є безперечне, але що воно могло би бути майже уняте у формі якогось математичного чи геометричного правила. Може вдається нам знайти й причину того дивного явища й ту причину зіставити загальними дуже в нашому етичному життю принципами, чи навіть Божими законами. Вже тепер спостерегти ту дивну, прямо парадоксальну неймовірну перспективічну засаду — послужить нам до кольосального аргументу: якщо навіть зблизька представлене моральне зло покажеться нам безоднею величи у своїй злості чи безоднею низькості, а сконстатуємо, що той кольос в наших очах є образом мільйони разів зменшеним самого предмету в собі — то будемо могли з цього вносити, які безодні безодень отворилисяб, якби ми могли не зблизька придивлятися на зменшений образ, але придивитися йому з тої перспективи, з якої він представляється не зменшеним. Ми собі тоді з конечности скажемо: коли той гріх є з того пункту виджений у зменшенню може безмірному ще так великий, яким же великим він представляється виджений з протилежного боку.

Перейдім тепер до поняття гріха в св. Письмі, шукаймо елементів, з яких те поняття зложене.

Гріх у св. Письмі представлений передовсім як неволя. Так в Євангелію Йоана каже Христос: „Кождий, хто допускається гріха, є невільником гріха“¹⁾. До того відносяться всі такі вискази, як нпр. нехай не царює гріх у вашому смертельному тілі . . . не віддавайте ваших членів, оружжя неправедности гріхови . . . най гріх над вами не панує²⁾. Не буду наводити багато текстів, скажу лише, що Єремія³⁾ називає гріх ланцями та поворозами, якими в'яжуть невільників, а в іншому місці⁴⁾ тяжкими кайданами; Ісаїя⁵⁾ називає гріх поворозами марноти, а в іншому місці⁶⁾ великим тягарем; св. Йоан⁷⁾ каже: „Хто чинить гріх, є від діавола“ — гріх ділом діавола; книга Премудрости⁸⁾ називає гріх царством пекла на землі; Еклєзіаст⁹⁾ тяжким ярмом, а Екл.¹⁰⁾ мідяними путами або¹¹⁾ залізним ярмом. По думці св. Павла ми всі були „невільниками гріха“¹²⁾.

Ті всі назви відповідають тій правді, про яку кожної днини життя переконаємося власним досвідом, що безупинно під нашими ногами отвирається дорога, що прямо веде в неволю. Кождий з нас знає неволю злого звичаю, неволю пристрастей, неволю якогось понижаючого зв'язку. В „Отчєнаши“ просимо проте свободи того всього, що в нашій душі є початком, чи небезпекою, чи таки вже дійсно якимись вязами, оковами, що змушують нас проти нашої волі йти туди, куди не хочемо. Того зрештою досвідчав і сам св. Апостол Павло: „Виджу інший закон, що воює проти закона мого ума й не роблю того добра, що хочу, а роблю те зло, чого не хочу“¹³⁾. Зрештою і клясичний світ те саме спостерігав: *Video bona proboque deteriora sequor*. Просимо свободи, що починається від цього освободження малих, дрібних, щоденних поворозів до свободи Божих дітей: „Коли вас Син освободить, справді свободні будете“¹⁴⁾ — „правда освободить вас“¹⁵⁾. — Ця свобода тут починається й мусить довести до освободження від смерті, бо ж і це неволя. — Бажаючи цієї свободи, воскресення, того слова уживаємо не за символ, а за реальну дійсність, хочемо і смерть під ноги взяти, через того, що своєю смертю смерть потоптав. Усяку смерть, і ту, що у гріб впихає, і ту, що ще гірша — пхає у безодню, смерть „вторая“.

1) Йоан VIII. 34. 2) Римл. VI. 12—14. 3) Трени I. 14. 4) Трени III. 7. 5) V. 18. 6) I. III. 4. 7) I. Йоан III. 8. 8) I. 14. 9) XL. 1. 10) XXVIII. 24. 11) XXVIII. 24. 12) Рим. VI. 20. 13) Рим. VII. 19—23. 14) Йоан VIII. 36. 15) Тамже, 32.

Ми просимо свободи від усякого тягару, усякого ярма, а досвід нас учить, яким тягарем може бути у житті закид нечистої совісти, а яким страшним закидом той, що від нього лекший млинський камінь, завішений на шиї. — А у перспективі здалека бачимо ту свободу, з якою душа в небо злітає, увільнена від тягару не лише гріха, але й грішного тіла і цілої матеріальної природи, що так пригноблює й держить у такій неволі. Приноровім до поняття неволі закон відвортної перспективи, про який ми вище сказали, чиж не є найгіршою неволею та, що у кайдани заковує душу й тіло до того ступня, що перестається бажати свободи, що тратиться поняття свободи, що чоловік у кайданах уважає себе свободним. Ланци гріха видаються грішникови чимсь цілковито зносним, він чується в них добре. — Чим далше від тюрми, тим вона страшнішою, тим більшим злом.

На другому місці гріх у св. Письмі представлений як темрява: „Світло прийшло в світ, та люди полюбили тьму більше, як світло“¹⁾. Христос прийшов, щоби просвітити тих, що сидять у темряві й тіни смертній²⁾. — Зі Старого Завіта навести хиба треба Премудрість Соломона³⁾, у якій гріх названий „узами тьми“ та „довгою ніччю“ — а деінде крайною глупотою⁴⁾ і кайданами темряви⁵⁾. Семе прохання „Отченаш-у“ висказує бажання світла від тих слабоньких промінчиків, що доходять до темряви нашого життя, аж до світла правди, що нас освободжує⁶⁾. До того світла життя, яке нам дає Христос⁷⁾—до світла світа, яким є Христос, аж до того світла, яким світлитимуть праведні у царстві Свого Вітця⁸⁾, аж до того світла неприступного, в якому перебуває Всевишній⁹⁾ і яким є Всевишній,¹⁰⁾ перед очами котрого й небеса не є чисті¹⁴⁾. І знову відвортна перспектива: хто сидить у темряві, не розуміє світла й може світла ненавидіти й не йде до світла¹²⁾ ; в міру, як від темряви віддалюється, і в міру, як світло пізнає, стає вражливим на зло темряви, незнання, блуду. А хто мігби взнестися у ті височини, у яких і світло місяця темрявою¹³⁾, бувби вразливий на найменшу помилку, бо-лівби над кождим незнанням.

В св. Письмі буває гріх далше представлений як недуга, гниль, як язва, пошесть, як укушення гадини. „Неулічима недуга твоя — каже Бог через Єремію¹⁴⁾ — дуже зла твоя рана“.

¹⁾ Йоан III. 19. ²⁾ Лука I. 79. ³⁾ XVII. г. 17. ⁴⁾ Еккл. X. 1. ⁵⁾ Премудр. XVII. 17.

⁶⁾ Матей XIII. 43. ⁷⁾ Йоан VIII. 33. ⁸⁾ Йоан VIII. 12. ⁹⁾ Тимот. VI. 16. ¹⁰⁾ Йоан I. 5.

¹¹⁾ Гіов XV. 12. ¹²⁾ Йоан III. 20. ¹³⁾ Йов XXV. 4. ¹⁴⁾ XIII.

Ісус Христос порівнює гріх з ранами в притчі про доброго Самарянина ¹⁾ і взагалі грішників називає недужими, коли каже: Здорові не потребують лікаря.

Гріх даліше представлений у св. Письмі образами тілесних недуг, прокази, сліпоти, параліжу і самої смерти.

Тому в „Отченаши“ просимо тут і здоровля від того початку, від смерти й недуги нашого дочасного життя, від тої надії, яку дає лікар, коли лише приходить до хорого, бо не потребують здорові лікаря, а недужі — аж до того здоровля, яким дасть Бог усі тішитися мемо, коли „Бог зітре усяку сльозу з очей спасених і смерти вже більше не буде, ані смутку, ані крику, ані болю більше не буде“ ²⁾.

Вкінці у св. Письмі представлений гріх як те, що наймерзенніше, найогидніше, найнище, найпідліше, найплюгавіше, це, що найбільше віддалене від благородности, краси, святости, доброти, порядку. Гріх це зрада Бога ³⁾, отвертий бунт ⁴⁾, „мерзість запустіння“ ⁵⁾, гній й робацтво ⁶⁾, осквернення, бруд. ⁷⁾ Одним словом, все, що протилежне тому ядерно св. Павлом представленому ідеалові: що тільки правдиве, що тільки чисте, що тільки справедливе, що тільки святе, що тільки любе, що тільки доброславне, чи яка чеснота, чи яка похвала — це розважайте ⁸⁾.

На дорозі до Бога чим ближче ціли, тим усі чесноти й добрі діла і гарні прикмети стаються щораз більше одним; на тій самій лінії віддаляючися від Бога, щораз більше розходиться те, що одним словом зле у безконечні розділення і розгалуження крови й болота, підлоти й низькості.

Св. Павло дає нам у богатох уступах своїх посланій довгі прямо катальоги чи то гріхів чи мерзенних власностей грішників. Наведу лиш один, бо не знати, чи не треба приноровити його особливим способом до наших часів: „В останні дні настануть люті часи, бо люди будуть самолюбні, грошолюби, чванливі, горді, хулители, родичам непокірні, невдячні, безбожні, без любови, непримиримі, клеветливі, непоздержливі, люті, недобролюбиві, зрадники, нахабні, надуті, любячі роскоші більш, як Бога, що мають позір побожности, але відпекуються її сили“ ⁹⁾.

З того гадючого гнізда, з тої смердячої кльоаки, якою щораз більше стається світ, чи дивно, що християнська душа

¹⁾ Лука X. ²⁾ Апокал. XXI. 4. ³⁾ Єрем. III. 11. ⁴⁾ Тамже II. 20. ⁵⁾ Даниїл. ⁶⁾ I. Макав. II. 62. ⁷⁾ Єрем. XLIV. 4. ⁸⁾ Филип. IV. 8. ⁹⁾ II. Тимот. III. 1—5.

рветься до свободи, до світла, до здоров'я й життя, до неба, до Бога, рветься молитвою й в словах „Отченашу“ знаходить в міру своєї широти й доброї волі зараду на все зло, у якому цілий світ у злі лежить.

Потреба безконечности

Застановляючися над словами Господньої молитви, ми у кожному слові находили перспективу, що вела наш ум і наше серце у безконечні простори. Кожде Боже слово мусить носити на собі це знамя Божої величи, безконечної висоти, віддали чи глибини і бодай здалека відповідати безконечному Божому єству.

У молитві ми й з природи річи склонні до цього, щоби цієї безконечности шукати. Без неї ми мусимо почуватися безрадними й цілковито немічними — у повному значінню цього слова; ми чуємося, чи повинні чути тим розслабленим при овечій купелі, що довгі—довгі літа не міг рушитися, бо не мав чоловіка, щоби його вніс у купіль¹⁾. Лекше ось тій гусениці, що ціле життя переживає на травиці ось тут у Підлютім, увійти у взаємини з римським папою, чи з японським мікадом, — як нам маленьким хробакам землі увійти у взаємини з Сотворителем вселенної, Всевишнім Паном неба й землі, а молитва з природи річи є таким входженням у взаємини, розмовою, уділюванням духового нашого єства з духовим єством Божества. Щоби до Божества досягнути, щоби молитися, а оскількиж більше, щоби Йому подобатися, щоби бути вислуханим, треба нам безконечности. І шукаємо цієї безконечности, щоби в якійнебудь формі бодай щось з неї найти. Звідси нпр. пророк Давид, а за ним усі святі Отці Старого й Нового Завіта й ціла Церква на землі, а може й Церква в небі, уживає цієї форми, що так часто приходить у псальмах: „Хвалить Його всі ангели його, хвалить Його всі сили Його“²⁾. Сотки таких текстів знайдемо, тому й їх не наводимо, хіба пригадаємо пісню трьох молодців у Вавилоні. Душа пророка шукала звязку з ангелами, щоби розтягнути ділання своєї душі по можности у безконечність. У тому бажанню розширення властей душі поза себе, звертається він і до сотворінь, і мертві навіть сотворіння звиває до хвалення Бога; звертається до сонця, до місяця, до звезд і до світла, до небеса не-

¹⁾ Йоан V. 7. ²⁾ Пс. 148. 2.

бес, до хмар на небі, до огня, граду, ночі, морозу, бурі, всіх звірят, вужів та птиць на небі, звертається до царів землі та до всіх народів, до молодців і дівиць, до старців і дітей; у зв'язку з тими всіми сотворіннями шукає Давид розширення свого єства по можности до безконечних просторів матеріальних і духових у всіх можливих їх напрямках, що бодай трохи й бодай здалека відповідатимуть Божій безконечности.

Те саме бажання і та сама потреба душі віднайдеться у тій так природній, а так християнській практиці шукання у св. Письмі способів молитви, щоби від людей, що їх молитва була колись вислухана, навчитися того, що треба, щоби й наша молитва була вислухана, щоби свою неміч скріпити неначе їх силою; щоби рукою дальше сягнути, як нам слабість нашої природи на це дозволяє. Не будучи в можности рукою сягнути в безконечність, рукою торкнутися неба, ті руки витягаємо разом з тими, що їм колись удалося руки витягнути аж до неба. Тому християнська душа, стаючи вірою перед Божим престолом, у безконечних просторах небес, радо уживає слів чужих людей, що їх примір знаходить в Євангелію. І так з двома сліпцями буде кричати духом та говорити: „Помилуй нас Сину Давидів“¹⁾. Часом скаже з Петром: „Звели мені прийти до Тебе по воді“²⁾ або стане говорити з учеником: „Господи, научи мене молитися“³⁾ або з хананейською жінкою буде повторяти: „Так, Господи, алеж бо і пси їдять кришки, що подають зі стола їх господарів“, і знову з нею: „Господи, помози мені“⁴⁾. І християнське чувство буде радо з тою хананейською жінкою шукати Божої помочи у власному пониженню й упокоренню, свідоме цього, що Бог гордим противиться, а покірним дає благодать. Часом з кровоточивою невістою, що нераз 12 літ безуспішно шукала помочи у людських лікарів і в людських ліках, і стративши ціле майно, не найшла ніякої пільги, а доходила до щораз гіршого, скаже собі: „Коли доторкнуся бодай його одежі, буду здорова“⁵⁾, або з Яіром про свою душу скаже те, що він про доньку: „Моя донька конає, прийди, вложи на неї руку, щоби одужала й жила“⁶⁾. Або з митарем буде повторяти: „Боже милостивий будь мені грішному“, і то на порозі церкви, не сміючи очей до неба піднести. Або скаже з учениками: „Учителю, чи тобі байдуже, що погибаємо“⁷⁾; таж так часто в життю повстає буря, в якій думаємо, що погибаємо; а хиба найчастійше буде християн-

¹⁾ Мат. IX. 27. ²⁾ Мат. XIV. 23. ³⁾ Лука XI. 1. ⁴⁾ Мат. XV. 21—28. ⁵⁾ Марко V. 25. 30. ⁶⁾ Марко V. 3. ⁷⁾ Марко IV. 38.

ська душа уживати того, хіба найкращого способу молитви, якого у Кані галилейській ужила сама Пресвята Діва, представляючи саму лише потребу: „вина не мають“ ¹⁾).

Усюди шукає християнська душа того розширення в напрямі у безконечність, якого вимагає велич Бога, а людська неміч. Та сама гадка пробивається у премногих обрядових молитвах, яких уживає св. Церква. Якеж інше значіння мають ті слова: „Нині і присно і во віки віков“, додавані до всякого славослов'я? У кожному акті богочитання ми бажаємо той акт розтягати в безконечні віки, чи може повторяти його у безконечність. Ми неначе невдоволені безконечністю перед себе, будучого, ми її і в зад шукаємо „і нині і присно“. — Яскравіше те бажання в зад висказує св. Апостол Тадей¹⁾ у закінченню свого послання, бажаючи „самому Богови нашому Спасови через Ісуса Христа нашого Господа славу й велич і державу і владу перед усяким віком і тепер і по всі віки вічні“. Ту саму гадку висказує св. Василій у тій так багатій змістом молитві, що її ми священики шість разів у день повторяємо: — „Иже на всякое время и на всякий час... покланяемый“ — той поклін богочитання, що шукає Бога за собою перед усяким початком якого небудь існування, а перед себе розтягається у безконечні вічні віки віків— буде природно безконечности шукати і в просторах. Невдоволена тим поклоном, яку Божеству віддає на місци, у якому перебуває її тіло, людська душа хотілаби цей поклін віддати на кожному місци цілої вселенної. То є, що св. Василій у наведеній молитві висказує тими словами: „на небеси й на землі покланяемый“. Ми неначе невдоволені матеріальними просторами землі і вселенної взносимося й у духовні неба й небеса небес, щоби Божеству всюди честь віддати, де лише можемо шукати Божества. Ту саму гадку висказують і деякі молитви Літургії св. Йоана Золотоустого, так нпр. у першій молитві вірних ми бажаємо та просимо бути в можности „призивати Тебе на всякое время і місто“. Так само в молитві „Достойно“ кажемо: „... Тобі покланятися на всяком місті владичества Твого“. Таким способом у всіх напрямках і думання й бажання шукаємо розтягнутися у безконечність і то не безуспішно. Бо якщо йде про предмет нашого бажання, нашого прохання, наша молитва обіймає ціле небо і в дійсности у безконечні мислені простори, в перспективі у безконечні світи від нас віддалені взноситься поза чи понад небесами небес, досягаючи самого єства того,

¹⁾ Йоан II. 3.

„ЩО ЄСТЬ“ і обіймаючи Його актом пізнання і актом бажання любови.

А якщо йде про суб'єктивне розположення нашої душі, щоби взнестися до предмету нашого бажання, шукаємо і находимо це розширення в многих буденних а милих християнському серцю практиках. Але не лише в предметі і в суб'єктивному розположенню нашої душі, але й в істинності наших душ суб'єктивно, а у вартості наших молитов об'єктивно ми бажалиби, шукаємо й знаходимо її, а знаходимо її в нашій спільності з Христом.

Розбираючи значіння Отченашу ми не звернули досі уваги на це, що найважливіше, а відай найважливіше це, що говорячи Господню молитву, ми повторюємо за Христом і з Христом Його молитву, а бажаннями сердець лучимося з Його бажаннями, бажаннями й намірами Його Серця.

Якщо „Отченаш“ у кожному слові носить знамя неба, якщо по кожній вираженій тут мисли можна пізнати Боже об'явлення, Боже діло й Христом дане спасення, наколи „Отченаш“ у кожному слові отирає кожній душі, що лише хоче, чудотворні керниці цілючої води, то повторювання за Христом і з Ним Його молитви є чимсь так невисказаним, так небесним, так високо понад землю і понад усе, що є тілом, що того не можна інакше висказати чи назвати, як що це якась друга Евхаристія, кожним словом молитви духовно причащаємося Христа, стаємо Його причасниками. Господньою молитвою ми їмо Його наміри, Його бажання, Його серце, Його молитву; і словами „Отченаш-у“ пємо Його чесноти, Його передвічну мудрість, Його безконечну святість, Його світло. Тими словами доторкаємо Його доброти, доторкаємо Його Серця, в Ньому перебуваємо, в Ньому живемо, Ним стаємося, наш слабкий розум лучимо з Його мудрістю, нашою волею лучимося з Його святістю.

Молитва „Отченаш“ дана нам Христом, щоби до Причастя приготувляти так, як на Службі Божій перед Причастям прилюдно всі разом ту молитву повторяємо й щоби в Причастю з Ним лучитися, а після Причастя з Ним Його словами молитися.

„Отченаш“ є дійсно евхаристичною молитвою. Відмовляючи її в Христі, через Христа, разом з Христом, ми виконуємо в практиці ту злуку з Ним, яку нам дає Пресвята Евхаристія. Ми словами „Отченашу“ приносимо Всевишньому богочитання, що ціле спочиває на евхаристичній жертві і з тої жертви родиться. А всі прохання нашої молитви є так само проханнями попертими евхаристичною жертвою, викупаними у Христовій Крові.

Священики приносять очевидно жертву особливим способом, але приносять її й вірні несвященики, бо не священиків самих, а й цілий християнський нарід називає св. Петро ¹⁾ царським священством та святим народом; а на іншому місці каже, що всі вірні мають як живучі камені будуватися на тому камені, яким є Христос і ту цілу будову побудовану з нас на Христі називає святим священством, щоби приносити духовні жертви через Ісуса Христа приємні Богови ²⁾. Слова „Отченашу“ це та духовна жертва, мила Богу через Ісуса Христа, яку й не священики приносять. Хто лише кормиться евхаристичним хлібом, хто п'є чашу евхаристичного вина, той в „Отченаши“ входить у ту Богови милу зв'язь з Божеством, яка має безконечну вартість і безконечну силу й є прямо достойною Бога.

Молитву „Отченаш“ говоримо з тим розположенням у Христі, а до того розположення додаємо безконечні предмети наших молитов і безконечні бажання нашого серця, що вносяться понад усі простори й понад усякий переминаючий час, вносимося у ті сфери, де тисяч літ перед Божими очима як день вчорашній, що минув на далекому та низькому світі. Тоді у „Отченаши“ приносимо Всевишньому евхаристичну жертву, не тільки ту жертву, що її приносимо тепер у Службі Божій як священики, або як вірні присутні на Службі Божій через руки священика, але і ту жертву Евхаристії, що від 20 віків близько й по вічні віки наперед людство з Богом єднає й приносить Божеству безконечну хвалу й поклонення й благодарення і задоситьучинення й прохання за ціле небо на цілу вічність для цілої землі; ту Пресв. Евхаристію віків, у якій єднаємося з Апостолами, що перші Служби Божі приносили й з Пречистою Дівою Марією, що перша св. Причастя прийняла і з довгими рядами мучеників, що до евхаристичної чаші, яку держимо в руках, доливали потоки своєї крові й зі всіми жертвами Святих і зі всіми їх молитвами, що їх небесні ангели складали через довгі ряди століть перед Божим Престолом.

У тій Пресв. Евхаристії віків ми учасниками тої драми, що при Тайній Вечері зачалася, а закінчиться тоді, коли довершене буде діло Христа і коли перестане дієвувати, якщо така хвиля в незнаних нам зарядженнях Божої волі має колись наспіти, коли перестане дієвувати Евхаристична Жертва.

¹⁾ І. Петро II. 9. ²⁾ І. Петро II. 5.

Вічна Евхаристія або Евхаристія віків.

Так треба може назвати Пресвяту Евхаристію справовану і приймавану через людей від першої хвили її устанавлення аж по вічні віки; Евхаристію не в абстракції, як про неї говорять богослови, але конкретно, як вона в реальному порядку річей існує. У те поняття входять усі Божі Служби, принесені всіми священиками по чину Мелхиседека, від тої першої Служби Божої, яку приніс сам Ісус Христос на Тайній Вечері й якою жертвував Своє життя на муки, хрестну дорогу й розп'яття, до останньої жертви Служби Божої, яку колись принесе останній священик, якщо *per absurdum* „священство во віки по чину Мелхиседекову“ назване у Письмі вічним лиш у проживаючих на віки священиках, хоч не сповняючих уже священничої служби. Пресв. Евхаристія таким чином містить у собі всі жертви Апостолів, усіх священикомучеників, святителів, учителів, монахів, пустельників, священиків і прочі, прочі без кінця, і не тільки жертви Служб Божих, але й всі св. Причастя від першого св. Причастя, прийнятого Пречистою Дівою після Тайної Вечері аж до останнього, яке буде прийняте колись по вічні часи й не тільки те, але всі жертви людей, всі ті каплі води доливані до вина, що має стати Христовою Кров'ю — від жертви Преч. Діви, що її принесла під хрестом і на принесення якої зачерпнула силу у першому св. Причастю; всі смерті всіх мучеників, усі терпіння всіх святих, усі подвиги, труди і жертвенні боротьби християнського життя; всі обіти всіх монаших мужеських й женських чинів, усі молитви, які людство принесло і по віки приносить, всі ті жертви та офіри лише з Христової Жертви черпали силу й вартість, тому й до Пресв. Евхаристії віків належать, до неї належить і діло освячення людства з покоління в покоління; кождий крок у тому ділі, кождий віддих людської груди, кожде биття людського серця, що якимнебудь способом зверталось до Бога чи до Бога вносилося; все те було куплене ціною Христової Крови, було очищене й освячене Пресвятою Евхаристією. Пресв. Евхаристія це благодарення Всевишньому за всі ті ласки вже udzielені й всі ті, що в безконечні віки віків мають уділитися й будуть udzielені; це благодарення за всю славу, яку мають усі Святі й за всі їх акти славословлення й благодарення в небі; Пресв. Евхаристія віків обіймає і Старий Завіт і жертву Мелхиседека і всі прообрази Христової жертви і ціле діло Христа від Адама до Йоана Хрести-

теля. І цілу будучність до „второго пришествія“ і в безконечні віки,

Коли приносимо жертву Служби Божої, чи то як священики чи як вірні силою того царського священства, яким приймаючи св. Причастя беруть участь у приношенню жертви, ми можемо не лише ту службу приносити, що її служимо днесь і при тому жертвенику ми можемо й Евхаристію віків приносити, нею віддавати поклін богочитання, нею благодарити, нею задоситьчинити, нею просити. Мимо нашої волі й в суперечности з нашою слабкістю чи радше з нашим **ніщо**, ми приносячи Всевишньому Евхаристію віків стаємося неначе ровесниками Мелхиседека й ровесниками тих Апостолів останніх часів, що з Енохом і з Ілією будуть колись провадити бій з Антихристом і його слугами.

Є щось невимовно підносячого й потішаючого у тому ставанню перед Божим престолом зі Святими Апостолами і то не такими, якими днесь уже царствують у небі й не приносять безкровної жертви, але такими, як не скажу колись — бо це днесь діється — у смертних тілах і з людськими немочами ставали перед Божим престолом. Вони разом з нами цю жертву приносять, а з ними міліони й міліони єреїв по чину Мелхиседека... досить, щоби на себе самих і забути нам, щоби себе самих цілком стратити з ока, щоб у тій хвилі бути тим, чим ми в дійсності є — нічим.

Ми нічим як у Пресв. Евхаристії, так у молитві; всім у нас Христос. Він у наших серцях, Він, що жиє в наших душах невисказаним життям Божої благодати, Він Себе в жертву приносить, Він за нас і за многих Кров свою проливає; Він у нас молиться Отцю Небесному. Він одинокою силою, одинокою вартістю наших молитов, Він нашою Евхаристією; ми при Ньому і в Ньому як той атом води, що гине в океані, як той дрібнісенький кришталик зимного снігу, що лучиться з сонцем на небі — не з його проміннями, а з самим сонцем — з небесним **Тілом** сонця.

(Продовження буде)

Ч: 613/AB

Отцям Церковним Асистентам тимчасових Деканальних Комітетів Католицької Акції до відома і негайного виконання.

Багато Отців Парохів, як рівнож і деякі Отці Декани ще до сьогодні не виконали інструкції АЕпарх. Інституту Католицької Акції з дня 13/4 1932 р., оголошеної й порученої Митроп. Ординарієм в АЕпархіяльних Відомостях з дня 15/4 1932 р. ч. IV, ст. 12—16.

Зогляду на це Митр. Ординаріят заряджує:

1. Отці Декани Асистенти для деканатів: Бережанського, Брідського, Бурштинського, Буського, Войнилівського, Галицького, Городецького, Долинського, Залозецького, Зборівського, Золочівського, Калуського, Лопатинського, Любінецького, Микулинецького, Милятинського, Озірнянського, Оліївського, Перемишлянського, Радехівського, Рожнітівського, Скалатського, Скільського, Стрийського, Тернопільського, Унівського, Ходорівського, Щирецького, Яричівського і Янівського подбають, **щоби до 12/2. ц. р.** був поданий до відома АЕпарх. Інституту Католицької Акції кандидат **(виключно активний католик-мірянин)** в цілі замінування його Головою Тимчасового Деканального Комітету Кат. Акції.

2. **У тому самому реченні** подадуть кандидатів на Голову Тимч. Парохіяльного Ком. Кат. Акції ті Отці Парохи, які на жаль до сьогодні ще цього не вчинили.

І звязку з тим Деканальні Отці Асистенти провірять, чи оце зарядження є виконане з усею стислістю та після впливу вгорі означеного реченця здадуть відповідний звіт Митрополичому Ординарієтові.

3. Отці Декан. Асистенти подбають і допильнують, **щоби найдалше до 28/2; ц. р.** були всюди зорганізованні тимчасові парохіяльні як рівнож і Деканальні Комітети Кат. Акції.

4. Отці Декан. Асистенти доложать усіх можливих старань, **щоби в усіх парохіях як теж і осідку відносного Деканату був до дня 28/2 1932 р.** оснований „Комітет Учасників Свята: Українська Молодь Христові“ з тим, що провід у цій праці возьмуть

Так теж і треба розуміти § 3. правильника для парохії, як рівнож і § 1. правильника для Деканату „Комітету Учасників Свята“, які рівночасно подається до відома на іншому місці.

За виконання в горі означених реченнях оцих заряджень чинить Митр. Ординаріят усіх Отців Деканальних

„Парохіяльний Комітет Учасників (ниць) Свята: „Українська Молодь Христові“.

2. Ціль:

Організаційно й морально приготувати молодь обох полів до свята: „Українська молодь Христові“, котре відбудеться на весну 1933. року (точніша дата буде подана окремим обіжником).

3. Провід: в Комітеті бере гр. кат. парохіяльний Уряд; сам або через свого делегата.

4. Члени:

Членом цього Комітету може бути лише католик української народности в літах від 14—25 року. До організації можна вписувати всю католицьку молодь української народности в поданих літах.

5. Відзнака:

Відзнакою Комітету і відзнакою учасників (иць) свята є: (синє тло і жовті букви Х і Р), пришите на лівому рукаві повище ліктя.

6. Праця проводу в парохії:

Провід займеться організацією католицької молоді української народности. Окремо створить Комітет хлопців, окремо дівчат. На чолі цих Комітетів назначить провідників (провідниць).

До участі в святі належить вибрати найздоровіших членів Комітету. Кожний парохіяльний Комітет є обов'язаний дати щонайменше 10. учасників Свята (хлопців і дівчат).

Провід Комітету займеться:

а) вишколеннєм учасників свята (наука походу чвірками — точність і солідарність у днях свята, перестерігання програми свята на хвилини);

б) вивченнєм „Католицького Гимну“ (гл. співаник ОО. Василіян з р. 1926. стр. 293. — „О спомагай нас...“ першу й останню часть);

в) приготуваннєм учасників до святої Сповіді й святого Причастя в день свята;

г) безнастанним удержуваннєм звязку з Деканальним провідником Комітету свята: Українська Молодь Христові“ і з Централєю: „Діловий Комітет Свята“ Львів, вул. Сикстуська 39а;

д) приготуваннєм матеріяльних засобів (гроша) на подорож і поворот звязані зі святом. (У цій справі вийде окремий обіжник). У деяких справах може провід виручуватися провідником (-ицею) Комітету.

7. — В цілі призбирання фонду зобов'язати членів до добровільних грошових вкладок. У випадку нестачі фондів на перевезення залізницею учасників свята слід виховати їх у такому дусі, щоби підводами або пішки — прогульками вибралися на свято.

8. — Після zorganizовання молоді і приготування учасників на свято здати письмений звіт через деканальний Комітет до Ділового Комітету Свята найдалше докінця березня 1933. р.

9. — Парохіяльний Комітет учасників свята „Українська Молодь Христові“ перед відходом згл. відїздом на свято, злучаться в „Деканальний Комітет Учасників Свята „Українська Молодь Христові“ (окремо хлопці, а окремо дівчата), і разом буде становити окрему одиницю в часі свята під одним прапором і одним провідником, якого вибере Деканальний Уряд у порозумінню зі всіма парохіяльними Урядами Деканату.

Б. Правильник для Деканату.

1. Провід Деканату: У місці осідку Деканату, Деканальний Уряд zorganizує провід „Деканальний Комітет Учасників (-иць) Свята Укр. Молодь Христові“. — У склад проводу увійдуть:

- а) провідник хлопців учасників свята
- б) провідниця дівчат-учасниць свята
- в) хорунжий для хлопців і хорунжа для дівчат
- г) справник подорожі (обов'язково священик)
- д) секретар — провадитиме діловодство зв'язане зі святом.

2. Деканальний Комітет Учасників (-иць) свята „Українська Молодь Христові“ справить на це свято прапор, окремий для Комітету дівчат, окремий для хлопців. Взір: синє полотно — вимір 150×100 см. на ньому ініціал Христа жовтою краскою: (подібний до відзнаки учасників). Прапор прикріпиться на окремому держаку, котрий буде нести хорунжий(-а).

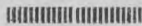
3. Провідник „Деканального Комітету Учасників Свята Українська Молодь Христові“ що місяця перевірить по парохіях діяльність парохіяльних Комітетів і при кінці кожного місяця зложить звіт Архієпархіальному Інституту Католицької Акції (Діловому Комітетові).

4. Учасники краєвого свята: „Українська Молодь Христові“ будуть поділені на 54 Деканальні Комітети, котрими провадитиме провідник „Ділового Комітету Свята, з рамени Архієпархіального Інституту Католицької Акції.

Б. Кінцева постанова.

Після скінчення свята організаційні одиниці як парохіяльні, так і Деканальні Комітети становитимуть підставу субстрат до організації гр. кат. молоді української народности під назвою „Католицька Акція Українськві Молоді“ (у скороченні „КАУМ“) у Польщі. Статут цієї організації, окремо для хлопців і окремо для дівчат, приготуються разом з правильником однострою для її членів.

на себе Тимч. Парохіяльні та Деканальні Комітети Кат. Акції на чолі зі своїми Головами.

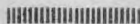

Ч. 15431/AB

Складання церковних грошей до Кооператив через Центробанк.

Часто буває, що о.о. Душпастирі льокують гроші церковних скарбон або фондів будови церков чи парохіяльних будинків в місцевих кооперативах, які розпожичивши гроші своїм членам, не все є у змозі звернути їх скарбоні чи комітетови тоді, коли вони їх потребують на свої цілі. Понадто буває часто так що вложені квоти перевищують майно кооперативи, яка не дає тоді ніякої майже запоруки вкладникови, а всякі судові кроки проти кооперативи в цілі стягнення з неї своїх грошей, викликають нехоть і ворожнечу супроти Церкви, як власнички вложених до кооперативи фондів, та супроти душпастиря, що ними орудує та має обов'язок їх беречи. Щоби проте устережи о.о. Душпастирів перед діймаючими нераз для них наслідками помішування церковних грошей в місцевих кредитових торговельних чи молочарських кооперативах, а з другої сторони не позбавляти тих кооператив вкладок, які як вкладки і жертви вірних, повинні підпирати їх економічні змагання та служити загальному добру нашого народу, Митр. Ординаріят поручає всім о.о. Душпастирям льокувати всі церковні фонди і ощадности в Центробанку. Центробанк як централія всіх кооператив, уживає фондів йому повірених виключно на позички кооперативам та радо узгляднювати буде прошення що до уділення позички кооператизі, яку поручить до узгляднення місцевий о. Душпастир, що містить церковні фонди в Центробанку.

Від М. Ординаріату.

2) від зобов'язань вилучується сплатування зачетів, такс, датків до вдовичо-сирот. фонду і санаторії і пр., що впливає зі свобідної згоди священника і що має стягатися без огляду на $\frac{1}{5}$ часть платень, стягненої на зобов'язання зятягнені священником.

3) не вільно священикам робити таких зобов'язань, які не дадуться покрити $\frac{1}{5}$ платні в протязі одного року, або коли вже має давні зобов'язання.

Від Митрополичого Ординаріату.

Ч. 15019/АВ.

Посвідки одержання поборів на платничій лісті.

Поручається деканальним Урядам виплачувати побори поштовою дорогою або до рук власних; в тому випадку має бути приліплений до платничої лісти поштовий рецеліс — або власноручний підпис дотичного священика. Якщо прийдеться виплатити побори з якихсь причин членові родини або післанцеві, тоді на платничій лісті має бути залучена повновасть дотичного священика, заосмотрена його оригінальним підписом печаткою дотичного парохіяльного Уряду, а крім цього підпис на платничій лісті уповажненого до побрання поборів.

Якщо за згодою оо. кондеканальних декан. Уряд уповажнений до стягання на добродійні цілі, або на „Рідну Школу“, з відісланням тут платничої лісти найдалі до 15. кожного місяця — має бути залучена рівнож згода усіх оо. кондеканальних дотично стягання на вище згадану ціль і посвідка залучена в платничій лісті, що стягнена часть грошей на дотичну ціль є дійсно вплачена. Крім почтових видатків при розсилці грошей не дозволяється на додаткові стягання на річ дек. Уряду.

Від Митрополичого Ординаріату.

Ч. 13774/РД.

Поручення Т-ва св. Андрея.

Митрополичий Ординаріат поручає Духовенству Архієпархії приступити поголовно до Т-ва св. Андрея, цаї одинокої станової організації у Львівській Архієпархії.

У Львові, дня 17, грудня 1932. р.

Від гр. кат. Митрополичого Ординаріату.

Ч. 743/АВ

Пригадка в справі книжок: „Провінціональний Собор“ і „Додаток“ до Собору в 1891. р.

Парохіяльні Уряди, які не мають книг Провінціонального Собору і Додатку з 1891. р. можуть купити обі ці книжки оправ-

лені за ціну 12 зл. а продиноко; 1) Собор в 1891. р. ціна 4 зл., а 2) Додаток до Собору 1891. р. 8 зл. Зголошуватися до канцелярії Митрополичої Консисторії у Львові.

Від Митрополичої Консисторії.

■■■■■■■■■■

Ч. 627/AB.

Конкурс

на опорожненні парохії з речинцем до 15. марта 1933 року.

1. Слобода Болахівська, дек. Болахівського,
2. Глібовичі вел., дек. Бобрецького,
3. Бринці Царк., дек. Бобрецького,
4. Ганівці, дек. Галицького,
5. Руда, дек. Жидачівського,
6. Дубравка, дек. Журавенського,
7. Хильчиці, дек. Золочівського,
8. Таврів, дек. Козлівського,
9. Миколаїв, дек. Лопатинського,
10. Убинє, дек. Милятинського,
11. Пальчинці, дек. Новосельського,
12. Несторівці, дек. Озірнянського,
13. Новосілка, дек. Підгасцького,
14. Нестаничі, дек. Радехівського,
15. Синьків, дек. Радехівського,
16. Креховичі, дек. Рожнітівського,
17. Хмелиска, дек. Скалатського,
18. Олексичі, дек. Стрийського,
19. Стрілків, дек. Стрийського,
20. Смерже, дек. Тухлянського,
21. Великополе, дек. Янівського,
22. Яричів—Підліски, дек. Яричівського,
23. Городиславичі, дек. Винницького,
24. Городище, дек. Озірнянського,
25. Присівці, дек. Зборівського,
26. Глібів, дек. Грималівського.

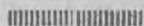
■■■■■■■■■■

**Належність за „Львівські Архієпархіяльні Відомости“
за рік 1932.**

Поручається всім парох. Урядом надіслати сюди найдальше до кінця лютого ц. р. належність (післяплату) за „Львівські Архієпархіяльні Вісти“ в сумі 5 зол. (пятьох зол).

НОВІ КНИЖКИ.

Кс. Dr. Tihamer Toth, profesor Uniwersytetu w Budapeszcie — **Dekalog (Kazania)** — I. Z oryginału madsziarskiego tłumaczył Robert Olear. Kraków, 1933, str. 288, ціна 6'50 зол. брошур., 8'50 зол. в оправі, у видавця (Ks. Dr. Ferdynand Machay, Kraków, Wawel 3) 6—8 зол.

Хроніка

Завідателем деканату іменований:

о. Стефан Ковалів, парох у Стрілиських завідателем декан Стрілиського (ч. 14506).

Завідателем з правами пароха іменований:

о. Мирон Головінський в Вишнізичу, деканату Зарваницького (ч. 13564).

Завідателями парохій іменовані:

о. Андрій Бандера, в Гарбузові, дек. Оліївського (ч. 12352);
о. Др Йосиф Бабяк, в Братківцях, деканату Стрийського (ч. 13874);

о. Петро Барановський, в Зарубинцях, дек. Збаражського (ч. 14006);

о. Михайло Кліма, в Ганівцях, дек. Галицького (ч. 14724);
о. Ярослав Шуст, в Тучнім деканату Перемишлянського (ч. 15101);

о. Роман Ульванський, в Якторсві, дек. Унівського (ч. 15103);
о. Єремія Онуферко, в Кривім, дек. Скалатського (ч. 15105).

Ех сугг. сотрудником іменований:

о. Володимир Рижевський, в Дубі, дек. Перегінського (ч. 13873).

Експонованим сотрудником іменований:

о. Волсдимир Мушкевич, в Заставцях, дек. Підгаєцького (ч. 15104).

Сотрудниками іменовані:

о. Іван Д. Оришкевич, в Терпилівці, дек. Новосельського (ч. 15099);

о. Стефан Маркевич, в Завадці, дек. Калуського (ч. 15100);
о. Михайло Фанга, в Стинаві, дек. Любінецького (ч. 15102);
о. Роман Бачинський, в Цінеєї, дек. Рожнітівського (ч. 15106).

Титул Дра Богословія одержав:

о. Осип Кладочний (ч. 188).

Звільнені від конкурсового іспиту:

о. Іван Яблонський, парох Орави, дек. Скільського, на 1 рік (ч. 12911);

о. Аркадій Гуглевич, парох в Білім, дек. Нараївського, на 6 літ (ч. 14387);

о. Остап Охримович, парох в Дичкові, дек. Тернопільського на 6 літ (ч. 14392).

Похвальні грамоти одержали:

П. Антін Кунько, Демко Чубко, Михайло Синиця і Магда Синиця — з Чернелева руського, дек. Тернопільського (ч. 13677);

Тадей Мельник зі Слобідки,

Теодозія Марунчак і Анна Чихрій з Братковець, дек. Стрийського (ч. 13885);

П. Софія Морозова, Корнелюк Осадця, Кость Прокопишин, Іван Прокопишин, Роман Щезь — з Волощини ад Божиків.

Параскевія Стеткевич і Анна Бесага та п. Іван Вікгардт з Божикова, дек. Підгаєцького (ч. 14050);

Іван Дрогобицький з Жидачева, дек. Жидачівського (ч. 14218)

о. Микола Бурак, парох Кального, дек. Поморянського (ч. 14222);

Антін Шандра, Андрій і Марія Оліярник, Стефан Шандра, Стефан Грициняк, Паранька Фостяк, Анна Торопа, Петро і Марія Телюк, Теодор Бас, Яцко і Марія Артим, Анна Гринишин, Іван Гездало і Анна Везденка — з Кирниці, дек. Городецького (ч. 14271).

Конкурс на посаду дяка.

Оголошується конкурс на посаду дяка в Княжолуці дек. Долинського з речинцем до кінця лютого 1933. Дотація 1½ м. орного поля. Роківщина і треби церковні. Хати для дяка нема.

Помер **о. Володимир Дорош**, парох Вибранівки, дек. Бобрецького, 31. XII. р.

Душу його поручається молитвам ОО. Собратів.

ЛЬВІВСЬКІ АРХІЕПАРХІЯЛЬНІ ВІДОМОСТІ

РІЧНИК XLVI.

ЛЬВІВ, 15. ЛЮТНЯ 1933 р.

Ч. II.

Митрополит Андрей.

Божа мудрість.

(Докінчення).

Щоби наші молитви, які так як і ми самі є „нічим“, ставалися чимось, щоби вносилися в небо до Бога, щоби були вислухані, не вистане нашого бажання безконечности, простору й часу, треба достоїнства Христового. Кожде слово нашої молитви мусить бути Христоносним; нести Христа так, як священник носить Його, держачи в руках агнца, кожде слово нашої молитви мусить бути таке, що в дні його значіння знаходиться Евхаристія — Христос. Без того воно пусте й марне; з тим воно святе й безконечне у святости. Без того воно перелітаючим звуком у воздуху, дрожанням, фильованням воздуха, з тим воно має вартість більшу від усіх скарбів світа і силу більшу від усякої сотвореної сили.

„Отченаш“ остаєнім словом молитви.

Якоюнебудь молитвою та якиминебудь словами звертаємося до Бога, як що молимося правильно по християнськи, ми нічого іншого не можемо сказати, як те, що міститься в Господній молитві. Бо не можемо бажати нічого ані ліпшого ані вищого ані нам відповіднішого, як те, що висказуємо бажаннями та проханнями „Отченашу“.

Що та молитва перевищає усі наші поняття, навіть тоді, коли мало що розуміємо, чого просимо, як лише маємо добрий намір і заховуємо як уміємо увагу звернену на Бога — „Отче наш“ усе зливає на нашу душу світло й тепло з неба. Одначе треба, щоби ми по можности й розуміли, чого просимо, щоби ми думали про те, й того бажали.

„Отченаш“ відмовлюваний свідомо зі зрозумінням, відмовлюваний умом, душею і серцем, має очевидно більшу вартість, бо тоді, і лише тоді, є школою Божої Мудрости у подвійному

значінню; є школою, у якій Божя Мудрість учить нас та є школою, в якій набуваємо і учимося Божої Мудрости. „Отченаш“ є останнім словом молитви, є молитвою *καὶ ἐσχάτη*, є абсолютною молитвою, поза тою молитвою, так сказатиби, нема молитви, все, що є молитвою, у тій молитві міститься; молитва буде молитвою, коли буде поясненням чи повторенням „Отченашу“. Тому думаю, що в найторжественніших хвилях життя, коли родина, чи яка суспільність, має молитися, коли кому особливим способом молитви треба, прийдеться „Отченаш“ повторяти, а не шукати іншої молитви.

Священик, що має піддавати умираючому останні гадки і останні слова молитви, нехай не шукає далеко, нехай конаючому виразно, голосно і поволи повторює святі Господні слова; коли видається, що умираючий стратив уже притомність, а можливо так поступити, нехай хто слова „Отченаш-у“ співає; щось з тої молитви дійде може до свідомости й непритомного. У великих потребах, у тяжких досвідах, в часі катаклізмів, переслідувань чи нещасть, люди зібрані в імені Христа, нехай моляться Його словами.

Хто йдучи за радою св. Ап. Якова бажає Божої Мудрости, того найвищого й найціннішого дару небес, нехай шукає його у тій школі мудрости — у „Отченаш-и“.

Закінчення I-ої часті.

Все, що ми досі написали про Божу Мудрість і молитву, можнаби ядернійше й коротше представити тими кількома уступами творів великих учителів духовного життя. Вони представляють те, що найбільше може християнина заохотити віддатися життю молитви т. є. віддавати молитві й праці над нею по можности як найбільше і бажань і труду і часу. По їх думці найважнішою справою в життю це стати людиною молитви, себто людиною відданою молитві, людиною оцінюючою як слід, чим є молитва для християнської душі, людиною живучою життям молитви. Перший уступ винятий з бесід про „Отченаш“ великого мислителя й учителя Східної Церкви Григорія Нісеського: „Молитва охороною чистоти, усмиренням гніву, придушенням гордості, забуттям кривд, усуненням заздрости, знищенням несправедливости, поправою безбожности. Молитва силою тіла, заможністю дому, законним порядком вітчизни, силою держави, побідою у війні, безпекою мира, усуненням роздорів, утриваленням єдности. Молитва знаменем дівства, вірністю су-

пруджества, обороною подорожніх, сторожею сплячих, забезпекою чуваючих, плододайністю рільників, спасенням моряків. Молитва обороною суджених, увільненням увязнених, відпочинком утруджених, потіхою засмучених, щастям радуючихся, розрадою у терпіннях, вінцем для супругів, торжеством народин, нагробною піснею померших. Молитва розмовою з Богом, огляданням невидимих, запевненням бажаних річей, молитва робить людей вірних у честі з ангелами; примножує добра, усуває зла, очищує з гріхів, солодкі її овочі, запевнена будуччина. Молитва внутрі кита побудувала Йоні домівку¹⁾, від дверей смерти повернула Езехію до життя²⁾; трьом молодцям замінила полумінь в небесну росу³⁾; Ізраїлитянам запевнила перемогу над Амалікітами⁴⁾; 185.000 Асирійців в одній ночі поразила⁵⁾.

З іншої сторони представляє хосен молитви великий учитель духовного життя св. Бонавентура: „Якщо хочете терпеливо зносити прикrostи й нужду цього життя, будьте людьми молитви. Якщо хочете осягнути відвагу й силу, щоби поконати всі ворожі покуси, будьте людьми молитви. Якщо хочете умертвити власну волю з її нахилами й немочами, будьте людьми молитви. Якщо бажаєте жити у радості й поступати легко стежками покаяння, будьте людьми молитви. Якщо хочете відігнати від душі влізливі мухи порожних гадок і замішання, будьте людьми молитви. Якщо бажаєте кормити душу медом побожності й мати її завсідги повною добрих гадок і бажань, будьте людьми молитви. Якщо хочете скріпити свою відвагу на Божих дорогах, будьте людьми молитви. Вкінці якщо бажаєте викоринити з душі всі пороки й насадити на їх місці чесноти, будьте людьми молитви. В молитві осягається злука й благодать св. Духа, що всього научить. Скажу більше, якщо бажаєте піднести свою душу на височину контемпляції й тішитися обіймами Божої Премудрости, вправляйтеся в молитві. Вона є дорогою, по якій душа взноситься до видження й смаку небесних предметів“. Якщо бажаєте знати, чим є мудрість, будьте людьми молитви; як що бажаєте набути мудрість, будьте людьми молитви. Як що хочете бути людьми молитви, просіть Божої Мудрости.

Слова св. Бонавентури наводить знаменитий учитель молитви св. Петро Алькантара, додаючи ще уступ святого, якого не називає, а яким і ми кінчимо:

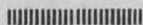
¹⁾ Йона II. 3. ²⁾ 4. Кн. Царств XX. 5. ³⁾ Даниїл, I. 23. ⁴⁾ Ісход, XVII. 11
⁵⁾ IV Царств, XIX. 35.

У молитві душа очищується з гріха, кормиться любовю, скріплюється у вірі, утверджується в надії; розцвітає дух, розширюється нутро душі, очищується серце, являється правда, поковується покус, зникає смуток, відновляються змисли, сили знеможені підносяться; холодність устає, ржа пристрастей никне. З молитви виходять як живі іскорки бажання неба, яке видає душа запалена огнем Божої любови. Велике достоїнство молитви; безмірні її привілеї: молитві отвираються небеса.

Кінець першої частини

і

Богу хвала.

Ч. 1918/АВ.

Розпорядок в справі відносин між парохом і сотрудником.

I.

1) Парох є обов'язаний відступити сотрудникові на його ужиток 10. моргів ерекц. поля. Це поле визначить парох в порозумінню з деканом. Сама справедливість вимагає, щоби це поле не було найдалше і найгірше. Як парох має ерекц. поля понизше 30. гект., має відступити сотрудникові $\frac{1}{5}$ часть ерекц. поля. Ту частину слід визначити також у порозумінню з деканом.

2) Парох є обов'язаний дати сотрудникові половину опалових дров з річної надвижки понад 12 сьгів за зворотом коштів їх вирубу і привозу.

3) Парох обов'язаний дати сотрудникові $\frac{1}{3}$ часть усіх епітрахильних доходів ц. є похоронів, вінчань, соборних акафістів, парастасів, сорокоустів, з обходу зі священою водою і зі свячення пасхи, передшлюбних протоколів, оповідей і канцелярійних доходів. Місалия і парастаси зі Сл. Божою не підлягають поділові. Якщо в парохії є двох або більше сотрудників, має парох обов'язок відступити їм половину згаданих доходів.

4) Парох має обов'язок вести точний виказ доходів і переводити поділ їх по тому виказові з кінцем кожного місяця. Кождоразовий відбір своїх доходів має сотрудник ствердити своїм підписом.

5) Якщо для сотрудника нема постійного мешкання, парох має обов'язок вишукати мешканя для сотрудника та поробити всі заходи в цілі покриття чиншу найму парох. брацтвом або дорогою конкуренції.

6) Парох може жадати від сотрудника ведення парох. канцелярії та виготовлення статистичних виказів і метрикальних копій. Якщо сотрудник не має до цього потрібної практики, парох обов'язаний поучити сотрудника. З цим жаданням має парох звернутися до сотрудника урядовим письмом.

II.

1) Сотрудник обов'язаний бути дійсним помічником пароха в душпастирській првці і сповняти всі його зарядження. Проти волі і приказу пароха не слід сотрудникові нічого ділати ні виступати. Якщо сотрудник вважавби, що деякі розпорядки пароха противні церковним законам або прийнятим Церквою прак-

тикам, має їх мимо цього виповнити, а опісля звернутися із своїми сумнівами до духовної влади.

2) На приділеному ерект. полі має сотрудник вести господарку у власному заряді, а якщо це не булоб йому можливе, може сотрудник поле, йому приділене, винаймити і то в першій мірі парохіянам, а далше й іншим, ніколи однак жидам. Винаймаючому слід покласти за обовязок гноїти $\frac{1}{6}$ часть поля що року, хоча би через поставлення цього домагання мав винаймаючий давати нищий чинш найму.

3) Сотрудник є обовязаний платити всі податки за поле, йому приділене, евент. звертати парохів відповідну квоту, вплачену ним як податок за це поле.

4) Опускаючи свою посаду сотрудник має полишити соломую зі збору і евентуально гній своєму наслідникові. Продажа їх не є дозволена. Якщо сотрудник опускає свою посаду перед кінцем господарського року, має лишити і часть збору *pro rata temporis*.

5) Сотрудник має обовязок і право провадити науку релігії в школах парохії, оскільки нема іншого зарядження Митроп. Ординаріату, і побирати за це ремунерацію, визначену шкільною владою. Парох може застерігти собі катехизацію в церкві.

6) Сотрудник має обовязок, якщо парох його собі не резервує, вести церковні брацтва, особливож брацтво Найсв. Тайн і молоді, та держати для них місячні конференції.

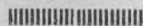
7) Сотрудник має помагати парохів у веденню випозичальні книжок з парох. бібліотеки та у провадженню статистики руху в ній.

8) Сотрудник має обовязок вести сам або при помочі дяка спів на самоїлку так, щоби молодь і вірні співали в церкві постійні части вечірні (отже з виїмком стихир і стиховних) і утрени разом з дяком. Те саме розуміється про Службу Божу, хиба що вже її співають вірні на самоїлку. Після богослуження має сотрудник обовязок проводити в голос вірним щоденні молитви.

9) Сотрудник обовязаний, як цього зажадає від нього парох на письмі, вести парох. канцелярію та виготовляти статистичні викази і метрикальні копії і вести картотеку, і тоді він відповідає за ведення карцелярії.

10) Сотрудник повинен помагати парохів в праці в читальні, кооперативі та інших народних установах та під його досвідним провідом набирати у цьому огляді практики, яка для його дальшої успішної душпастирської праці є йому конечно потрібна.

Від Митр. Ординаріату.

З огляду на те, що деякі парохіяльні Уряди вписують здрібнілі і скорочені імена до метрикальних книг, а відтак і в видаваних метрикальних витягах, пригадується, що при вписі

до метрикальних книг не слід вписувати здрібнілих імен, як Лесь, Доця і т. п., бо це впроваджує відтак клопіт при ствердженню ідентичности осіб.

Від Митр. Консисторії
Львів, 23.I 1933.

Ч. 1139/К

Здержання виплат за купони вартісних паперів.

Митрополичий Ординаріят зарядив здержання виплат належности за купони вартісних паперів, завінкульованих на зарядження Митрополичої Консисторії, до рук осіб, які не викажуться дозволенням, що можуть побрати ті належности. Всі вартісні папері, які ще знаходяться в парохіяльних Урядах, слід переслати Митрополичій Консисторії для провірення і видання дозволення побирати належности за купони.

Від гр. кат. Митр. Консисторії
Львів 28/I 433.

Ч. 1853/АВ.

Речинець передординаційних і передконкурсних іспитів у марті ц. р.

З огляду на те, що 1. марта ц. р. припадає в середу, згадані в горі іспити відбудуться в слідуючу середу, ц. є. 8/III.

Від Митрополичої Консисторії.
Львів 10/II. 1933.

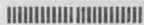

Ч. 1240/АВ.

Парохія до заміни.

Повідомляється, що є до заміни парохія Мозолівка з дочерною Гниловоди, дек. Зарваницького, за парохію положену ближше більшого міста.

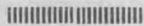
Від М. Консисторії.

Нові книжки.

Духовно-музичні твори *Й. Кишакевича* ч. 21. **Служба Божа** по західно-українському церковно-народньому напіву на мішаний хор. Львів. Ціна 7-50 зол.

Про появу цього нового твору о. Й. Кишакевича повідомляється Всч. Духовенство і поручається його до вжитку церковних хорів.

Хроніка.

Завідателем деканату іменований:

О. Петро Мінко, парох Дмитрова, завідателем дек. Радехівського (ч. 14828).

Завідателем парохії іменований:

О. Теофіль Бемко в Бринцях церк. дек. Бобрецького (ч. 499).

Ех сугг. сотрудиництва одержали:

О. Роман Лопатинський в Добряничах ад Кореличі, дек. Перемишлянського (ч. 15476) і о. Богдан Каричек в Волосянці, дек. Тухлянського (ч. 564).

Сотрудиництва одержали:

О. Дмитро Кулик в Озірній, дек. Озірнянського (ч. 14619), о. Василь Мармаш в Зарудцях, дек. Яричівського (ч. 14969), о. Володимир Руденський в Волі Задеревацькій, дек. Зборівського (ч. 15098), о. Стефан Воробець в Тростянці, дек. Долинського (ч. 301) і о. Юліян Паук в Пійлі, дек. Калуського (ч. 366).

Звільнені від конкурсового іспиту:

О. Михайло Романишин, парох у Суходолі, дек. Бобрецького, на 3 роки (ч. 14990); о. Омелян Кордуба, парох Саранчук, дек. Бережанського, на 6 літ (ч. 15276); о. Константин Петрушевич, парох Конюхова, дек. Стрийського, на 6 літ (ч. 43) і о. Ілія Собчак, парох Ходович, дек. Стрийського, на один рік (ч. 209).

Похвальні грамоти одержали:

Павло Загородний і Павло Лакоцький в Білоголовах, дек. Оліївського (ч. 15069); Микола Малиновський в Івачеві, Анна Бугайська в Волчківцях і Петро та Марія Лукавецькі в Волчківцях, дек. Оліївського (ч. 15070); Йосиф і Параскева Лепкі в Славятині, дек. Підгаєцького (ч. 15114); Іван Пелех с. Ілії, Дмитро Кудлатий, Іван Кудлатий, Йосафат Стець, Теодор Стець, Ілія Янчишин, Іван Герчук с. Михайла, Константин Герчук, Анна Ярчак і Члени церковного хору в Збоїсках, дек. Львівського (ч. 15174); Микола і Анна Каленій в Шумлянах, дек. Підгаєцького (ч. 62); Стефан і Анастасія Купранець з Розгірча, дек. Любінецького, замешкалі в Півн. Америці (ч. 67); Анастасія Гвозд, Яків Білак, Іван Сушкевич, Юліянна Ковальчук і Марія Ханай в Солонці; Іван Хемич в Голоску вел.; Махайло Гакало, Василь Федик, Антін Бугай і Стефан Цибульський в Сквилові;

Григорій і Анна Тарапата в Рісній Руській; Андрій Машталір, Катерина Зінкова і Стефан Іванчук в Богданівці; Марія Слівінська і Антін Бідак у Львові (церква св. о. Николая); Ксеня Кухар, Параскевія Тирян, Стефан Задерецький, п. Олена Каштанюкова, п. Вікторія Литвинова і п. Агафія Райхертова у Львові (церква св. Пятниці); Іван Войтків, Роман Мисак, Василь Юрас, Антоніна Кінаш ж. Еміліяна, Климентина Базилевич і Марія Мічковська у Львові (Клепарів); п. Ольга Левицька, ж. нотаря в Винниках, п. Ольга Панчишинова, ж. лікаря, п. Текля Кривокульська і п. Іван Сторожак у Львові (церква св. Петра і Павла); Мойсей Сениця і Катерина Шпортун у Львові, (церква Спаса); Земельний Банк, Центробанк, Дністер та Наукове Тов. ім. Шевченка у Львові (церква Успення Пр. Б.) — дек. львівського (ч. 73); Михайло Звірко в Водниках, дек. Бобрецького (ч. 389); о. Василь Бодак в Долині, дек. Долинського (ч. 460); о. Іван Цимбала в Долині, дек. Долинського (ч. 461); Петро Скільський і Прокіп Бенкалович в Плавию, дек. Тухлянського (ч. 692) і Андрій Гнатковський в Кієвці, дек. Жидачівського (ч. 595).

Конкурс на дяка.

Розписується конкурс на посаду дяка в Пісочній, Миколаївського деканату, з речинцем до кінця березня 1933 р. Вимаганий кандидат безженний (мігби оженитися на місці), з кваліфікацією вищого степення. Дотація: 3—4 морги орного поля згл. сіножать, пасовисько громадське, треби і дяківщина (2 рази в рік). Хати нема. (Ч. 863).

Померли

о. Василь Панчак, парох Волі Задеревацької, дек. Болахівського, помер 3. II. ц. р.

о. Микола Юрик, парох Сівки, дек. Войнилівського, помер 4. II. ц. р.

Душі їх поручається молитвам оо. Собратів.

ЛВІВСЬКІ АРХІЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

РІЧНИК XLVI.

ЛВІВ, 15. БЕРЕЗНЯ 1933 р.

Ч. III

Всім священникам і вірним мир у Господі.

Святіший Отець звернувся до всіх єпископів і вірних цілого світу або, як каже — до всіх вірних кожної раси, мови чи народу з запрошенням наміром злучитися з Його Святістю в торжественній Службі Божій Вел. Четвергу, який цього року припадає 6. IV., щоби спільно споминати тоді найглибшу і найбільше порушуючу тайну нашого відкуплення — устанавлення Найсв. Евхаристії і Конання Ісуса в гетсеманському городі. Св. Отець наміряє тим способом з усіми єпископами, священниками і вірними цілого світу розпочати торжества св. Ювілейного Року. Для нас усіх вірних східного обряду злука з Апостольським Престолом є без найменшого сумніву джерелом обильних Божих благодатей. Ми з історії Нашої Церкви і зі щоденного досвіду знаємо, як великою благодатю є наша приналежність до вселенської Церкви.

Тому з радістю приймаючи запрошення Святішого Вітця взиваю всіх священників в наміренню Служби Божої у Великий Четвер лучитися гадкою, серцем і молитвою з Головою Кат. Церкви і з усіми єпископами цілого світу і Службу Божу жертвувати в наміренню церковної єдності всіх християн у Христі. Запрошую також усіх вірних у тому самому наміренню молитися і св. Причастя в тому наміренню приймати.

Від Гр. Кат. Митрополичого Ординаріату
у Львові, дня 15. III. 1933.

† Андрей
Митрополит

**Надзвичайне милостиве літо і загальний великий ювілей,
коли кінчиться дев'ятнадцяте століття від довершеного
спасення людського роду.**

ПАПА ПІЙ ХІ.

Поздоровлення й Апостольське благословення всім вірним.

Спішимо сповнити зроблену недавно обітницю, а саме в навечеря Христового Різдва не тільки світлому зборові Пурпуратів та їх товаришам, що прибули до нас з бажаннями, але також цілому католицькому світові, оголошуючи надзвичайне Милостиве Літо і Загальний Великий Ювілей в хвилі, коли добігає до кінця дев'ятнадцяте століття від довершення спасення людського роду.

А хоч властивої дати спасення історія докладно не означила, то однак сам факт спасення, а радше тодішній спліт надзвичайних подій такий є важний і поважний, що не слід поминути його мовчанкою. Тому під впливом тої ущаєсливлюючої події нехай люди бодай на хвилину відірвуть свої думки від дочасних і проминаючих справ, які їх сьогодні так дуже займають, до справ небесних і вічних, і нехай від нинішнього непевного та пригнітаючого положення піднесуть ум до тої вічної щастливості, до якої нас Христос Господь покликав, проливаючи свою кров і сповняючи нам безчисленні та преріжні добродійства. Нехай повздержаться від гамору щоденного життя і в своєму серці застановляться саме в цьому памятному році, як дуже Спаситель нас полюбив і з якою ревністю визволив нас від неволі гріха. А так будуть горіти справді збільшеною любовю, і наче якась конечність приневолить їх полюбити люблячого їх Спасителя.

Для загальної користи бажаємо тут бодай коротко пригадати ряд Божих добродійств, з яких зродилася також справжня культура, якої уживаємо і якою чванимося. Отже: установлення пресвятої Евхаристії в часі Тайної вечері і уділення її поодиноким Апостолам, обдарованим священничим достоїнством словами: „Робіть це на мій спомин“¹⁾ і страсти Ісуса Христа, Його розп'яття й смерть для людського роду; іменування під хрестом Сина Марії Діви матір'ю всіх людей; відтак чудесне воскресення Ісуса Христа, яке є умовиною і непохибною запорукою також нашого воскресення; власть прощати гріхи уділена ним незабаром Апостолам; також справжній Прима́т даний та затверджений

¹⁾ Лук, XXII. 19; I. Кор. XI, 24.

Петрові й його наступникам; вкінці Господне Вознесення, зіслання св. Духа та проповідання вперше Апостолами Євангелія способом чудесним і триюфальним. Щож моглоби бути, дорогі сини, більш святого, щож більш достойного, щоби обходити його пропам'ятною врочистістю? Бо з тих подиву гідних історичних подій та Божих дарів, якими закінчилося туземне життя Ісуса Христа, впливає для нас життя, що є життям справжнім, як та кож родиться на довгі століття новий лад для цілого людського суспільства.

Отже над тими подіями роздумуймо цілою душею і почитаймо їх горячою любов'ю протягом покаянного року. Спонукуймо себе до щирої молитви, до покаяння за свої провини, думаючи при молитвах та покаяннях ділах не тільки про власне вічне спасення, але й про спасення цілого людства зведеного стільки блудами, розсвареного стільки колотнечами та спорами, виснаженого таким тягарем журб, загроженого стільки небезпеками.

Колиб то Господь спричинив у своєму милосердю, щоби те Милостиве Літо, яке небаром зачнемо, привернуло душам мир, Церкві належну всюди свободу, а всім народам згоду і справжній добробут.

Тому що Ювілей пічнеться від найблизших Великодних свят і Великоднем також скінчиться, вважаємо за справедливе, щоби Єпископи заохочували своїх дієцезіян очиститися в Тайні Покаяння і підкріпитися евхаристійним хлібом не тільки в Великодньому часі по приписам Церкви, але якнайчастіше й якнайстаранніше через ціле Милостиве Літо; щоби крім того в Велику П'ятницю роздумували з якнайбільшою ревністю над Господніми Страстями. Нехай це буде особливий, а по правді не найменшої ваги плід того свята.

А що повного відпусту, якого небаром уділимо протягом цього покаянного року, буде можна доступити в Римі, бажаємо горяче, щоби ви, дорогі сини, прибували якнайчисленніше як паломники до вічного Міста; до того Міста, яке є неначе осередком католицької віри і осідком та столицею намісника Ісуса Христа. Бо тут можна вшанувати преславні пам'ятки Господніх Страстей, на які ніхто з віруючих не в силі глянути, щоби не відчувти горячішої любови до Бога і нової заохоти до звершеного життя. Тут переховується, як відомо, той стіл, на якому за переданням Господь наш Ісус Христос освячував ангельський Хліб і здивованим ученикам подав себе, утаєного під Евхаристійними видами. Тут вкінці, дорогі сини, маєте спільного батька,

що жде вас щирим серцем і бажає упросити Божого благословенства для вас, для ваших справ і починів.

Крім того булоби відповідне, щоби протягом цього року відбулися частіші побожні паломництва до святих місць Палестини. Нехай там вірні звідують і почитають вельми побожно самі місця тих святих подій, яких ювілей обходимо.

Бажаємо також, щоби до тих місцевостей, які переховують особливі пам'ятки Господніх Страстей, протягом ювілейного року відноситися з окремою набожністю.

В надії тих богатих плодів, які вже тепер переживаємо і в покірній просьбі поручаємо Отцеві милосердя, за згодою достойних наших Братів, Кардиналів св. Римської Церкви, силою Всемогучого Бога, святих Апостолів Петра й Павла і власною, на спасення душ і в хосен Католицької Церкви, заповідаємо отсим Апостольським Листом і оголошуємо святочно, бажаючи, щоби його прийнято як заповіджений і оголошений Надзвичайний Загальний Ювілей в Вічному Місті, що починається днем 2. цвітня ц. р. і триває аж до 2 цвітня 1934 р., по думці канону 923. Отже всім вірним обого полу, які після сповіди й св. Причастя відвідають тричі, чи того самого дня, чи в різні дні, в якій-небудь черзі, базиліки: Лятеранську св. Йоана, Ватиканську св. Петра, св. Павла над дорогою до Остії і св. Марії Більшої на Есквіліні і помоляться на наше намірення, уділяємо й признаємо в Господі протягом цього Милостивого Літа повного відпусту цілої кари, яку за свої гріхи мають понести, наколи перше одержали відпущення й прощення сповнених собою гріхів. Що до відвідин базилік слід замітити, що вірні, які вийшли щойно з базиліки, можуть до неї повернути раз і другий, щоби її відвідати другий і третій раз. Це постановляємо в тому наміренню, щоби улекшити сповнення умовин.

Яке є взагалі намірення Папів, знаєте добре, дорогі сини; а яке в теперішньому особливому випадку, це представили ми досить широко вже перше.

Крім того постановляємо, що вірні можуть доступити нинішнього ювілейного відпусту чи для себе, чи також для померлих стільки разів, скільки разів виповнять приписані умовини.

Щоби молитви, які в часі згаданих відвідин будуть вірні відмовляти, горячіше їх уми заохочували та загірвали до роздумувань над Божим Відкупленням, а з окрема над Господніми Страстями, постановляємо і приказуємо отсе: крім тих молитов, які кождий саометно по власній побожності занесе до Бога,

слід перед престолом Найсв. Тайн змовити п'ять разів „Отче наш“, „Богородице Діво“ і „Слава Отцю“, а крім того раз на наше намірення; далі слід змовити перед зображенням розп'ятого Ісуса тричі „Вірую“ і раз молитовку: „Величаємо Тебе Христе і благословимо Тебе“ і т.д. або іншу подібну; далі слід удатися до Богородиці Діви і роздумуючи над Її терпіннями відмовити там сім разів Ангельський Привіт „Богородице Діво“, залучаючи раз величання: „Зділай то св. Мати і т. д.“ або інше подібне; вкінці слід зблизитися до Конфесії і відмовити ще раз католицьке віросповідання звичайною, в горі наведеною формулкою. Ті установлені умовини, конечні до досягнення повного ювілейного відпусту, обмежуємо для тих, що наслідком недуги або якої іншої справедливої перешкоди в Вічному Місті або наслідком неспромоги виїзду або заскочені смертю не могли доповнити означеного числа відвідин, а навіть їх іще не зачали виконувати, тим способом, що під умовиною сповіди й Причастя можуть користати з ювілейного відпусту так само, як колиби справді відвідали чотири в горі згадані базиліки.

Вкінці заохочуємо вас, дорогі сини, чи ви живете в Римі, чи як паломники прибудете в Господі, щоби не поминаючи такої корисної нагоди з найглибшою пошаною відвідали преславну каплицю св. Мощів, що знаходиться в Сесоріанській базиліці св. Хреста, і щоби серед молитов та роздумувань по звичаю пересунилися через святі Сходи.

А щоби цей наш лист дійшов легше до відома всіх вірних, заряджуємо, щоби його відбиткам, навіть друкованим, коли будуть підписані власноручно якимнебудь прилюдним нотарем і забезпечені печаткою якого церковного достойника, давано таку саму віру, яку давалосяби тому листові, коли він був би предланий або показаний.

Отже нікому з людей не вільно отцього письма, яке містить наше заповідження, оповіщення, обдаровання й зарядження зменшувати, тим менше зухвало його поборювати. Коли хто на це відваживсяби, нехай знає, що стягне на себе гнів Всемогучого Бога і св. Апостолів Петра й Павла.

Дано в Римі при св. Петрі, д. 6. січня, в свято Трьох Царів 1933 р., одинацятого нашого Понтифікату.

Ч. 82/ВС.

Відозва

Управи Інституту вдів і сиріт по священниках гр. к. Львівської Архiepархії.

З покликом на свою відозву з дня 14 червня 1932. ч. 132/ВС, оголошену у VI. числі АЕп. Від. з р. 1932, Управа Інституту вдів і сиріт з жалем підносить, що АЕп. Духовенство не вивязалося як слід з обов'язку прийнятого на себе ухвалою декан. відпоручників, повзятою на минулорічних надзвичайних Заг. Зборах, якою постановлено, що вразі смерті кожного священника Льв. АЕпархії всі інші складатимуть по 3 зл. на одноразову посмертну підмогу для осиротілої їх рідні.

Тільки деякі деканати присилають ці датки правильно; зате більшість прислала лише частину припадаючих за цей час датків і то не від усіх кондек. священників, а остало багато таких, що не прислали дотепер ні сотика.

Внаслідок цього Управа мала можливість виплатити зголошуваним вдовам чи сиротам тільки зачети на намічені посмертні підмоги у висоті 1000—1300 зл., одначе лише тим, яких мужі чи батьки на ту ціль свої датки складали; а натомість була Управа в дуже прикрому положенню відмовити всякої виплати таким вдовам, яких мужі нічого досі не зложили.

Супроти того, — коли і вислана до Деканальних Урядів пригадка в цій справі небогато помогла, — Управа вважала доцільним звернутися до Митр. Ординаріату з просьбою вселаскавіше зарядити стягання кожному священникові з його платні по 3 зл. від кожного випадку смерті священника. Та одначе Митр. Ординаріат відповів, що дасть свою згоду на стягання цих датків з платні Духовенства тільки під умовиною, що кожний священник заявить на письмі, що на це годиться.

Тому то Управа відносила вже раз до АЕп. Духовенства, щоби на Дек. Соборчиках перевело того роду ухвалу і її тут предложило. Однак не всі деканати перевели її, а ті, що перевели, вправді прислали її, одначе переважно бракувало на них підписів поодиноких священників; а з огляду на це Управа повно поручає оо. сирот. Комісарям усіх Деканатів, щоби зібрали такі заяви від усіх кондеканальних священників (згл. їх підписи на одній збірній заяві) і ті заяви доручили дек. відпоручникам до предложення їх Управі при нагоді сьогорічних Заг. Зборів, які відбудуться дня 25 квітня с. р.

А якщо найшовсяби дехто зі священників, що відмовивсяби дати свій підпис на такій заяві, то поручається оо. Комісарям зажадати від них підпису на заяві слідуючого змісту:

„Заявляю в прияві двох підписаних свідків, що не годжуся на стягання з моєї місячної платні по 3 зол. на випадок смерти священника, а тимсамим резигную в імени моєї жени і моїх дітей з похоронної підмоги на випадок моєї власної смерти“. — Підписи двох свідків — підпис дотичного священника.

Зауважується, що ті священники, які не побирають конгрального додатку, мають обовязок добровільно надіслати по 3 зл. за кожний випадок смерти священників, — який зайшов досі від 8 березня 1932; а якщо вони не думають цього обовязку сповнити, мають також зложити до рук о. Комісаря в цілі предложення Управі заяву, що резигнують з посмертної підмоги для своєї рідні.

У переконанню, що річ такої великої ваги, а саме доля наших вдів і сиріт не сміє бути байдужа АЕп. Духовенству, Управа має певність, що всі оо. Комісарі отсе її поручення негайно і як слід безумовно виконують.

А проте Управа одночасно просить оо. Комісарів усіх Деканатів, — неменше тих, що досі ще нічого на ту ціль не прислали — щоби покищо, а саме до часу наміченого стягання датків з платні Духовенств, з якнайбільшою ревністю позбирали датки належні за дотеперішні випадки смерти, яких було від 8. III. 1932 вже аж 16, щоби Управа мала можливість зголошувачимся вдовам і сиротам належні їм датки виплачувати. В тій цілі долучується чеки Інституту вдів і сиріт.

При цій нагоді слід зазначити, що по думці § 24 Статуту, який одночасно розсилається всьому Духовенству з цього місячним числом АЕп. Відомостей та з долученням білянсу Інституту за р. 1932, -- всі попередно вибрані деканальні відпоручники є управнені до участі в цьогорічних Заг. Зборах, а нових відпоручників мають вибрати лише ті Деканати, в яких їх з якоїнебудь причини нема.

Від Управи Інституту вдів і сиріт по священниках
гр. к. Львівської Архієпархії.

У Львові, дня 20 березня 1933.

о. О. Семчишин
Секретар.

о. Тит Войнаровський
Предсідник.

Ч. 81/ВС.

Звичайні Загальні Збори Інституту вдів і сиріт по священниках Львівської АЕпархії.

Згідно з постановою § 25 статуту Інституту вдів і сиріт по священниках Львів. АЕпархії, Управа тогож Інституту скликає звичайні Загальні Збори відпоручників АЕпарх. Духовенства, які відбудуться у Львові дня 25 квітня 1933 о год. 10 р. в салі засідань Митроп. Консисторії з таким порядком:

- 1) Верифікація повновастей відпоручників
- 2) Відкриття зборів
- 3) Звіт секретаря
- 4) Звіт касієра з узглядненням похор. фонду
- 5) Звіт Ревіз. Комісії і внесення на уділення абсолюторії

Управи

- 6) Вибір членів управи
- 7) Внески і запити.

Перед Заг. Зборами о год. 8 р. відправиться в Архікатедральній церкві св. Юрія Служба Божа в наміренню Товариства і померших членів.

о. Дмитро Семчишин
Секретар

о. Тит Войнаровський
Предсідник

Ч. 3880/АВ

В справі урядової кореспонденції церковних Властей і урядів.

На відповідне письмо Гнезненської Архієпископської Курії надіслало їй Міністерство В. Р. і О. П. таку відповідь (11/III 1930 р. № VI R. K. 5180/29):

„У відповіді на повисше письмо заявляє Міністерство, що вважає, що а) почтовим урядам і агенціям прислуговує право контролі надаваних в отвертому стані, звільнених від почтових оплат посилок під оглядом змісту; б) церковні власти й уряди можуть висилати як посилки звільнені від зложення почтових оплат усі справи, що лежать в їх крузі ділання на основі державних устав, а з окрема конкордату. — Отже о скільки йде про наведені в залучнику повисшого письма Міністерства почт. і телеграфів конкретні випадки, то повідомлення про науку релігію, про збори церковної чи парохіяльної ради, про години богослужень, мають бути без сумніву вільні від оплати, зате кореспон-

денція в справі товариств, якими якийсь духовник займається, не може з того привилею користати. — Директор Департаменту *Фр. Потоцький*.

Ч. 2291/М

В справі залеглих метрикальних копій.

Покликуючися на кількаразові ургенси до предложення залягаючих метрикальних копій за літа всім Парохіяльним Урядам подані, взиває Митрополичий Ординаріат останній раз не-гайно їх прислати через Деканальні Уряди. Коли Митрополичий Ординаріат не дістане тих копій до кінця квітня, зарядить переписання їх на місці на кошт відповідального о. Пароха і не буде приймати до відома та полагоджувати ніяких особистих його справ через цілий 1933. рік. ОО. Декани дістають спис залягаючих копій до контролі і мають до кінця квітня всі разом зі свого деканату тут прислати.

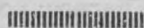
З П. Генерального Вікаріату.

Ч. 2241/Л

В справі Лошнева.

Колишня дочерна Лошнів, парохії Сушин, дек. Микулинецького, є парохією П. кляси, а не сотрудництвом. Цю помилку, яка зайшла в Арх. Відомостях, спростовується в той спосіб, що о. Михайло Кузьма є завідателем, а не сотрудником в Лошневі.
Від Митр. Консисторії.

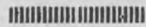
Ч. 3062/АВ

Конкурс на опорожнені парохії з речинцем до кінця цвітня 1933. р.

1. Висипівці дек. Озірнянського
2. Воля задеревац. дек. Болехівського
3. Сівка Войнилів. „ Войнилівського
4. Полоничі дек. Глинянського
5. Богатківці „ Зарваницького
6. Білка дек. Перемишлянського
7. Німшин дек. Галицького
8. Тростянець мал. дек. Золочівського

9. Мединя дек. Войнилівського
10. Перевозець дек. Войнилівського
11. Пеняки дек. Підкаменецького
12. Покропивна дек. Озірнянського
13. Лоня дек. Унівського
14. Куропатники дек. Бережанського
15. Синевідсько нижне дек. Любінецького
16. Чепелі дек. Підкаменецького
17. Гарбузів дек. Оліївського
18. Плісняни дек. Зборівського
19. Хащованя дек. Тухлянського
20. Водники дек. Бобрецького
21. Ялинковате дек. Тухлянського
22. Чижиків дек. Винницького
23. Збараж дек. Збаражського

Від гр.-кат. Митр. Консисторії.

Ч. 3503]АВ

**Додатково розписується на конкурс з речинцем
до 30 цвітня 1933.**

1. Бенківці дек. Стріліського
2. Батьків дек. Залозецького
3. Тростянець вел. дек. Оліївського
4. Дубравка дек. Журавенського
5. Білий Камінь дек. Олеського
6. Новосілки Кут дек. Підгаєцького

Від гр.-кат. Митр. Консисторії.

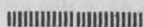
Ч. 308/КА

З „Католицької Акції.“

Митрополичий Ординаріят пригадує Отцям Деканальним Асистентам Католицької Акції, що з днем 28. лютого 1933. минув речинець надсилення пропозицій на Голови Деканальних і Парохіяльних Комітетів Кат. Акції.

Отці Асистенти тих Деканатів, які в цілости, або в части не виконали відносного зарядження, подадуть негайно до відома Митрополичого Ординаріату причину цього.

Рівночасно поручається Отцям Деканам переслати до дня 30 квітня ц. р. звіти Отців Парохів із проведеної Акції „Місяця доброї преси“.

Ч. 3312/AB

Датки на будову церкви в Будинові.

О. парох Будинова дек. Козлівського просить оголосити отсю відозву: „Дня 22. XI. 1930. р. на основі позволення Митрополичого Ординаріату з дня 5. XI. 1932. р., розіслав підписаний прохання до Парохіальних Урядів відправити Акафіст до Преч. Д. М. на будову місцевої церкви, однак на превеликий жаль заледви кількох Всеч. Отців зложило добровільні датки, а то: 1). Петранка: о. Антін Боднар 10 зл.; 2) Кропивник: о. Григорій Дакон 15 зл.; 3). Івачів: о. Ів. Городиловський 10 зл.; 4) Плауча Вел.: о. Мик. Янович 8'25 зл.; 5). Плотича: о. Тит Долинський 4'50 зол.; 6). Криве: о. Іван Мінко 2'75 зол.; 7) Денисів: о. Пилип Свергун 3 зл.; 8). Кальне: о. Павло Штокалко 2 зол. Тому підписаний просить Митрополичу Консисторію ласкаво помістити в Арх. Відомостях прохання підписаного до всіх Всеч. Отців зложити добровільні лепти дорогою відправлення Акафісту до Пр. Д. М. на будову місцевої церкви“.

Митр. Ординаріат поручає повищу просьбу о. Романа Дякона пароха Будинова, Всч. Духовенству.

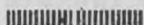
Від Митр. Ординаріату.

Ч. 3550/AB

Нові книжки.

Бр. Йосиф Гродський ЧСВВ. „Предвічна Жінщина“ або Життя Прч. Діви Марії, (Жовква), Видавництво ЧСВВ. Ціна цієї гарно ілюстрованої книжки, яка має 228 стор., виносить 2.25 зл. враз з поштовою пересилкою. Замовляти можна в Жовкві у Видавництві ОО. Василян.

Хроніка.

Дійсним совітником М. К. іменований:

О. Дмитро Семчишин, перший проповідник Архікатедральний у Львові (ч. 912/Л).

Завідателями з правами пароха іменовані:

- о. Іван Зрада в Лукавиці нижній, дек. Любінецького (ч. 10829/Л (32);
- о. Михайло Олійник в Ростічках, дек. Любінецького (ч. 10796/Л (32);
- о. Степан Городецький в Куропатниках, дек. Бережанського (ч. 10791/Л (32);
- о. Теодор Масюк в Ляшках кор. дек. Глинянського (ч. 10831/Л (32);
- о. Михайло Чорнега в Струтині нижній, дек. Рожнітівського (ч. 1086);
- о. Корнило Строцький в Хоросні, дек. Щирецького (ч. 2563).

Завідателями іменовані:

- о. Юліян Паук в Хащовані, дек. Тухлянського (ч. 1623/Л);
- о. Володимир Руденський в Волі Задеревацькій, дек. Болехівського (ч. 1474);
- о. Петро Барановський в Богатківцях дек. Зарваницького (ч. 2312)

Ех сугг. сотрудниками іменовані:

- о. Микола Кіндій, парох у Верині, ех сугг. сотр. в Розвадові, дек. Миколаївського (ч. 830/Л).
- о. Володимир Скоробогатий, завідатель з правами пароха в Довгій, ех суг. сотруд. в Пійлі. дек. Калуського (ч. 1617).

Сотрудниками іменовані:

- о. Роман Чайковський при церкві св. Юра у Львові (ч. 14621/Л (32);
- о. Никита Павлосюк в Половім, дек. Радехівського (ч. 1515/Л);
- о. Віктор Бордуляк, в Псарах-Деговій, дек. Стрілиського (ч. 2600).

Увільнені від конкурсового іспиту:

- о. Василь Кулик, парох Зборова, на шість літ (ч. 1621/М);
- о. Михайло Качоровський, парох в Миколаєві, дек. Винницького, на 6 літ (ч. 2318);
- о. Василь Сайкевич, парох в Васючині, дек. Ходорівського, на 6 літ (ч. 2596);
- о. Ярослав Глинський, парох в Новосілцях, дек. Ходорівського, на 6 літ (ч. 2597).

Похвальні грамоти дістали:

Микола Дідух, с. Василя,
Василь і Варвара Федусевичі,
Григорій, Іван і Степан Дідухи, сини Федора,
Іван Кучер,
Яким Панчишин, всі з Романівки, останній зі Ступок, дек. Тернопільського (ч. 1425);

Іван Слободян з Бірок малих, дек. Грималівського (ч. 1578),
о. Василь Подоляничук, парох Чернелева руськ.
о. Яків Білоскурський, сотруди́ник в Білій, дек. Тернопільського,
(ч. 1579);
Олена Кардаш, ж. Луки,
Марія Гулька, ж. Степана,
Ксеня Стопанюк, ж. Степана з Плотичі, дек. Козлівського (ч. 1637);
Іван Кебала, с. Петра і Михайло Баковський зі Стрілиськ нових
дек. Стрілиського (ч. 1698);
Юрій Чижевський,
Марія Брик і
Анна Будяк з Кального, дек. Козлівського (ч. 2108).
Іван Кучера з Романівки ад Ступки, дек. Тернопільського
(ч. 2418);
Юліяна Остапів
Марія Загводська
Анна Беднарчук
Лукія і Марія Дубінські — з Мишкович,
Тимотей і Марія Березюки,
Марія Чорна — з Луки великої,
Марія Гармадій,
Софія Федик'
Евфемія Тислицька — з Чарторії, дек. Микулинецького (ч. 2543)

Парохія до заміни.

Парохія Підбірці біля Львова до заміни.

Конкурси на посади дяків.

1) Оголошується отсим конкурс на посаду дяка в порохії Хмелисках з дочер. Молчанівкою, Скалатського деканату з речинцем до кінця травня 1933 р. — Предвиджений кандидат вищого степення. Дотація: $2\frac{1}{2}$ морга поля з городом, хата і треби.

2) Оголошується отсим конкурс на посаду дяка в Бурштині, Бурштинського деканату. Вимаганий кандидат безженний (мігби оженитися на місці) з кваліфікаціями вищого степення. Дотація: 3 морги орного поля, треби і роківшина. Хати нема.

3) Оголошується отсим конкурс на посаду дяка у Мальчицях, деканату Городецького, з речинцем до кінця травня 1933 р. Рефлектується на безженного дяка вищого степеня. Дотація: триби, роківщина два рази до року. Хати нема.

Померли:

о. Климентій Калинський, парох Синевідська нижного, дек. Любінецького, помер 21/II ц. р.   о. Володимир Филиповський, парох Яричова нового, дек. Яричівського, помер 12/III ц. р.

ЛЬВІВСЬКІ АРХІЕПАРХІЯЛЬНІ ВІДОМОСТІ

РІЧНИК XLVI.

ЛЬВІВ, 15. КВІТНЯ 1933 р.

Ч. 12204/АВ.

В справі т. зв. „публичних“ збірок.

Все ще повторюються випадки карання ОО. Душпастирів адміністраційними властями за т. зв. публичні збірки, переведені без дозволу цих властей. — Супроти цього пригадується, що адміністраційні власти опирають свої оречення на рескрипти австрійського розпорядку міністерства віроісповідань і просвіти з 16/6 1864. ч. 5590, заміщеним в збірнику законів адміністраційних Півкоцького II. видання, з р. 1911. том III. стор. 144. — Хоч можна мати сумнів, чи цей розпорядок дотепер обов'язує, бо не був він поміщений в віснику державних законів, то всеж таки супроти його заміщення в збірнику Півкоцького, нема надії, щоби адміністраційні власти його не придержувалися, тимбільше, що і пізніші приписи (рескрипти з 15/6 1866 ч. 2335 і з 21/3 1901 ч. 6525) не були проголошені в віснику законів, а обов'язують як зарядження поліційні. — Рескрипт цей постановляє, що складки в **хосен краєвих католицьких церков**, а також на їх біжучі потреби, збирані в громадах від хати до хати, мають бути **уважані за милосерні збірки**, а право дозволу на такі збірки служить відповідно до компетенції політичних урядів, повітовій власти, або намісництву (тепер воєвідству); якщо датки мають бути збирані в цілій державі, вноситься прошення до міністерства. Кожен збираючий має мати **цертифікат властивого парохіяльного уряду**, в яким слід навести назву церкви і збираючого, громаду і ціль, для якої складку уладжується. (Пор. також Mayrhofer, Handbuch für den politischen Verwaltungsdienst, 1898, том IV. стор. 492).

З цього виходить, що для збірки хочби і на церкву **від хати до хати**, є вимаганий дозвіл адміністраційних властей, а це з огляду на поліцію безпеки і т. д. — Натомість збірки **в самій церкві**, або і на церковнім цвинтарі (під церквою) не підлягають повисшій забороні, якщо збірку (на тацу) збирається **на саму церкву**; тоді збірка є справою **внутрішньою церкви**, до якої

державна адміністрація не інгерує (оречення Трибуналу адміністраційного з 7/2 1885 ч. 397, Будвінські том IX. ч. 2398.)

Натомість якщо збірка мала би бути переведена в **церкві** на **інші ціли**, ніж на Церкву і її потреби, тоді може державна поліція жадати оказання дозволу староства як на публичну складку по думці розпорядку б. намісництва з 28/12 1876, проголошеного в ч. 21. **вісника краєвих законів** з р. 1877, отже безоглядно **обовязуючого**. — Якщо отже ішло би про таку збірку, то треба постаратися за дозвіл староства, — або **взагалі збірки не заповідати**, — що одначе цілком не перешкаджає, щоби церква зі своєї скарбони призначувала яку готівку на повисші нецерковні ціли (Рідну Школу тощо.) — **Рівнож** складання жертв чи датків прим. в помешканнях оо. Парохів не можуть бути уважані за **публичну збірку**.

Від гр. кат. Митроп. Консисторії.

Ч. 3129/Л.

В справі канонічної інституції на парохію.

Подається до відома Всеч. Духовенству, що кождий священик, запрезентований на парохію і завізваний до кан. інституції на згадану парохію, має передтим звільнитися із заниманої ним посади через о. Декана від душпастирських обовязків. Тому має протоколярно віддати в руки о. Декана або його заступника в присутности Ради парохіяльної маєток церковний, метрики, копії й акти парохіяльні і маєток парохіяльний. Що до маєтку церковного то має бути зазначено, скільки готівки полишається при кожній церкві, чи не визичено її поодиноким парохіянам, а як була більша готівка, чи передано її в безпечне місце. О. Декан має також перебрати маєток парохіяльний з заввагою, чи його не знищив уступаючий душпастир. Рівнож має о. Декан провірити, чи податки до дня опущення через душпастиря парохії є заплачені. Як усе буде в порядку, о. Декан звільнить дотичного душпастиря від душпастирських обовязків. Звільнений з душп. посади дотичний душпастир удається до кан. інституції у Львові і тут зголошується рано до о. Пароха або його заступника з проханням дозволити відправити Сл. Б. на намірнення Їх Високопреосвященства Митрополита Кир Андрея. З проханням на письмі кан. інст. залагодить дотичн. душпастир формальности в Митроп. Консист. і о. Референта. Опісля з тим проханням удасться до Їх Високопреосвященства за кан. інституцію.

Від гр. кат. Митроп. Консисторії.

Ч. 4855/АВ.

Конкурсний іспит.

Повідомляється Всеч. Духовенство Архієпархіяльне, що устний іспит конкурс. дотично наук відбудеться дня 23. мая 1933 р. в год. 9-й рано. Отці, що хочуть тому іспитові піддатися, мають того дня в часі від 6-ої — 8-ої год. рано відправити читану Сл. Божу на намірення Їх Високопреосвященства Кир Андрея, а перед самим конкурсним іспитом виказатися свідоцтвом відбуття іспитів передконкурсних з богословських наук і списом прочитаних книжок богословського змісту.

Від гр. кат. Митроп. Консисторії.

Ч. 3821/К.

Вкладання церк. і фонд. грошей.

Митрополича Консисторія вживає парохіяльні Уряди, щоби не вкладали ніяких грошей як церковних, так і фундаційних на вкладкові чи уділові книжочки без попереднього дозволу Митрополичого Ординаріату.

Від гр. кат. Митрополичої Консисторії.

Ч. 5006/АВ.

Викази померлих у віці від 19 до 50 літ.

Львівський Воєвідський Уряд пригадує, що на основі постанов арт. 31 устави про заг. військ. обов. обов'язані парохі присилати кожного кварталу властивим пов. властям заг. адміністрації викази померлих осіб у віці від 19 до 50 літ, щоби вицеркнути назвиска тих осіб з поборових списів і ліст. Цей обов'язок не виконують речинцево й належно всі парохі, через що унеможливають докладне ведення адмін. властями евіденції поборових. Воєвідський Уряд перестерігає, що наколи оо. парохі не будуть предкладати староствам (магістратові м. Львова) згаданих виказів належно і в означеному речинці, адмін. власті будуть приневолені стосувати супроти них уставові примусові ригори.

Від гр. кат. Митроп. Консисторії.

Ч. 4582/АВ.

Ліга повітряної й протигазової оборони.

Згадана Ліга організує ц. р. Х. Тиждень Ліги П. і П. О. в днях від 14 до 21 мая. З цьогорічним обходом „Тижня“ сходиться ювілей Х-ліття існування цієї організації, тому Ліга за-

думує цьогорічний „Тиждень“ улаштувати на більшу скалю, з окрема під оглядом летничо газових імпрез, щоби через те виказати суспільности висліди праць Ліги в області приготування цивільного населення до протилетничо-газової оборони й заохотити її до дальшої акції Ліги.

На просьбу Ліги повідомляється про це Всч. Духовенство.

Від гр. кат. Митроп. Консисторії.

Ч. 4644/AB.

Виховання молоді у християнському дусі.

Св. Церкві завсіди лежало на серці виховання молоді, а в першу чергу все займалася Вона тими молоденькими хлопцями, які прикметами свого серця та ума подавали надію, що колись схочуть бути священиками, робітниками у Христовій винниці. „Жниво багате, а робітників обмаль“ — справжніх, щирих, відданих усею душею своїй праці робітників.

Цьому бажанню св. Церкви, — підготувати як найбільшу скількість гідних кандидатів до духовного звання, — завдячують своє повстання на Заході т. зв. Малі Семінарії. Ідучи за тим бажанням і потребою св. Церкви, відкрив Високопреосв. Митрополит Андрей у нашій АЕпархії ще в 1919. р. таку Малу Семінарію під покровом св. свцм. Йосафата.

Початково завдання нової інституції обмежувалося до того, що хлопці, учні львівських серед. шкіл, мешкали в інтернаті, де діставали виховання, згідне з духом христ.-католицької віри й моралі. Але вже від шк. року 1930/31. Мала Семінарія поширила свою діяльність. У цьому році основано також власну школу (тоді VI., VII. і VIII. класу по програмі класичної гімназії). Відтоді питомці Малої Семінарії не тільки мешкають в Інституті св. Йосафата, але й науку можуть побирати у своїй власній, повній християнського духа, школі.

В цьому шк. році (1932/33) було чотири класи: I., II., VII. і VIII. Започатковане діло розвивається гарно і є повна надія, що за кілька літ повстане ціла, взірцево зорганізована, середня школа, з якої виходитимуть рікрічно десятки відданих своему народові і св. Церкві юнаків.

Дирекція прямує до того, щоби створити шість клас, які будуть відповідати I—VI. класам гімназії і дволітній ліцей, що відповідав би VII. і VIII. класі.

Дві перші класи будуть підбудовою, що в ній подаватиметься наука згідно з програмою зреформованої V. і VI. кл.

вселюдної школи, себто науку української й польської мови, історії, географії, математики, природи, рахунків, руханки, співу, — але крім того ще й науку латини від I. класу, а німецької мови від II. класу (себто предметів, яких зреформована, нова школа не буде на тому ступені подавати).

Класи від III.—VI. відповідатимуть класам I.—IV. нової, зреформованої, гімназії, але з тим поширенням, що далі континууватиметься навчання латини, розпочате в I. класі і німецької мови, розпочате у II. класі, — а крім цього прийде від IV. класу навчання грецької мови.

У вищих класах окрім цих предметів подаватиметься науку одної зі світових мов (англійської або французької).

Як видно з цього, наука в школі Малої Семінарії обійматиме далеко ширші межі, ніж у майбутніх світських школах. Це й не дивно, коли добре усвідомимо собі ті велитенські завдання, що їх до священника, як провідника народу, ставить сучасне життя.

Одначе Митр. Ординаріат і Дирекція школи дуже добре розуміє, що не всі „званні будуть ізбранными“, — не кожний, що знайдеться у Малій Семінарії зможе і схоче пізніше посвятитися духовному званню. Тому саме програма навчання буде достроєна до кожночасної програми світських середніх шкіл, щоби кожний питомець кожної хвилини, без страти шк. року міг здати іспит у держ. школі.

Митрополичий Ординаріат подає отсі відомості про цю виховну інституцію до відома всім оо. парохам і катехитам, щоби, розуміючи її вагу для християнського виховання молоді та потребу для скріплення св. Церкви, повчали про це своїх парохіян та заохочували їх віддавати своїх дітей до тої християнської школи.

Цей обов'язок лежить на оо. парохах і катехитах зокрема тепер, коли кінчиться шк. рік і багато батьків застановляється над питанням, куди дати свою дитину.

За ближчими вказівками звертатися просто до Дирекції Малої Семінарії у Львові, вул. Сикстуська ч. 39. а.

Від гр. кат. Митроп. Консисторії.

Ч. 4160/АВ.

Для парохіяльних бібліотек.

Подається до відома парохіяльним Урядам, що в Канцелярії М. К. можна набути на догідні сплати такі книжки до парох. бібліотек:

1. „Вічна Жінчина“ — Брата Гроцького Ч. св. В. В.
 2. „Трильогія Юрченка“.
 3. „Львівський Синод“.
 4. „Додаток до Львівського Синоду“.
 5. „Веселка над пустарем“ (Б. Лепкий).
 6. „Вістун з того світу“ (В. Маковський).
 7. „Роля жіночих організацій в Кат. Акції“ (Е. Тишинська).
 8. „Українська Церква на роздоріжжю“ (М. Чубатий).
 9. „Слово до Української Молоді“ (Митрополит Андрей).
- Всі книжки оправлені.

Теми до письменного конкурсового іспиту на май 1933 р.:

З Догматики:

„Поза католицькою Церквою нема спасення“.

(Докази зі св. Письма, вирішень всен. соборів та зі старинних символів віри кат. Церкви). Про тих, що з причини непобідимого незнання до неї не належать, а бажають бути в правдивій Церкві. — Про толеранцію богословську і толеранцію релігійну.

З св. Письма:

„Наука св. Письма Нов. Завіту про молитву“.

З канонічного права:

Супружжі перепони з причини віку женихів.

Пасторальна:

Які покути належить накладати каянникам, щоби ті покути були відповідними.

Катехитика:

Випрацюю катихизу для дітей III (згл. IV) степеня науки о грісі тяжким і простительнім, як катихизу пригтовляючи рівночасно дітей до сповіди.

З моральної:

I. Случай:

У товаристві зайшла дискусія про сили „амулетів“, які охороняють чоловіка від нещастя; між іншими один з учасників дискусії каже, що він носить у пуляресі яко „амулет“ медалик св. Тереси від Дитяти Ісуса. До св. Тереси він не відчуває ніякого особливого релігійного культу, але можуть інші охоронятися

від нещастя й випадків різними амулетами, як паяциками, мал-пockаками й т. д. то я заслонюся цим медаликом.

1. Якого роду й якої важкості є гріх віри у силу „амулетів“?
2. Чи даного дискутанта виправдує це, що він для вище наведеної цілі уживає стало медалика з образом св. Тереси.

II. С л у ч а й:

Сповідуючийся каже: В склепі при заплаті за товар видав мені купець вісім золотих більше й я їх собі задержав. А що мене совість гризе, то я даю тих вісім золотих на Церкву й священник прийняв ці гроші.

1. Чи правильно й правно прийняв священник ці гроші?
2. У разі неправного прийняття цих грошей, хто з них обох є обов'язаний до відшкодування?

Ч. 4821/AB.

В справі пісень для шкільної молоді.

Митрополичий Ординаріат пригадує всім ОО. душпастирям і ОО. катехитам, що як на годинах релігії, так у церкві, дозволяється співати крім літургійних пісень лише ті пісні в народній мові, які мають духовну апробату від Митр. Ординаріату і є поміщені в 2 співаниках видання ОО. Василіян в Жовкві (II співаник: з нотами). Всяких прочих релігійних пісень, хочби були уже випечатані в релігійних часописах, можна співати на годині релігії і в церкві щойно після окремої апробати Митр. Ординаріатом як тексту, так і мелодії. Цей розпорядок обов'язує ОО. душпастирів і ОО. катехигів під їх особистою відповідальністю.

Від гр. кат. Митроп. Консисторії.

Ч. 5759/М.

В справі залягаючих метрикальних копій.

У численних проханнях в справі продовження терміну предложення залягаючих метрикальних копій за минулі роки, видить Митрополичий Ординаріат добру волю і охоту вже раз зладити ці залегли копії і тому ще раз, але останній, іде їй на зустріч і продовжає термін предложення до 25. листопада 1933. р. Тим, що до цього терміну не предложать залеглих копій, стримається 25. листопада платню і коштом завідуючих метрикальними книгами Митрополичий Ординаріат постарається про зладження цих копій сам. Залегли копії мусять тут бути. Більше пригадок і чекань у цій справі не буде.

ОО. Парохи, що у них залеглисти є за великі, та поза три роки, най подадуть число вписів і прохають запомоги на папір і для цих, що займуться переписом. Коли цей, що завинив невислання копій, жиє, можна його візвати через М. Консисторію, щоби зладив ці копії, або хотяй папір і висилку заплатив. Це є лише справедливо.

Від II. Генерального Вікаріяту.

Львів, 27. квітня 1933.

Відозва Богословського Наукового Товариства.

16. грудня 1933 минає 10 літ від заснування Богословського Наукового Товариства, одинокого українського товариства, що займається перш усього богословською наукою.

За час свого існування товариство гідно сповняло і сповнило своє завдання: „гуртувати в українськім народі наукові богословські сили, плекати богословську науку, дбати про вищу богословську освіту Духовенства“ (2 а, б, в Статута). Доказом нехай послужить факт, що в Товаристві є вже згуртованих 31 дійсних членів, яких обовязком є научною роботою причинятися до розвитку Товариства і поява 10 томів наукового журналу „Богословія“, з яких кождий том має пересічно 300 ст.; в тих томах поміщено около 85 научних розвідок і статей, що з них около 50 було присвячених темам з нашої історії або опрацьованню питань, які безпосередно торкаються нашої Церкви; доказом є також 13 томів зі серії „Видання Богословії“ та 5 томів зі серії „Праці Богословського Наукового Товариства“ а вкінці і бібліотека Товариства, яка нині начисляє поверх 10.000 томів. Осяги Товариства, як вже з тих кількох дат видно, мимо дуже скупих фондів і матеріальної скрути, значні. Тому й не диво, що нині Богословське Наукове Товариство і його видання тішаться доброю славою у наукових кругах у нас і закордоном.

Своєю дотеперішньою діяльністю та високими завданнями, які собі Товариство поставило та гідно сповняє, Богословське Наукове Товариство заслугоє вповні на моральну і матеріальну підтримку не тільки українського духовенства, але й цілої нашої суспільности. З нагоди десятиліття існування і успішної діяльності Товариства, повинно збільшитися число його членів; крім того десятиліття успішної діяльності Товариства повинно бути нагодою до створення фонду Богословського Наукового Товариства, щоби недостаток матеріальних засобів не спиняв видавничого розмаху Товариства.

Тому Рада Богословського Наукового Товариства звертається з горячим зазивом до духовенства і цілої суспільности:

Вписуйтеся в члени Богословського Наукового Товариства!

Складайте датки на видавничий фонд Богословського Наукового Товариства! Вписове вносить 2 зл.

Членська вкладка вносить зл. 12.—; вона є для члена рівночасно передплатою на журнал „Богословія“.

Звичайним членом Товариства може бути кождий католик з вищою освітою і кожда культурна інституція (в краю і заграницею), які цікавляться богословською наукою і бодай матеріальною підтримкою хочуть причинитися до дальшого розвитку Товариства.

Львів, дня 12. березня 1933 р.

РАДА „БОГОСЛОВСЬКОГО НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА“:

о. рект. Др. Йосиф Сліпий
голова

о. мітр. Алекс. Бачинський
гол. філософ.-догм. секції

о. крил. Леонід Лужницький
голова істор.-прав. секції

о. Др. Николай Конрад
директор бібліотеки.

о. крил. Василь Лициняк
віапор. Митроп. Ордин.

о. дек. Др. Тит Мишковський
голова біблійної секції і відпор.
Богосл. Виділу

о. крил. Юліян Дзерович
голова практ.-богосл. секції

о. Др. Лев Гмінка
скарбник.

Ч. 4201/АВ.

Фабрика свічок. (Інж. К. Котецький і Ска, спілка з обм. пор. у Львові 15, вул. Окружна 108 а.)

Власниками згаданої в горі фабрики є греко-католики і нема між ними ані одного спільника іншого віроісповідання. Фабрика вироблює такі свічки: марки „ВВ“, які мають в собі понад 60% чистого пчільного воску і свічки марки „В“, які містять в собі понад 30% чистого пчільного воску. Власники фабрики складають **приречення**, що будуть у виробі свічок воскових „ВВ“ і „В“ придержуватися вище поданої процентової містоти чистого пчільного воску.

Поручається Всч. Духовенству покривати запотребування на воскове світло у згаданій фабриці, як одиниці католицькій, яка зложила приречення і приняла на себе обовязок при виробі воскових свічок придержуватися стисло розпорядку Св. Конгрегації для Обрядів з дня 4. грудня 1904 р. в справі воскових свічок.

НОВІ КНИЖКИ.

Кантата в честь Пр. Діви Марії „Радуйся Мати“ на мішаний хор з фортепляном (орхестрою), яка буде введена злученими хорами львівських шкіл і львівського Бояна на Академії з нагоди свята „Українська Молодь Христові“ дня 7. травня б. р.

Про появу цього твору повідомляється Всч. Духовенство і поручається виводити його на духовних Концертах і Академіях.

О спомагай нас. Католицький гимн на свято „Українська Молодь Христові“. На жіночий, мужеський і мішаний хор аранжував Й. Кишакевич. Ціна 60 сот. При більших замовленнях (від 10 прим. в гору) 25% іде на будову Церкви СС. Василянок у Львові.

Поручається Всч. ОО. Парохам і Катихитам.

Хроніка.

Дійсним совітником МК іменований:

- о. Микола Хмільовський, парох Мшани, дек. городецького (ч. 24/Орд.).

Почесними совітниками іменовані (ч. 22/Орд.):

- о. Кулик Василь, парох зі Зборова
- о. Роздольський Константин, парох зі Звенигороду
- о. Коновалець Володимир, парох з Малехова

Крилошанськими відзнаками наділені (ч. 22/Орд.):

- о. Каблак Петро, парох Бокова
- о. Левицький Василь, парох Луки, дек. Грималівського,
- о. Костельний Іван, парох Оліїва,
- о. Сохоцький Ізидор, парох Гаїв,
- о. Радкевич Евстахій, парох Сугрова,
- о. Крвавич Омелян, парох Отиневич,
- о. Сайкевич Василь, парох Васючина,
- о. Мельничин Микола, парох Молотова,
- о. Федорук Антін парох Накваші,
- о. Лебедович Олександр, парох Заболотоцький,
- о. Хавлюк Михайло, катехит у Жидачеві,
- о. Дичковський Микола, катехит у Перегінську,
- о. Клодзінський Маріян, парох у Путятинцях,
- о. Алиськевич Григорій, парох Стегниковець,

- о. Іванчук Микола, парох Іванчан,
- о. Новосад Степан, парох Стрийвки,
- о. Сеньківський Дмитро, парох Красноселець,
- о. Хамчук Григорій, парох Кїйданець,
- о. Базилевич Климентій, парох Княжолуки,
- о. Кравчук Йосиф, парох Білок вел,
- о. Данилевич Евстахій, парох Глинян—Заставя,
- о. Головацький Степан, парох Виспи,
- о. Курчаба Петро, парох Острова,
- о. Вояківський Микола, парох Страдча і
- о. Левицький Петро, парох Дитятина.

Канонічну інституцію на парохії одержали:

- о. Василь Давидович в Закомарю, дек. Олеського (ч. 3014);
- о. Василь Наворенський в Славній, дек. Зборівського (ч. 3153);
- о. Іван Каспрук в Станімирі, дек. Перемишлянського (ч. 3483);
- о. Ярослав Мельник в Зарубиннях, дек. Збаражського (ч. 3607) і
- о. Михайло Ференц в Верчанах—Підгірцях, дек. Стрийського (ч. 4328).

Завідателями з правами парохів іменовані:

- о. Іван Пачовський в Калагарівці, дек. Грималівського (ч. 3196);
- о. Др. Карло Єрми в Слободі болех. дек. Болехівського (ч. 3416);
- о. Юрій Колодій в Словіті, дек. Унівського (ч. 3772);
- о. Іван Зрада в Стрілкові, дек. Стрийського (ч. 4041) і
- о. Корнило Строцький в Беньківцях, дек. Стріліського (ч. 4252)

Завідателями парохій іменовані:

- о. Яків Білоскурський в Городиславичах, дек. Винницького (ч. 1600);
- о. Іван Гамерський в Хмелисках, дек. Скалатського (ч. 1912);
- о. Йосиф Теліжин в Руді, дек. Жидачівського (ч. 1967);
- о. Дмитро Березовський в Білці, дек. Перемишлянського (ч. 2433);
- о. Олександр Содомора в Вирові, дек. Струмило-Камінецького (ч. 2494);
- о. Іван Розумний в Богатківцях, дек. Зарваницького (ч. 2815);
- о. Павло Олійник в Тростянці малім, дек. Золочівського (ч. 3124);
- о. Богдан Карічек в Ораві, дек. Скільського (ч. 3155);
- о. Іван Яблонський в Ялинковатім, дек. Тухлянського (ч. 3155);
- о. Василь Еліяшевський в Синевідську нижнім, дек. Любинецького (ч. 3268);

- о. Михайло Кулинич в Добротворі, дек. Струмило-Камінецького (ч. 3347);
- о. Іван Шулим в Підлипцях, дек. Золочівського (ч. 3418);
- о. Ярослав Школьник в Гаях к. Львова, дек. Винницького (ч. 3546);
- о. Михайло Шавала в Німшині, дек. Галицького (ч. 3568);
- о. Йосиф Скульський в Полоничах, дек. Глинянського (ч. 3604);
- о. Микола Капшій в Батькові, дек. Залозецького (ч. 3698);
- о. Богдан Семенен в Дубравці, дек. Журавенського (ч. 3755);
- о. Роман Чередарчук в Убиню, дек. Милятинського (ч. 3982);
- о. Зиновій Яцків в Білім Камени, дек. Олеського (ч. 4042);
- о. Володимир Соломка в Бережниці шл., дек. Калуського (ч. 4072);
- о. Зенон Древницький в Хильчицях, дек. Золочівського (ч. 4099);
- о. Василь Савків в Олексичах, дек. Стрийського (ч. 4124);
- о. Андрій Бандера в Волі задер., дек. Болахівського (ч. 4252);

Ех сугг. завідателями іменовані:

- о. Юрій Ванчицький в Підлісках вел., дек. Яричівського (ч. 2438);
- о. Микола Данилюк в Миколаєві, дек. Лопатинського (ч. 3258);

Сотрудником з правом управи іменований:

- о. Константин Стисловський в Лютовиску, дек. Підкаменецького (ч. 1976).

Експонованими сотрудниками іменовані:

- о. Йосиф Туроняк в Доброполи, дек. Зарваницького (ч. 3746) і
- о. Володимир Тернопільський в Беневі, дек. Зарваницького (ч. 4400).

Душпастирську посаду одержав:

- о. Іван Татомир в Кудерявцях, дек. Милятинського (ч. 246).

Сотрудництва одержали:

- о. Ярослав Шуст в Білій, дек. Тернопільського (ч. 1567);
- о. Володимир Руденський в Ціневій, дек. Рожнітівського (ч. 2971);
- о. Йосиф Куровець в Кізлові, дек. Козлівського (ч. 3408);
- о. Ілія Ісайчук в Мшані, дек. Озірнянського (ч. 3492);
- о. Іван Наумів в Полоничній, дек. Буського (ч. 3760);
- о. Маріян Кашуба в Волосянці, дек. Тухлянського (ч. 3761);
- о. Іван Яцишин в Терпилівці, дек. Новосельського (ч. 3762);
- о. Іван Оришкевич в Добромірці, дек. Новосельського (ч. 3762);
- о. Константин Левицький в Підбережу, дек. Болахівського (ч. 4098).

Заступником в душпастирських обов'язках іменований:

- о. Василь Вірчак, катехит, в Березині й Крупську ад Розділ, дек. Миколаївського (ч. 3060);

Увільнений від конкурсового іспиту:

- о. Лев Юрчинський, парох в Добромірці, дек. Новосельського, на 6 літ (ч. 4127).

Відпустку для поратowania здоров'я одержав:

- о. Петро Кіжик, парох в Луб'янках виж. дек. Збаражського, на три тижні (ч. 4282).

Похвальні грамоти одержали:

Михайло і Анастасія Демчишини з Ямельної, дек. Янівського (ч. 3283) і

Павло Бедрула, Федько Мазепа та Павло Яцишин зі Ставчан, дек. Городецького (ч. 3695).

Померли:

о. Корнило Слюзар, парох Буцик, дек. Грималівського,
11/IV. ц. р.

о. Айталь Білінкевич, парох Знесіння, дек. Львів-
ського, д. 27/IV ц. р.

Душі їх поручаються молитвам ОО. Собратів.

Апостольська Конституція

про

надзвичайні повновласти пенітенціарів і інших римських сповідників в ювілейному році (2/IV. 1933. — 2/IV. 1934.).

Св. Отець оголосив під днем 30/I ц. р. Апостольську Конституцію, якою для душевного добра мешканців Риму і тих, що з нагоди ювілею прибудуть до Риму, збільшає й помножує власть римських сповідників. Великий Пенітенціар дістає поручення, щоби крім тепер існуючих трьох базилік: лятеранської, ватиканської і ліберіанської, установив на ціле Милостиве Літо таких самих пенітенціарів для базилики св. Павла за мурами, а також щоби назначив як найчисленніших інших сповідників для тих чотирох базилік і для всіх інших римських церков, з окрема для церков призначених для різних націй. Тим усім пенітенціарам уділяє св. Отець власть, щоби протягом Милостивого Літа могли в таїнственній сповіді і тільки особисто розрішати каянників зі всіх цензур і гріхів, не тільки зарезервованих законом Папі або Єпископові Ординарієві, але також і від цензур „ab homine“. Однак те розрішення не буде мати сили „in foro externo“. При користуванню з тої повновласти слід зберігати отсі умовини:

I. Коли йде про якусь цензуру застережену Папі особисто, або Апостольській Столиці „specialissimo modo“, то будуть могли пенітенціарі звільнити з неї тільки в обставинах передбачених в кан. 2254 кодексу канонічного права. Коли йде про випадок застережений Апост. Столиці по нормі декрету св. Пенітенціарії Ап. з д. 16/XI 1928 р., то будуть могли розрішити каянника тільки в обставинах, про які говорить кан. 900. Силою того декрету, після одержання розрішення полишається обовязок комунікуватися зі св. Пенітенціарією і виповнити її вказівки.

II. Коли підпаде прилюдно в екскомуніку „speciali modo“ застережену св. Столиці який Єпископ, що має звичайну юрис-

дикцію „in foro interno“, або вищий настоятель чину, то вільно розрішити його тільки в обставинах, про які говорить кан. 2254.

III. Коли приступлять до сповіди єретики або схізматики, що прилюдно поширювали свої блуди, вільно їх розрішити тільки тоді, коли відречуться бодай перед тим самим сповідником єреси чи схізми і направлять належно згрішення, або приобіцяють його успішно направити. Коли буде йти про тих, що вродилися в єреси й будуть сумніви що до факту або важности їх хрещення, то такі каянники мають перед розрішенням зголоситися до Кардинала Вікарія Риму.

IV. Тих, що належали, хочби потайно, до заборонених масонських або їм подібних сект, можна тільки тоді розрішити, коли виповнять такі умовини: Нехай відречуться приналежности до секти бодай перед самим сповідником. Нехай направлять згрішення і перестануть співпрацювати або спомагати секту. Нехай донесуть про священників або монахів, що належать до секти (кан. 2336 § 2). Нехай доручать сповідникові, для відіслання до св. Офіції, всякі книжки, рукописи й відзнаки, що мають звязок із сектою, о скільки мають їх у себе, або бодай, коли до того будуть важкі й слушні причини, нехай особисто знищать ті предмети. Крім того слід їм відповідно до провини наложити тяжку покуту і наказати їм часту сповідь.

V. Коли хто набув добра або церковні права без уповання, тоді годі його розрішити, доки тих дібр не зверне, або доки не порозуміється в тій справі з Єпископом Ординарієм або зі св. Столицею, або доки бодай не обіцяє щиро просити поладити ту справу.

VI. Ті самі пенітенціарі можуть зі слушної причини замінювати всякі приватні обіти, навіть заприсяжені, на інші добрі діла. Можуть також для важних причин замінювати на інші добрі діла обіт досконалої й досмертної чистоти, зроблений прилюдно в простій або вочистій монашій професії, коли каятник дістав уже перше звільнення з інших обітів, що впливають із тої ж професії, крім обіту чистоти. Однак ніколи не можуть диспензувати від целібату тих, що зобов'язані до нього з приводу свячень, хочби були привернені до світського стану. Нехай також повздержаться від розв'язування обітів зі шкодою для третіх осіб, оскільки нема їх виразної згоди.

VII. Можуть звільнити тільки „in foro constientiae et sacramentali“ від усяких „irregularitates“, що походять з потайного проступку.

VIII. Можуть також звільняти тільки „pro conscientiae et sacramentali“ від по́тайної перепони споріднення в третьому й другому бічному ступні навіть доторкаючому першого, яка впливає з нелегального народження, але тільки для уважнення супружжя вже заключеного.

IX. Можуть також звільняти навіть перед вінчанням від по́тайної перепони проступку, але тільки тоді, коли ніодна зі сторін не була вмішана в заговор.

X. Що до відвідин чотирох базилік, то пенітенціярі можуть диспензувати тих, що не в силі відбути відвідин, або від відвідин одної базиліки, замінюючи їх, якщо можливо, на відвідини іншої церкви, або також можуть обмежити число відвідин. Коли хто внаслідок хвороби або іншої слушної перепони не всилі відвідати тих базилік, може йому сповідник заміняти ті відвідини на інші добрі діла.

XI. Нехай нікого не звільняють, навіть того, хто немає ко́нечної матерії, від обов'язку сповіди. Не вистарчає в тому випадку сповідь неважна або великодна.

XII. Не слід замінювати св. Причастя на інші добрі діла, хиба що йде про недужого, який ніяк не в силі ग्रиняти св. Причастя. Вистарчає для узискання Ювілею св. Причастя прийняте як напутя, але не вистарчає великодне Причастя.

XIII. Ті всі повновласти уділяє св. Отець також прелатам св. Пенітенціярії, всім урядникам св. Пенітенціярії, що мають апробату до сповідання в Римі, всім римським парохам, ректорам і сповідникам церков, що належать до поодиноких народів, а є затверджені Вікаріятом, а крім того деяким сповідникам, що будуть назначені для більших римських церков.

XIV. Пенітенціярі можуть користати з тих повновластей супроти всіх вірних, що належать до Західної або Східної Церкви, які будуть у них сповідатися, маючи щире намірення доступити ювілейного відпусту. Однак можуть скористати з права розрішати від гріхів і церковних цензур, а також звільняти з „irregularitas“ тільки один раз супроти того самого каятника, а саме тоді, коли він уперше доступає ювілейного відпусту. З інших уповажнень, нпр. з права скорочувати або замінювати відвідини по думці точки X, будуть могли навіть більше разів користати супроти того самого каятника.

XV. Будуть могли користати з тих повновластей також і поза церквою, до якої належать.

А що в тому Милостивому Літі треба для більшої користі душ якнайбільше працівників, подає св. Отець низше подані надзвичайні уповажнення всім сповідникам, затвердженим на біжучий рік Кардиналом Вікарієм, а також усім монашим сповідникам, затвердженим їх настоятелем до сповідання монахів і осіб, що переведуть у монастирі день і ніч. Однак ті уповажнення не можуть сягати далше, ніж межі часу, місця і осіб наведені в апробаті.

1. Можуть розрішати тільки особисто і тільки в таїнственній сповіді своїх каянників від усяких гріхів і цензур, навіть „speciali modo“ застережених правом св. Столиці або Епископові Ординарієві, щоби тільки ті цензури не були прилюдні, накладаючи однак спасенні покути й інші умовини, приписані правом і заховуючи при розрішенню вказівки та виїмки приписані для менших пенітенціарів під ч. 1.

2. Можуть диспензувати в таїнственній сповіді від усяких приватних обітів, навіть заприсяжених, замінюючи їх для слушної причини на інші діла, з виїмком тих обітів, які є застережені кан. 1309 Апост. Столиці, також з виїмком прилюдних обітів, зложених у часі свячень або монашої професії, врочистої або простої, і з виїмком тих обітів, яких диспенза обернуласяби на шкоду третіх осіб, або менше стереглаби від гріху, як сам обіт.

3. Можуть диспензувати від „irregularitas“ так само, як пенітенціарі по ч. VII.

4. Можуть у таїнственній сповіді диспензувати від відвідин чотирох базилік і замінювати відвідини, так само як можуть те робити пенітенціарі по ч. X.

5. Всі повновласти, які дістали від Апост. Столиці за посередництвом св. Пенітенціарії, або іншим легальним способом, а також ті, які дістануть протягом Милостивого Літа, позістають у своїй силі.

6. При користанню з уповажнень, які подав св. Отець в чч. 1—4, слід заховати вказівки дані пенітенціарам під ч. XIV.

Вкінці пенітенціарів і сповідників, які дістали в горі згадані повновласти, горячо заохочує св. Отець, щоби з терпеливістю і любовю приймали тих усіх, що будуть хотіти поєднатися з Господом і користати з небесних скарбів, які Церква отвирає кождому на цілий час ювілейного року.

Ч. 12204/АВ.

Ще в справі публичних збірок.

В ч. IV. „Львівських Архієпархіяльних Відомостей“ з 15/4 1933 заміщено статтю про публичні збірки, де подано правний стан по приписам, що обов'язували в часі писання статті. В міжчасі проголошено в чч. 22. Вісника законів Польської Річипосполитої під поз. 162 з 31/3 1933: закон з 15. березня 1933 про публичні збірки, який справу збірок ясно нормує і то відмінно від дотеперішних приписів, здебільша в хосен Церкви. Подається до відома зміст важніших постанов цього закону, а саме:

Арт. 1. Всяке публичне збирання жертв в готівці або в натурі на ціль з гори означену, вимагає попереднього дозволу влади.

Арт. 2. подає, яка влада є покликана уділяти дозвіл.

Арт. 3. подає ціли, для яких можна просити дозволу на збірку, а саме: релігійні, державні, освітні, санітарні, культурно-суспільні, опікунчі.

Арт. 8. надає владі, яка уділила дозволу, право контролю збірки, право перегляду актів, касових книг, документів.

Арт. 9. накладає обов'язок доносити про вислід збірки і спосіб зужиття зібраних жертв та оголошення в пресі після одного місяця від покінчення збірки.

Уступ 2. цього арт. увільнює однак церковні інституції від цього обов'язку і від контролю, передбаченої в арт. 8, постановляючи виразно: „Від пристосовання постанов арт. 1. і постанов арт. 8. вилучені є організації і інституції віроісповідання, признаного державою, яких вилучення (звільнення) слідує з урегулювання відносин держави до цього віроісповідання на підставі спеціального закону“.

(Отже відноситься це до католицької Церкви з огляду на Конкордат!)

Арт. 11. Переступлення цього закону, або розпорядків, виданих на основі цього закону — підлягає адміністративній карі арешту до 1 місяця і гривні до 1000 зол.; карі підлягають як аранжери збірки, так і збирачі. Зібрані жертви підлягають конфіскації.

Арт. 13. є для Церкви вельми важний, тому подається його в цілости.

„Цей закон не має пристосовання:

а) до збірок на релігійні цілі, якщо їх переводиться в обрубі забудовань і поміщень, посвячених виключно Божій Службі;

б) до збірок зв'язаних із цілями і традиціями релігійними признаних державою релігійних зв'язків, переводжених поза будинками і поміщеннями, наведеними в пункті а), якщо ці збірки переводить влада цих зв'язків, їх органи, або особи, ними поіменно запрошені і якщо вони відбуваються в спосіб, усталений традицією і місцевими звичаями, або в безпосередній зв'язи з релігійними обрядами;

г) до збірок, переводжених в дорозі льотерій, грошових або фантових, якщо ті збірки не переводяться в публичних місцях;

д) до збірок, переводжених в приватних льокалях між особами, знаними особисто тим, що переводять збірку;

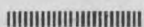
е) до збірок між шкільною молодіжю в шкільних льокалях, переводжених на підставі дозволу шкільних властей;

ф) до товариських (колежанських) збірок в льокалях публичних урядів на цілі заслугуючі на поперття, на підставі дозволу начальника уряду“.

Арт. 15. Закон. входить в життя трицятого дня від проголошення (отже дня 31. цвітня 1933) і обов'язує на цілім просторі держави.

Рівночасно тратять силу всі дотеперішні приписи про публичні збірки.

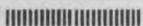
Повищі постанови є ясні і не вимагають близших пояснень; звертається лише увагу, що наведені в арт. 13. уст. а і б. збірки на церковні (релігійні) цілі не підлягають закономі, не вимагають отже ніякого дозволу, і не підлягають ніякій карі, якщо будуть переведені стисло по думці слів закону.

Ч. 6587/АВ.

Прохання в справі надання парохій.

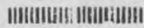
Пригадується Всч. Отцям, які вносять свої прохання в справі надання парохій, щоби до кожного подання долучали по 1 зл., бо в противному випадку подання буде безуспішне. Гроші слід пересилати чеками Митрополичої Консисторії з відповідною допискою.

Ч. 5868/АВ.

Книжки Тов. „Просвіта“.

З покликом на розпорядок Митр. Консисторії Ч. 13402/32 АВ (гл. А. Арх. Відомости з 15/XI 1932 ч. IX, ст. 43), Митрополичий Ординаріат горячо поручає парох. Урядам книжки, що знаходяться в магазинах матірнього Тов-а „Просвіта“ у Львові. Тов-во „Просвіта“ комплектує книжки для дітей у віці від 7—15 літ, а окремо для старших. Ціни книжок знижені. Замовлення висилати на адресу Тов-а „Просвіта“, Львів, Ринок, ч. 10.

Ч. 6715/АВ.

До всіх душпастирів в Аепархії.

В підльвівській громаді Ямельна розпочато підготовчу роботу до будови каплиці, яка має бути точкою оперття і для задержання тамошніх парохіян при рідному обряді і для охорони перед винародовленням. В виду цього, що мешканці Ямельної — це переважно львівські зарібники і взагалі матеріально дуже зле ситуовані, проситься всіх ОО. Душпастирів в Аепархії відправити один Акафіст до Ісуса Христа в день Пресв. Евхаристії і зарядити збірку в своїй церкві в часі Акафісту на висше подану ціль. Гроші слід слати на адресу Митр. Ординаріату у Львов з допискою — на будову церкви в Ямельній.

Греко-кат. Парохіяльний Уряд в Страдчу.

Повисшу просьбу парох. Уряду в Страдчу поручається Всч Духовенству.

Ч. 5209/РД.

Похоронне заведення „Харіс“.

Подається до відома Всч. Духовенству і вірним, що заходами Брацтва „Доброї Смерти“ на Личакові у Львові отворено перше українське похоронне заведення „Харіс“.

НОВІ КНИЖКИ.

Єрейський Молитвослов. Переклав *о. Яр. Левицький*. Львів, 1933, ст. 535. Накладом свящ. Коопер. „Власна Допомога“.

Ціна брошур. 6 зол., в шкірі 16 зол., в півшкірі 11'50 зол., в полотні 9'50 зол., в півполотні 9 зол. На поручену портову оплату слід долучити 1. зол. Замовляти: „Власна Допомога“ Львів, вул. Корняків 1.

Хроніка.

Канонічну інституцію одержали:

- о. Орест Дурбак на Кореличі дек. Перемишлянського (ч. 4442) і
- о. Антін Панчак на Красів, дек. Щирецького (ч. 5368).

Завідателем парохії іменований:

- о. Йосиф Туроняк в Григорові, дек. Ходорівського (ч. 4780).

Сотрудником з правом управи іменований:

- о. Степан Воробець в Тростянці, дек. Долинського (ч. 4667).

Похвальні грамоти одержали:

- Яків Безноскович в Оравчику, дек. Скільського (ч. 4894);
- о. Ігнатій Козак, парох Оравчика, Михайло Безноскович, Лука Калічич, Михайло Савчин і Федір Орендич — з Оравчика, дек. Скільського (ч. 5081).

Конкурси на посади дяків.

Розписується конкурс на посаду дяка: 1) в Дідушицях малих, д. Долинського (дотація 1 м. орного поля, треби — хати нема); першенство мають безженні і обізнані з якимсь ремеслом (ч. 6026) і 2) в Стегниківцях д. Збаражського (дотація: 3 м. орного поля, город, треби, хати нема). Потрібний кандидат з кваліфікаціями вищого ступня. Речинець до кінця червня 1933 р. (ч. 6450).

Померли:

- о. Роман Волощак, парох Устя, дек. Миколаївського, д. 2/V ц. р.
 - о. Андрій Кухта, парох Ляхович подорожних, дек. Журавенського, д. 6/V ц. р.
 - о. Ігнатій Плешкевич, парох Добростан, дек. Городецького, д. 12/V ц. р.
- Душі їх поручається молитвам Всч. Духовенству.

ЛЬВІВСЬКІ АРХІЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

РІЧНИК XLVI.

ЛЬВІВ, 15. ЧЕРВНЯ 1933 р.

Апостольська Конституція

про завішення відпустів і влади в часі великого й загального ювілею від дня 2/IV 1933 р.
до дня 2/IV 1934 р.

Єпископ Пій, Слуга Божих Слуг.

На вічну пам'ятку.

Протягом святого року радо спішили завсігди христіяни, навіть ті, яких відділяють від Апост. Столиці далекі простори суходолу й моря, поодинокі або громадні до того святого міста, не тільки, щоби скористати з добродійств великого ювілею, але також, щоби особисто вшанувати найвищий католицький авторитет. Хоч у нинішніх часах багато людей можуть повздержати від далекої дороги трудні економічні умовини, однак маємо надію, що й в тому ювілею візьмуть участь численні маси з великим хісном для своїх душ.

Бо коли вони прибудуть не як туристи, але як паломники, маючи на цілі відвідання гробу князя Апостолів і святих мучеників, як також пам'яток релігії наших предків, то без сумніву, як прибудуть до Риму як до своєї другої батьківщини, покинуть його наповнені римським духом, утверджені в католицькій вірі, запалені християнською любов'ю.

Бажаємо, щоби для всіх було ясне, що те святе місто, осідок заступника Ісуса Христа, є повним джерелом душевних багатств і невичерпаною скарбницею Божих ласк.

Бажаємо, щоби тут спливали якнайчисленніші маси паломників, жадних тих ласк і тому згідно з розпорядком нашого попередника Сикста IV. з 1473 р., який постановив, що після проголошення ювілею всі інші відпусти й уповажнення, дані комунебудь поза Римом „in utroque fere“ можуть бути завішені протягом святого року, — оголошуємо те саме отсим нашим письмом, однак стосуючи деякі обмеження, про які буде бесіда далше.

Отже нашою апостольською повагою завішуємо всякі відпусти подібно, як це чинили наші попередники, на протяг святого року

всюди — не виключаючи Східньої Церкви. Так само завішуємо уповажнення, які були виконувані в нашому імені поза Римом, з виїмком тих, про які зараз згадаємо.

А саме з посеред відпустів для живих, полишаємо в силі отсі:

I. Відпусти „in articulo mortis“.

II. Відпуст прив'язаний до відмовлювання на голос дзвонів молитви... (пять разів) „Богородице Діво“.

III. Відпусти прив'язані до сорокодинного набоженства.

IV. Відпусти, які набувають ті, що товаришать священникові, який несе Найсв. Тайни до хорого, або що посилають когось із свічкою, щоби товаришив священникові.

V. Відпуст „toties quoties“ для тих, що побожно відвідають каплицю Порціонкулі коло Ассісі.

VI. Відпусти надані святим місцям у Палестині. Ті відпусти будуть могти набути ті, що в ювілейному році відвідають ті місця. Позволяємо на те в тій думці, щоби вірні протягом ювілейного року дістали більше душевних ласк у тих місцях, які були ареною Божого Спасення.

VII. Також повний відпуст недавно нами уділений тим, що якогонебудь дня відвідають побожно печеру в Люрд між 11/II 1933 р. і 11/II 1934 р., бо в тому часі будуть обходити пам'ятку обявлення Непорочної Діви, яке відбулося там перед 75 літами. Тому що в цьому році минає дев'янацять століть від Спасення людського роду, отже дуже відповідно, щоби християни почитали також Богородицю Діву, яку Христос Господь умираючи установив Матір'ю всіх людей.

VIII. Відпусти, які надають звичайно Кардинали, Нунції, Архієпископи, Єпископи, Опати, Прелати „nullius“, Апостольські Вікарії й Префекти в часі врочистої цілєбрії.

Всіх інших відпустів повних або частних, уділених Апост. Столицею, або ким іншим, силою самого права, або спеціального індульту, через цілий святий рік не можна ніде аплікувати живим, а тільки помершим. Крім того силою отсього нинішнього письма приказуємо, щоби крім ювілейного відпусту і в горі згаданих, ніхто не важився оголошувати якимнебудь способом ніяких відпустів і то під карою екскомуніки „ipso facto“ і інших кар, залежно від волі Ординаріїв.

В тій самій цілі, в якій ми завісили всякі відпусти, завішуємо також на час Великого Ювілею всі уповажнення й індульти, що дозволяють знімати цензури, диспензувати від обітів і їх за-

мінювати, диспензувати від неважності й перепон, уділені кому-небудь поза Римом.

Однак устанавляємо отсі виїмки:

I. З тих самих причин, з яких ми полишили в силі деякі уповажнення дані недавно сповідникам в Палестині і Люрд, тим саме сповідникам у Палестині, що є затвержені Апост. Делегатам або Ординаріями, і тим сповідникам в Люрд, що є затверджені Єпископом Тарб і Люрд.

Уділяємо того привилею тим, що побожно відвідають святі місця Палестини або печеру Масабель, але застерігаємо, що хто-небудь протягом святого року добуде звільнення від цензури в Римі, Палестині або Люрд, то не буде могли по раз другий узискати того звільнення інакше, як по приписам права.

II. Остають у силі всякі уповажнення якимнебудь способом уділені кодексом канонічного права.

III. Остають також у своїй силі всі повновласти „pro foro externo“ дані Апост. Столицею Нунціям, Інтернунціям, Апост. Делегатам і Ординаріям, Настоятелям Чинів і більших Конгрегацій в відношенню до їх підвладних.

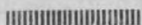
IV. Не завішуємо також тих уповажнень, які дає звичайно св. Пенітенціярія Ординаріям або сповідникам „pro foro interno“. Вони остаються у своїй силі також і поза Римом, але можуть з них користати тільки ті каянники, що на думку Ординарія або сповідника не можуть без великої трудности удатися до Риму.

Щонебудь містить цей декрет, те має бути стале, правосильне й важне, без огляду на всякі трудности.

Примірники або витяги з того декрету, підписані публичним нотарем і забезпечені печаткою якогось церковного достойника, повинні мати таку саму силу, яку має оригінал того декрету, коли його кому покажуть.

Отже нахай ніхто не важиться цей наш розпорядок нарушувати або зухвало йому противитися; а коли би хто це вчинив, нехай знає, що стягне на себе гнів всемогучого Бога і св. Апостолів Петра й Павла.

Дано в Римі при св. Петрі, дня 30 січня Р. Б. 1933, одинацятого нашого понтифікату.

Апостольська Конституція.

(Удільнення відпусту Милостивого Літа 1933—1934 монахи́ням і іншим особам, що не в силі відбути паломництва до Риму, як також надання відповідних повнова́стей що до розрі́шення й заміни обі́тів).

Під днем 30/І ц. р. проголосив св. Отець таку Апостольську Конституцію:

Знаємо про те, що багато є в такому положенню, що не в силі протягом Милостивого Літа удатися в паломництві до Риму. До них належать ті, що посвятилися Божій службі в мурах монастиря, хорі й ті, що знаходяться в неволі ворогів або за ґратами в'язниці.

Маючи для всіх людей батьківські почування, бажаємо, щоби й вони могли скористати зі скарбниці Церкви, отвореної з приводу ювілею. Тим більше бажаємо собі того в переконанню, що стільки молитов і надолужень, заношуваних до Бога на цілому світі, особливо невинними людьми або терплячими, мусить спровадити на людський рід багаті Божі ласки і щасливіші часи.

А того нашого дозволу уділяємо тільки отсим особам:

I. Насамперед усім монахи́ням, що мешкають у монастирях і мають клявзуру, також пробанткам, постулянткам, новіціяткам і тим, що з приводу педагогічної праці або з іншого слушного приводу мешкають у монастирі бодай через більшу часть року. Не є виїмком також жінки, що мешкають у монастирі і виходять з нього для службових цілей або для квестовання.

II. Всім сестрам, що складають звичайні обіти і належать до якоїнебудь конгрегації, папської або дієцезальної, хочби не мали клявзури, а також їх новіціяткам, пробанткам і вихованкам, навіть тим, що є напів інтерністками, і іншим особам, що їдять з ними при одному столі і мешкають разом з ними.

III. Також обляткам, або побожним жінкам, що живуть спільно, хоч не складають обітів, яких заведення є затверджені на стало або на деякий час церковною владою, враз із їх новіціятками, пробантками і вихованками та особами, що разом з ними мешкають, так як сказано під ч. II.

IV. Всім правильним терціяркам, що мешкають спільно, під одним дахом, за згодою церковної влади, а також як висше, всім, що з ними мешкають.

V. Дівчатам і жінкам, що мешкають в захоронках або бурсах, навіть не ведених монахинями, сестрами, облятками чи терціярками.

VI. Анахоретам і пустельникам, однак не тим, що не зв'язані ніякою клявзурою живуть разом або окремо, заховуючи приписи Єпископа-Ординарія або інші деякі права, але тим, що в сталій, хоч часом перериваній клявзурі ведуть контемпляційне життя і належать до якогось чину як нпр. трапісти, камедули і картузи.

VII. Всім вірним обох полів, що є в неволі у ворогів або в вязниці, або на прогнанню чи депортації або в поправчих домах, або на тяжких роботах; також усім священникам і монахам, що є на покуті в монастирі або в якому іншому заведенню.

VIII. Всім вірним обох полів, що з приводу недуги або слабого здоров'я не в силі протягом ювілейного року удатися в Рим або в Римі відбути приписані відвідини патріархальних базилік; тим, що по шпиталях є постійно заняті догляданням недужих, безінтересовно або за винагородою; тим, що є затруднені в поправчих домах як настоятелі або виховавці; робітникам, що щоденною працею заробляють на життя і не можуть тої праці на стільки годин покинути, врешті старцям, що переступили сімдесятий рік життя.

Заохочуємо тих усіх, щоби перевірили зжалем свої провини й очистилися з них в Тайні Покути та з відновленою ревністю прямували до звершеного життя; відтак нехай підкріпляться побожно Ангельським Хлібом і звідси зачерпнуть сили до святого виконання піднятих постанов; врешті нехай помоляться по нашому наміренню себто за зріст католицької Церкви, за викоринення блудів, за згоду для володарів і мир для цілого людства.

А замість відвідин чотирох римських базилік, нехай виконають інші діла побожності й любови ближнього, які їм вкаже сам Ординарій, або через проворних сповідників, беручи під увагу стан і здоров'я одиниці і обставини місця та часу.

Отже тим усім зміж висше наведених, що:

широ сокрушені протягом святого Року добре висповідуються і приймають св. Причастя; помоляться по нашій інтенції, — сповнять замість відвідин базилік інші добрі приписані діла, або, в разі небезпечної хвороби, зачнуть бодай сповняти ті добрі діла, — уділяємо — уповаючи в милосердя всемогучого Бога і повагу св. Апостолів Петра й Павла, — найповнішого відпусту цілої кари, на яку вони за гріхи заслужили, під умовиною, що

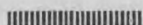
перше дістануть у Тайні Покути важне розрішення. Той відпуст будуть могли узискати так, начеби виконали всі загальні приписи.

Вони зможуть також стільки разів протягом святого Року узискати той відпуст, скільки разів сповнять приписані їм провини.

Кожний з наведених вгорі може вибрати собі сповідника апробованого Ординарієм. Тому сповідникові силою нинішньої Конституції даємо владу, щоби міг в ювілейній сповіді, не трапляючи інших повновластей, які мавби з іншого титулу, розрішати в горі наведені особи тільки в таїнственній сповіді, від усяких цензур і гріхів, навіть „speciali modo“ зарезервованих Апостольській Столиці або Ординарієві, з виїмком єреси формальної і зовнішньої, накладаючи на каятника спасенну покуту й інші обов'язки згідно з принципами права й моральної теології.

Крім того сповідникові, вибраному монахиною, даємо владу диспензувати від усяких приватних обітів, зложених після святочної професії, і які не противляться монашим правилам. В горі згадані сповідники можуть також замінювати всі приватні обіти, навіть запряжені, сестер, що належать до Конгрегації з простими обітами, обляток, правильних терціярок, дівчат і жінок, що ведуть спільне життя, з виїмком тих обітів, що є застережені Апостольській Столиці, тих, яких диспенза обернуласяби на шкоду третіх осіб і тих, яких заміна менше повздержувалаби від гріху, як самий обіт.

Заохочуємо також достойних братів Єпископів і інших Ординаріїв, щоби за прикладом нашої Апостольської доброти, уділяли апробованим сповідникам владу розрішати він випадків резервованих Ординарієві...

Промова св. Отця

про відносини Церкви до новітніх напрямків у релігійному мистецтві.

З нагоди відкриття в Ватикані нової Пінакотeki (27/XI 1932 р.) виголосив св. Отець таку промову:

„Стільки творів мистецтва, безперечно й завсігди гарних,

як ті, що їх маємо тут переглянути й подивляти, твори так глибоко натхнені релігійною думкою і почуванням, що здається, як це добре сказано, вже то тихими й горячими вітхненнями та молитвами, вже то стрілистими гимнами віри, вже то величним піднесенням та справжнім триумфом небесної й Божої слави, такі і така велика скількість тих творів приневолює нас — наче непоборною силою контрасту — подумати про деякі інші твори, так звані твори релігійного мистецтва, які, здається, представляють святість неначе виключно для zdeформовання його аж до карикатури, а навіть часто аж до справжньої й дійсної профанації.

Намагаються боронити їх в ім'я шукання нових шляхів і раціональності тих творів. Та навіть не представляє справжнього поступу, коли не є бодай так само гарна й так само добра, як річ стара, а дуже часто ті річі, нібито нові, є явно погані і свідчать тільки про неспосібність або недостачу витривалости в приготуванні загальної культури, рисунку, а того передовсім. Свідчать також про недостачу при звичаєння до терпеливої й сумлінної праці, які то недомагання й недостачі дають поле до представлення виображінь, або щиро кажучи, zdeформовань, до яких прямує та так пошукувана новість, що надто пригадують деякі виображіння, що знаходяться в манускриптах найбільше цінного середновіччя, коли в метушні варварства затратилися добрі традиції старинности, а не появилася ще зірка ренесансу.

Подібно буває, коли нове мистецтво, що називає себе релігійним, береться будувати, прикрашувати, вивіновувати ті Божі Доми й доми молитви, якими є наші церкви. „Божі доми і доми молитви“, ось, по словам самого Бога і по словам натхненим через Нього, мета й мотив існування святих будівель. Це найвищі рації, з яких повинно безупинно черпати натхнення і постійно його слухати мистецтво, яке бажає бути релігійним і розумним мистецтвом, під загрозою, що не буде ані розумним, ані релігійним, як не є вже мистецтвом розумним, ані мистецтвом людським (хочемо сказати мистецтвом гідним чоловіка і відповідним його природі) мистецтво неморальне — як кажуть — те мистецтво, що перечить, забуває і не шанує своєї найвищої рації буття, себто удосконалення з ґрунту моральної природи.

Нечисленні основні думки, що їх ми радше підчеркнули як виложили, дозволяють досить ясно пізнати наш практичний суд в справі так званого нового релігійного мистецтва. Зрештою нераз висказували ми це перед людьми мистецтва й душпасти-

рями. Нашим горячим бажанням, нашою волею може бути тільки те, щоби слухано церковного закону сформулованого ясно й усанкціонованого також у кодексі канонічного права, що мистецтво, про яке вище говориться, годі допустити до наших церков, а тим більше до їх будови, перебудови, прикраси; однак з здругого боку відчиняємо всі ворота і радо витаємо кождий добрий і поступовий розвиток добрих і шановних традицій, які протягом стільки століть християнського життя в таких різних суспільних і етичних умовах, дали стільки доказів невичерпаної свободи існування нових і гарних форм, стільки разів були досліджувані й управлявані в подвійному світлі генія й віри.

Нашим братам з Єпископату припадає вже то з Божого приказу, вже то з виразних диспозицій святого кодексу, в їх дієцезіях, як нам в цілій Церкві сторожити, щоби такі важні причини того кодексу були перестерігані й захищені і щоби ніщо, що присвоює собі назву мистецтва, не ображало святости церкви й престолів та не спинювало побожности вірних.

Ми раді, що можемо пригадати, що від деякого часу, а також і тепер, зблизька і здалека від нас, піднеслося немало голосів в обороні добрих традицій, що відкидають і осуджують відхилення в мистецтві.

З особливим вдовolenням згадуємо, що серед тих згаданих голосів є голоси священиків і єпископів, митрополитів і кардиналів, і тим святочніші, згідні і більше повчаючі, чим більша показалася потреба“.

Зміна устави про службові відношення учителів.

(Канонічна місія для катехитів).

На основі арт. 44 уст. 6 Конституції і арт. 1 бук. а) устави з дня 17 марта 1932 р. про уповажнення Президента Річипосполитої до видавання розпорядків з силою устави (Дн. Р.П. № 22, поз. 165), змінив Президент П. Р. уставу з д. 1/VII 1926 р. про службові відношення учителів ось так:

Арт. 1. Устава з дня 1 липня 1926 р. про службові відношення учителів (Дн. У. П. Р. з 1928 р. № 47, поз. 462) підлягає таким змінам:...

12) в точці 2 арт. 32 замість другого й третього уступу вставляється припис у такому виді:

„Не вільно учителеві приймати побічного заняття, що при-

носити йому якунебудь матеріальну користь, без дозволу міністра або уповажненої ним влади;"

14) арт. 58 звучить:

Перенесення духовного учителя католицької релігії настає в порозумінню з дієцезальним єпископом, або — коли відповідні школи знаходяться в двох дієцезіях — з єпископами обох дієцезій.

15) в арт. 66 замість першого уступу вставляється такий уступ:...

З учителем релігії, якого духовна влада позбавила уповання навчати релігії, розв'язується тим самим службове відношення з позбавленням усіх прав, що з нього випливають; однак міністер Рел. Ісп. і Пр. Осв. в порозумінню з міністром Скарбу може в виїмкових випадках, що заслуговують на особливе узгляднення, признати учителю релігії, емеритальне забезпечення, оскільки такий учитель має в дні позбавлення його управління щонайменше 25 літ служби, які зачисляються до емеритальної вислуги по думці приписів про емеритальне забезпечення державних функціонерів.

Арт. 4. Отсей розпорядок входить у життя на цілій об-
ласи Річ-ої з д. 1/VII 1932 р. (Підписи).

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Ч. 7711/АВ.

В справі признання ренумерації Орд. шк. Комісарам за доїзд до шкіл.

З новим шкільним роком 1933/34 признає Митрополичий Ординаріят Ординаріятським шкільним Комісарам по 50 зл. річно як зворот коштів за доїзд до шкіл, в цілі переведення в них візитації науки релігії. Візитацію слід перевести в кожній школі комісаріату щонайменше раз в шкільному році, а як зайшла цього потреба, і частіше. День відбутої візитації зазначить Ординаріятський шкільний комісар в підручнім лекційнім катальозі катехита своїм підписом. Звіт з візитації всіх шкіл комісаріату слід надіслати Митрополичому Ординаріятові найдалше до 15 липня кожного року, після чого буде виасигнована квота 50 зл.

|||||

Ч. 2191/АВ.

Винагорода за відписи з метрикальних копій.

Залеблі не за урядовання теперішного душпастиря метри-
кальні копії поза три роки будуть винагороджувані за кожний
впис по 5 сот. і зворотом за блянкети.

ч. 7710/АВ.

В справі підручного лекційного катальогу для оо. катехитів народних шкіл.

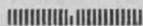
Поручається всім отцям душпастирам, що є заняті як катехити у всенародних, державних і приватних школах, як також сталим чи контрактовим катехитам цих шкіл, почавши з новим шкільним роком 1933/34 у своїм підручнім катальозі, незалежно від шкільного лекційного катальогу, записувати кожду відбуту годину релігії в даній класі та предмет, який з дітьми на цій годині повторено і який як новий перероблено. Крім цього слід записувати у цім катальозі, коли відбулося приготування до першого св. Причастя, приготування до Св. Сповіді і Причастя, як також дні, в яких відправлялися для шкільної молоді церковні Богослуження. Рівнож треба записувати, чи і які церковні пісні на годині релігії співано. Так ведений катальог слід предложити в часі візитації шкільному Ординаріятському комісареві або деканові, який своїм підписом зазначить в ньому переведену візитацію науки релігії.

ч. 6896/АВ.

Пересилання адміністраційній владі витягів із метрик смерти мужчин від 19—50 літ.

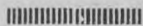
З огляду на те, що з дн м 15 IV. ц. р. ввійшла в життя устава з 17/III 1933 р. (Дн. У. П. ч. 36) про зміну військової устави з 23/V. 1924. р., обов'язані парох. Уряди відповідно до змінених постанов арт. 31 військ. уст. безпроволочно присилати властивій повітовій владі заг. адміністрації витяги з метрик смерти осіб мужеського полу, що вмерли в віці від 19—50 літ, як також тих осіб, що вмерли в віці понад 50 літ, які були офіцерами в стані супочинку, офіцерами загального ополчення або підофіцерами в стані супочинку.

ч. 7213/АВ.

Завідатель з правами пароха.

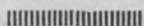
Пояснюється, що уживаний від недавна термін: „Завідатель із правами пароха“ означає властиво: „завідатель із поборами пароха“.

ч. 7593/АВ.

Конкурс на соборного крилошанина гр.-кат. Капітули.

Митрополичий Ординаріят розписує отсим конкурс на опорожнене місце соборного Крилошанина Митрополичої Капітули. Подання до Митропол. Ординаріату слід вносити до дня 31 липня 1933 р.

Ч. 7290/АВ.

Конкурс на прийняття кандидатів до гр.-кат. Духовної Семинарії у Львові на акад. рік 1933/34.

Подання вносити до Митрополичого Ординаріату у Львові до дня 20. серпня 1933 і долучити: свідоцтво хрещення і миропомазання, свідоцтво зрілости і всі гімназійні свідоцтва, свідоцтво мальности від Уряду парохіяльного згл. деканального, точний опис життя — в ньому подати родовід, хід студій, які перебував недуги, де перебував і чим трудився від матури досі, — заяву, чи рішений бути жонатим, чи безженним священиком і чи готов посвятитися місійній праці.

Ч. 7190/АВ.

Пересторога в справі квест і т. зв. „образників“.

В Архієпарх. Відомостях ч. IV. з 1931 р. була поміщена стаття п. з. „В справі сиріт“, в якій подано докладні вказівки і ради, як треба поступати з квестарями, яких число кожного року зростає, а між якими є повно простих обманців.

Другою язвою наших парохій є т. зв. „образники“; є то спекулянти, що продають образи святих нібито на дохід будови церкви, а в дійсности тільки використовують добре серце нашого народу і його жертволюбивість, бо всі ті жертви, що вони їх збирають, пропадають у їх власних кишнях і тих підприємців, що їх вислали.

Наша канцелярія перестерігала вже кількома наворотами прилюдно в дневниках перед того роду обманцями; крім цього була також довша стаття в „Меті“ минулого року п. з. „Небесні птиці“, отже здавалося, що бодай священики, прочитавши одно й друге, зрозуміють стан справи і повчать своїх парохіян, щоби перестерегти їх перед зловживанням всіляких обманців.

На превеликий жаль, мусимо ствердити, що многі наші священики або взагалі не читають заряджень, або прочитавши не придержуються їх в практиці, через що компромітують себе самих, своїм парохіянам наносять шкоду, а людям злої волі дають нагоду до зловживань. Не дивота, що при такому стані апатії і недуманню деяких одиниць, навіть простий селянин переходить собі здовж і поперек цілу епархію і збирає від священиків і їхніх парохіян жертви для власної кишені!

Наглядним того доказом є книжка такого „квестаря“, яка знаходиться в наших руках. Є це нотатка, в якій на першій стороні парох села П. коло Перемишля написав і дав парохіяльну печатку, що уповажнює якогось А. Г. до продажі образів на відбудову церкви до кінця 1932 р.

Цю нотатку переняв відтак другий „промисловець“, І. Б., поправив рік 1932 на 1933 і ходив собі спокійно по нашій епархії і збирав жертви, аж під Бородами в П. попав на священика, який — видно — читає наші зарядження, розуміє їх і поучив відповідно своїх парохіян, бо вони відослали того „квестаря“ наперед до о. пароха по дозвіл на квесту по селі.

І щож показалося? дотичний священик звернув увагу, що:

- 1) Збіркова книжка сфальшована,
- 2) збирає зовсім інша особа,
- 3) нема ніякого дозволу, ані від світської, ані від духовної влади,
- 4) замість продавати образи, він збирає жертви на книжочку, з якої відтак видає собі картки, скільки хоче і коли хоче.

Сконстатувавши такий обман, священик сконфіскував нотатку і відослав до своєї духовної влади до дальшого зарядження. В тій нотатці є записаних 25 сторін, є вній повно печаток і підписів оо. парохів, між ними й таких, про яких можна було думати, що вони таки щось читають і прочитане розуміють.

А тимчасом простий чоловік, в білий день обдурює їх і їхніх парохіян і кпить собі з них! Чи це не сором? Якеж це прикре для них свідощтво!

Нам не жаль тих священиків, бо на таку компромітацію вони вповні заслужили, — але жалуємо їхніх парохіян, яких використовують ріжного роду обманці, а недбалий священик не поучив їх і не перестеріг, хотяй це було його обов'язком!

Саме в тому лежить провина дотичних священиків і цього не можемо довше терпіти. Для того взиваємо отсим поновно всіх

оо. душпастирів, щоби прочитали собі вказівки, подані в IV. ч. Архієп. Відом. з 1931 р. і щоби познайомилися з вище згаданою статтею в „Меті“.

Душпастир, який не уміє, чи не хоче виконувати наших заряджень і вказівок, який таким занедбанням наносить шкоду повіреним собі парохіянам, не надається на душпастиря і буде мусіти понести всі наслідки.

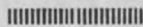

НОВІ КНИЖКИ.

Віночок для Страдальної Матери Божої на Білостоці в Лісках. Накладом „Братства Страд. Мат. Божої на Білостоці“ в Лісках, Жовква 1826, 16^о, ст. 50. Видав о. Мирослав Ріпечкий, парох в Лісках. **Українського краю Заступниця й Мати.** Накладом „Братства Страд. Матери Божої на Білостоці“ в Лісках коло Белза, Жовква, 1933, 16^о. ст. 84.

Kościół katolicki w ustawodawstwie polskiem. Ціна 3 зл. Отсю дуже потрібну для парох. Урядів книжку поручається Всч. Духовенству закупити до парох. бібліотек. Замовляти слід через Митрополичу Консисторію, бо тоді буде книжка о 33^о/_о дешевша.

Solidaryzm Leopolda Caro, ст. 423. Польське Тов-во Економічне у Львові має ще на складі невелику скількість твору проф. Леопольда Каро про солідаризм, виданого в 1931 р., який представляє вичерпуючо напрям економічної думки опертий на католицькому світогляді. Ціна 16 зол. 20 сот. (вже з портом). Замовляти: Поль. Тов-во Економічне, Львів, вул. Академічна, ч. 21, III п.

Хроніка.

Інституцію на парохію одержали:

- о. Василь Дубицький в Любінцях, дек. Любінецького (ч. 3058);
- о. Іван Чикета в Дубравці, дек. Журавенського (ч. 3156);
- о. Юліян Юрик в Кипячці, дек. Микулинецького (ч. 4249);
- о. Володимир Плашовецький в Куровичах, дек. Глинянського (ч. 4342);

о. Юліян Мазяк в Бруховичах, дек. Перемишлянського (ч. 4595);

о. Константин Шеремета в Соснові, дек. Зарваницького (4974);

о. Дмитро Шуль в Стоянові, дек. Радехівського (ч. 5582);

о. Іван Цимбала в Колодіївці, дек. Скалатського (ч. 5583);

о. Йосиф Дяків в Бібрці, дек. Бобрецького (ч. 6031);

о. Микола Благий в Галичі, дек. Галицького (ч. 6042).

Завідателями з поборами пароха іменовані:

о. Володимир Тимяк в Супранівці, дек. Новосельського (ч. 5547) і

о. Євген Шанковський в Струтині нижній, дек. Рожнітівського (ч. 5702).

Завідателями іменовані:

о. Василь Грицай в Глібові, дек. Грималівського (ч. 2434);

о. Корнило Строцький в Волі задеревацькій, дек. Болахівського (ч. 3437);

о. Роман Гошовський в Пониковиці, дек. Блідського (ч. 4125);

о. Іван Прокопович в Буциках, дек. Грималівського (ч. 5468);

о. Александер Содомора в Побужанах, дек. Буського (ч. 5633);

о. Микола Рахлицький в Студінці, дек. Войнилівського (ч. 5998);

о. Володимир Харина в Знесінню, дек. Львівського (ч. 6034);

о. Микола Бутринський в Плавю, дек. Тухлянського (ч. 6253);

о. Володимир Заячківський в Підлипцях, дек. Золочівського (ч. 6255);

о. Йосиф Чикало в Батькові, дек. Золочівського (6281) і

о. Юліян Паук в Ямельниці, дек. Скільського (ч. 6370).

Експонованими сотрудниками іменовані:

о. Ярослав Мурович в Доброполі, дек. Зарваницького (ч. 4694);

о. Роман Мисевич в Свіржу, дек. Перемишлянського (6276) і

о. Мирон Кордуба в Грабівці, дек. Микулинецького (ч. 5393).

Сотрудником іменований:

о. Петро Свистун в Поморянах, дек. Поморянського (ч. 6259).

Від конкурсового іспиту звільнені:

- о. Богдан Дюмбчевський, парох в Русятичах, на 6 літ (ч. 5062);
- о. Ілля Васильківський, парох в Острові, до осені 1933 р. (ч. 5316);
- о. Іван Нагурський, парох в Бариліві, на 6 літ (ч. 5669) і
- о. Володимир Лиско, парох в Сасові, на 6 літ (ч. 5790).

Похвальні грамоти одержали:

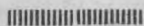
Михайло Марчук, Стефан Калиній с. Василя, Василь Калиній с. Петра, Михайло Лакатир, Іван Лакатир, Василь Рибчак, Михайло Рибчак бр. бл. п. Петра і Михайло Рибчак с. бл. п. Стаха — зі Сваричева, дек. Рожнітівського (ч. 5212);

Анна Бойко з Богатковець, дек. Зарваницького (ч. 5837);

Дмитро, Марія і Теодора Папірник і Олекса Кіпран — з Кут, дек. Олеського (ч. 5985);

Іван Притоцький в Дідушицях малих, дек. Долинського (ч. 6077);

Петро Кухарський, Дамян Шевчук і Данило Татарин — в Староміщині, дек. Скалатського (ч. 6295).

Померли:

о. Мітрат Александер Лешкович

БАЧИНСЬКИЙ

Апостольський Протонотар, Домовий Пралат Його Святости П. Р., відзначений Папським Хрестом „Pro Ecclesia et Pontifice“, Архипресвітер і б. Препозит Митрополичої Капітули, б. Генеральний Вікарій, б. довголітній Ректор Духовної Семинарії, Ювілят і ін. і ін.

заосмотрений Найсв. Тайнами спочив у Бозі дня 9. червня 1933 р. в 90-му році трудолюбивого життя, а в 67-ому році священства.

Похорони відбулися в понеділок 12. червня.

о. Артемій Авдікович, парох Кустина, 11. V. ц. р.

о. **Александер Стефанович**, радник М. К., емер. професор у Львові, 23. V. ц. р.

о. Микола Селезінка, парох Янчина, 26 V. ц. р.

о. Микола Сенишин, парох Розвадова, 29. V. ц. р.

о. Євген Ляхович, парох Лютовиска, 7. VI. ц. р.

Душі Їх поручається молитвам Всч. Духовенству.

ЛВІВСЬКІ АРХІЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

РІЧНИК XLVI.

ЛВІВ, 15. ЛИПНЯ 1933 р.

Т. VII

Український Католицький Єпископат Галицької Церковної Провінції в справі подій на Вел. Україні до всіх людей доброї волі.

УКРАЇНА В ПЕРЕДСМЕРТНИХ СУДОРОГАХ! Населення вимирає голодовою смертю. Оперта на несправедливості, обмані, безбожництві та деправації людодісна система державного капіталізму довела багатий недавно край до повної руїни. Перед трьома роками Зверхник Католицької Церкви Св. Отець Папа Пій XI енергійно протестував проти всього, що в большевизмі є противне християнству, Богові та людській природі, перестерігаючи перед страшними наслідками таких злочинів — і цілий католицький світ, а з ним і ми лучилися з тим протестом. Днесь бачимо наслідки поступування большевиків: положення з кожним днем стає страшніше. Вороги Бога і людства відкинули релігію — основу суспільного ладу, відібрали свободу — найбільше добро людини, зі свободних горожан-селян — зробили невільників і не мають досить розуму, щоби їх кормити за тяжку невільничу працю в поті чола.

На вид таких злочинів німіє людська природа, кров стинається в жилах.

Безсильні принести якунебудь матеріяльну поміч конаючим братам, звиваємо Наших вірних, щоби молитвами, постами, всенародною жалобою, жертвами і всіми можливими добрими ділами християнського життя випрошували з неба помочі, коли на землі нема ніякої надії на людську поміч.

А перед цілим світом знову протестуємо проти переслідування малих, убогих, слабих і невинних та гонителів оскаржуємо перед Судом Всевишнього.

Кров робітників, що в голоді орали чорнозем України, кличе про пімсту до неба, а голос голодних женців дійшов до ушей Господа Саваота.

Усіх християн цілого світа, усіх віруючих в Бога, а особливо всіх робітників і селян, передовсім усіх наших земляків просимо прилучатися до цього голосу протесту та болю й розповсюдити його у якнайдалші країни світа.

Усі радіостації просимо рознести Наш голос цілому світові; може дійде він і до убогих хатин конаючих з голоду селян.

Нехай перед страшною смертю серед лютих страждань голоду буде для них хоч малою потіхою гадка, що їх брати знали про їх страшну долю, над ними боліли і терпіли, за них молилися.

А Ви страждучі, голодуючі й конаючі Браття, призивайте Милостивого Бога і Спаси нашого Ісуса Христа; люті терпите муки — приймайте їх за гріхи свої, за гріхи цілого народу й кажіть з Ісусом Христом: „Хай буде воля Твоя, Отче Небесний!“ — Принята для Божої волі смерть це свята жертва, що, з жертвою Ісуса Христа злучена, принесе Вам Небесне Царство, а цілому народові спасіння.

Надія наша в Бозі!

Дано у Львові в день св. Ольги, дня 24. липня р. Б. 1924.

АНДРЕЙ ШЕПТИЦЬКИЙ Митрополит, — ГРИГОРІЙ ХОМИШИН Станиславівський Епископ, — ЙОСАФАТ КОЦИЛОВСЬКИЙ Перемиський Епископ, — НИКИТА БУДКА Патарський Епископ, — ГРИГОРІЙ ЛАКОТА Перемиський Епископ Пом., — ІВАН БУЧКО Львівський Епископ Пом., — ІВАН ЛЯТИШЕВСЬКИЙ Станиславівський Епископ Пом.

УВАГА: Пригадується усім Всч. Отцям, що при кожній Службі Божій належить долучати при мирній і сугубій ектенії прошення служби „Во время всенародной скорби“ аж до відкликання.

Всеч. Духовенству і Вірним Львівської АЕпархії Мир о Господі і Архієрейське Благословення!

Грамотою з дня 6 травня ц. р. Українські Галицькі Епископи по думці І. арт. Конституційного Статуту Католицької Акції для гр. кат. Галицької Провінції оснували з днем 7 травня

цього ювілейного року товариство під назвою „Католицька Акція Української Молоді“ (КАУМ) як правну особу по думці канонів 1489—1494. КПК. і арт. XVI. Конкордату.

Завданням товариства КАУМ є перевести організацію української гр. кат. молоді по епархіях, деканатах і парохіях на засадах Католицької Акції згідно з наукою Католицької Церкви і вказівками Апостольського Престолу.

Свою діяльність товариство КАУМ буде провадити відповідно до постанов затвердженого дня 6 травня ц. р. статуту.

Пересилаючи згаданий Конституційний Статут КАУМ враз з правильниками Всеч. парохіяльним Урядам, взиваємо підчинене Нам духовенство до основиування кружків цієї організації на місцях згідно з постановами статуту і правильників для поодиноких гуртків парохіяльного кружка КАУМ.

Для лекшого проведення цієї організації в Нашій АЕпархії іменуємо отсим провізоричну АЕпархіяльну Раду КАУМ, яка буде сповняти статутіві функції до часу вибору АЕп. Ради загальними зборами.

Головою АЕп. Ради КАУМ іменуємо п. інж. Андрія Мельника.

На членів АЕп. Ради КАУМ покликуємо:

Учит. гімн. Юліана Редька, журналіста Василя Глібовицького, журналіста Романа Данилевича, адвоката Дра Івана Рудницького, о. Якова Перрідона, студ. прав Леонтія Дякова, студ. мед. Миколу Грушкевича, вчителя вид. Дениса Петрова, всіх у Львові.

Церковним асистентом іменуємо о. Романа Чайковського, сотр. при Архикатедральному Храмi св. ВМ. Георгія у Львові.

Запрошуючи Нашу Дорогу Молодь до участі і співпраці в цій організації, даємо з цілого серця всім вступаючим в її члени Наше Архієр-йське Благословення.

Дано у Львові при Нашім Архикатедральнім Храмi св. ВМ. Георгія для 14 липня 1933 року.

† *АНДРЕЙ*
Митрополит.

Ч. 8941/КА.

Повищу грамоту прочитають Всч. Отці Душпастирі найближчої неділі публично в часі торжественної Служби Божої на свойому місці, виголошуючи при цьому відповідну проповідь на

ту тему. До цього слід додати, що цею грамотою ґрунтується організація „Католицька Акція Української Молоді“ так мужеської як і жіночої, однак з тим, що кожна з цих рівнорядних організацій існує на терені парохії окремо. Конституційний закон для жіночої організації остає покищо той самий, що для мужеської, зате правильники для КАУМ жіночої будуть дещо відмінні і щойно пізніше надіслані до парохіяльних Урядів. В виду того, що структура жіночої КАУМ остане завсіді та сама, що й мужеської, Всч. Отці Душпастирі можуть вже тепер підготовляти оснування парохіяльних кружків КАУМ жіночої на підставі Конституційного Статуту КАУМ.

Митрополичий Ординаріят поручає Отцям Душпастирям обняти уряд церковного асистента при місцевих кружках так мужеської як і жіночої КАУМ з тим, що окремих іменувань тут не буде, хіба у виїмкових випадках.

В справах деканальної організації КАУМ видасть у свій час інструкцію АЕпархіяльна Рада КАУМ.

У всіх справах організації слід звертатися до Секретаріату АЕпархіяльної Ради КАУМ, який міститься в будинку нашої Малої Семинарії при вул. Сикстуській ч. 39 а.

Від Митрополичого Ординаріату
у Львові, дня 14 липня 1933.

Ч. 6601/РД.

Декрет,

силою якого задержуємо собі судовласть (юрисдикцію) розрішати каянників в отсих випадках:

1. добровільного убивства,
2. зігнання плоду навіть без наслідків і
3. скотоложства.

При цій нагоді пригадуємо, що судовласть звичайних сповідників не розтягається на монастирі, особливо на монастирі монахинь; для слухання сповіди монахинь треба мати осібне одобрення від Митрополичого Ординаріату.

Інші випадки, вичислені в декреті з дня 13. січня 1901 року ч. 25/Орд., а то: побиття отця або матері, кровозмішання в першому ступні споріднення або посвоячення, сповідь перед священником з Рим. Церквою незєдиненим, змішання тілесне з жидами обох полів і мамчення у жидів, добровільне підпалення бу-

динків і тяжке переступлення шлюбу повздержности або мірності від упоюючих напیتків, не підпадають задержанню.

Від гр. кат. Митр. Ординаріату.

|||||

4. 7700/ШК.

Рішення Кураторії Львів. Шк. Окр. в справі молитов
шк. дітей.

Подається Всч. Духовенству до відома рішення Кураторії Львівської Шкільної Округи з дня 31. травня ц. р. ч. В. Р. 10290/33, яке вона надіслала Митрополитові Ординарієві у справі молитов шкільних дітей у всенародніх школах:

Дітей гр. кат. обряду не можна приневолювати до молитви в польській мові; молитва повинна відбуватися по черзі в матірній мові ученика, що її відмовляє, згідно збірно раз по польськи, а раз по українськи, т. є перед наукою по польськи, а після науки по українськи. У часі збірної молитви вільно дітям польським згідно українським відмовляти молитву тихо в матірній мові, коли молитва на голос не відмовляється в їх матірній мові.

- 20005968001; 000000000000

4. 8328/AB.

Предкладання виказів осіб, що не відбули великої сповіді і не прийняли св. Причастя.

Пригадується, що в тій справі Синод з 1891 р. гл. III. стор. 96. постановляє під 8. таке:

„Коли би парохі довідалися, що хто з вірних не сповнив заповіді про пасхальне Причастя, обов'язані вони після безуспішних упімнень таких осіб оголосити їм, що за занедбання заповіді „хоч раз в році сповідатися і в своїй парохії причащатися“, грозить кара відлучення з Церкви. Крім того обов'язані парохі донести про таких неслухняних до Ординарія“.

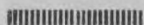
0000000000000000

Ч. 7447/Б.

Надсилання плянів церков, каплиць і дзвінниць.

Повідомляється отсим парохіяльні Уряди і парохіяльні Комітети, що пляни нових церков і перебудовання старих, пляни богослужбних каплиць і нових дзвіниць слід предкладати до перевірення і затвердження Митр. Консисторії до дня 1. лютого, або до дня 1. червня, відповідно до того, коли мається зачати будова. Пляни, які вплинуть після 1. лютого будуть зреферовані щойно в червні, а ті, що будуть предложені Митр. Консисторії

після 1. червня будуть полагоджені щойно в лютім наступного року, бо лише в тих місяцях скликує Митр. Ординаріат Митрополичу Консерваторську Комісію на засідання.

Ч. 7923/Дя.

Про ствердження автентичности підписів на скаргах.

В нинішніх часах кризи і загострення боротьби за насущний хліб множаться щораз більше конфлікти між одиницями і громадою, особливо між особами, які за свої услуги для інших мають право домагатися відплати в формі матеріяльних свідчень.

Ті конфлікти перемінюються часом у боротьбу, в ненависть до деяких одиниць і викликають зі сторони громади намагання усунути дійсно або мнимо невинних осіб.

Такі намагання спонукують до висилання на руки Митрополичої Консисторії ріжного роду представлень, меморіалів і скарг, і то анонімних або з цілим рядом підписів.

Очевидно Митрополича Консисторія, стоячи на сторожі зберігання Божих і людських прав, кожним разом старається зайняти відповідне становище, старається спори злагіднити або й залагодити, усувати джерело тих непорозумінь.

Щоби ті зусилля Митрополичої Консисторії вінчалися завжди успіхом, щоби матеріяли предкладані Митрополичій Консисторії могли мати вартість документів, опертих на фактичних даних, Митрополича Консисторія заряджує отсе:

1) Письма анонімні буде Митрополича Консисторія лишати без розслідування, бо уважатиме їх лише за прояву звичайної людської злоби.

2) Письма з одним чи більшою кількістю підписів мусять мати від тепер ствердження парохіяльного Уряду даної місцевости або деканального Уряду, що підписи, уміщені на письмі, є автентичні. Без такого ствердження Митрополича Консисторія не буде могли набрати пересвідчення щодо правдивости жалоб, наведених у письмі, тим більше, що в нинішніх часах злі люди користають з таких нагод і фабрикують підписи в цілях підкопування єдности церковного і народнього життя.

Ч. 8663/Дя.

Обсаджування дяківських посад кваліфікованими силами.

На основі матеріалів, пересланих з території Архiepархії, Митрополича Консисторія стверджує, що подавляюча кількість кандидатів, виконуючих обов'язки дяків, не має ніяких кваліфікацій. Наслідок того такий, що з одної сторони особи ті не всилі слід сповнити обов'язків дяка, вичислених в § 1 прагматики, а з другої сторони замикають доступ до посад тим, що вже добули кваліфікацію по приписам прагматики, а тим самим набули і права на узискання відповідного місця на території АЕпархії.

Радикальну санацію такого стану застерігає собі М. Консисторія на будуче, очікуючи відповідних пропозицій зі сторони станового товариства „Взаїмна Поміч Дяків у Львові“.

Наразі Митрополича Консисторія заряджує отсе:

1) Кандидати, що ще не вислали своїх особистих виказок до Митр. Консисторії, одержать їх за посередництвом парохіяльних Урядів, виповнять по уміщеним вказівкам, а опісля через парохіяльні Уряди звернуть до М. Консисторії.

2) Некваліфіковані дяки, які скінчили 45 рік життя, піддадуться скороченому кваліфікаційному іспитові. Іспит має на цілі перевірити, чи ті кандидати надаються на дяків в нинішніх умовах. Скорочений іспит обіймає перевірку відомостей безумовно кінечних: 1) з катехизму 2) зі співу церковного 3) з читання 4) з службової прагматики для дяків.

3) Усі некваліфіковані дяки нижче 45 року життя мають добути кваліфікації, предвиджені в арт. II прагматики.

4) Речинець остаточний до набуття тих кваліфікацій — кінець календарного року 1934.

5) Після впливу речинця поданого ад 4) ніяка посада дяківська не може бути занимана некваліфікованою силою.

Посади, які би ще в тім часі були в руках некваліфікованих кандидатів, будуть з уряду виставлені на конкурс, а такий кандидат автоматично стратив би місце.

ч. 8662/АВ.

Статистичні табелі дяків Львівської АЕп.

на основі картотеки зі стану

р. 1932.

(Зладив о. О. Горчинський)

|||||||

Зіставлення з цілої АЕп.

	парохій	посад	зголош.	квал.	некваліф.
I. протопресв. Галицький	288	234	124	36	88
II. „ — Золочівський	230	193	166	47	119
III. „ — Львівський	219	189	117	39	78
IV. „ — Стрийський	242	190	159	47	112
V. „ — Тернопільський	290	208	165	24	141
	1269	1014	731	193	538

Парохій 1269

Дяк. посад 1014 у віднош. до парох. 79⁰/₀

Зголошено 731 = 70⁰/₀

Кваліфікованих 193 = 26⁰/₀

Некваліфікованих 538 = 74⁰/₀

Сталих 159 = 22⁰/₀

Тимчасових 582 = 78⁰/₀.

Сталих дяків з грамотою: I 33 тимч. 91

II 35 тимч. 131

III 42 тимч. 75

IV 27 тимч. 132

V 22 тимч. 143

159 тимч. 572

(22⁰/₀) (78⁰/₀)

Назва і число		Ч И С Л О				Дяки кваліфі- ковані		Дяки неквалі- фіковані	
протопр.	деканату	па- рохій	дяків. посад	на- дісл.	бра- кує	сталі	тим- ча- сові	сталі	тим- ча- сові
1.	1 Бережанський	25	[25]	4 ⁰ / ₁	96 ⁰ / ₂₄	—	—	—	—
	2 Бурштинський	27	[27]	15 ⁰ / ₄	35 ⁰ / ₂₃	—	—	—	—
	3 Войнилівський	26	[26]	—	26	—	—	—	—
	4 Галицький	27	15	87 ⁰ / ₁₃	13 ⁰ / ₂	7 ⁰ / ₁	21 ⁰ / ₃	—	72 ⁰ / ₉
	5 Калуський	27	26	92 ⁰ / ₂₄	8 ⁰ / ₂	15 ⁰ / ₄	—	27 ⁰ / ₇	58 ⁰ / ₁₃
	6 Нараївський	18	15	87 ⁰ / ₁₃	13 ⁰ / ₂	20 ⁰ / ₃	—	13 ⁰ / ₂	67 ⁰ / ₈
	7 Підгаєцький	33	17	71 ⁰ / ₁₂	29 ⁰ / ₅	—	16 ⁰ / ₂	16 ⁰ / ₂	68 ⁰ / ₈
	8 Поморянський	25	[25]	4 ⁰ / ₁	96 ⁰ / ₂₄	—	—	—	—
	9 Рогатинський	26	21	91 ⁰ / ₁₉	9 ⁰ / ₂	9 ⁰ / ₂	27 ⁰ / ₆	—	64 ⁰ / ₁₁
	10 Стріліський	29	18	100 ⁰ / ₁₈	—	15 ⁰ / ₃	15 ⁰ / ₃	15 ⁰ / ₃	55 ⁰ / ₉
	11 Ходорівський	25	19	100 ⁰ / ₁₉	—	10 ⁰ / ₂	40 ⁰ / ₇	20 ⁰ / ₄	30 ⁰ / ₆
	Разом	288	234	124	110	15	21	18	64
			81 ⁰ / ₀	53 ⁰ / ₀	47 ⁰ / ₀	12 ⁰ / ₀	17 ⁰ / ₀	15 ⁰ / ₀	56 ⁰ / ₀

Зіставлення дяківських посад у відношенні до парохій є 81⁰/₀.
Зголошено 53⁰/₀. З них кваліфікованих є 36 = 29⁰/₀, некваліфі-
кованих 82 = 71⁰/₀ + 6 нересторованих.

Назва і число		Ч И С Л О				Дяки кваліфі- ковані		Дяки неквалі- фіковані	
протопр.	деканату	па- рохій	дяків. посад	зго- лош.	бра- куюч. (нез- гол.)	сталі	тим ча- сові	сталі	тим- ча- сові
И	12 (1) Брідський	23	22	22	—	5 ⁰ / ₁	—	10 ⁰ / ₂	85 ⁰ / ₁₉
И	13 (2) Буський	22	17	17	—	18 ⁰ / ₃	18 ⁰ / ₃	29 ⁰ / ₅	35 ⁰ / ₆
И	14 (3) Зборівський	26	16	16	—	12 ⁰ / ₂	6 ⁰ / ₁	—	82 ⁰ / ₁₃
Р	15 (4) Золочівський	23	[23]	—	[23]	—	—	—	—
С	16 (5) Лопатинський	21	18	89 ⁰ / ₁₆	11 ⁰ / ₂	11 ⁰ / ₂	11 ⁰ / ₂	11 ⁰ / ₂	67 ⁰ / ₁₀
В	17 (6) Миятинський	13	12	92 ⁰ / ₁₁	8 ⁰ / ₁	33 ⁰ / ₄	8 ⁰ / ₁	—	59 ⁰ / ₆
І	18 (7) Олеський	21	19	19	—	—	21 ⁰ / ₄	16 ⁰ / ₃	63 ⁰ / ₁₂
О	19 (8) Оліївський	20	14	93 ⁰ / ₁₃	7 ⁰ / ₁	—	14 ⁰ / ₂	—	86 ⁰ / ₁₁
Л	20 (9) Підкаменецький	20	16	16	—	13 ⁰ / ₂	26 ⁰ / ₄	6 ⁰ / ₁	55 ⁰ / ₉
О	21 (10) Радохівський	22	18	18	—	28 ⁰ / ₅	33 ⁰ / ₆	—	39 ⁰ / ₇
З	22 (11) Струмило- Камінецький	18	18	18	—	5 ⁰ / ₁	22 ⁰ / ₄	11 ⁰ / ₂	62 ⁰ / ₁₁
сі	Разом	230	193	166	27	20	27	15	104
			84 ⁰ / ₁₀	87 ⁰ / ₁₀	14 ⁰ / ₁₀				

Зіставлення: Дяківських посад у відношенню до парохій є: 84⁰/₁₀.
Зголошено 86⁰/₁₀. З того кваліфікованих є 47 т. зн. 28⁰/₁₀ — не-
кваліфікованих є 119 т. зн. 72⁰/₁₀.

Назва і число		Ч И С Л О				Дяки кваліфіковані		Дяки некваліфіковані	
протопр.	деканату	парохій	дяків. посад	зголош.	бракує	сталі	тимчасові	сталі	тимчасові
Ж	23 (1) Бобрецький	27	19	95 ⁰ / ₀ 18	5 ⁰ / ₀ 1	10 ⁰ / ₀ 2	5 ⁰ / ₀ 1	43 ⁰ / ₀ 8	42 ⁰ / ₀ 7
И	24 (2) Винницький	24	[24]	—	24	—	—	—	—
К	25 (3) Глинянський	25	21	21	—	29 ⁰ / ₀ 6	14 ⁰ / ₀ 3	14 ⁰ / ₀ 3	43 ⁰ / ₀ 9
Р	26 (4) Городецький	21	[21]	—	21	—	—	—	—
О	27 (5) Львівський	23	20	90 ⁰ / ₀ 18	10 ⁰ / ₀ 2	11 ⁰ / ₀ 4	11 ⁰ / ₀ 4	—	78 ⁰ / ₀ 10
В	28 (6) Перемишлянський	26	17	82 ⁰ / ₀ 14	18 ⁰ / ₀ 3	7 ⁰ / ₀ 1	14 ⁰ / ₀ 2	14 ⁰ / ₀ 2	65 ⁰ / ₀ 9
І	29 (7) Унівський	18	[18]	—	18	—	—	—	—
В	30 (8) Щирецький	21	16	87 ⁰ / ₀ 14	13 ⁰ / ₀ 2	28 ⁰ / ₀ 3	7 ⁰ / ₀ 1	28 ⁰ / ₀ 4	37 ⁰ / ₀ 5
Р	31 (9) Янівський	18	14	14	—	21 ⁰ / ₀ 3	28 ⁰ / ₀ 4	7 ⁰ / ₀ 1	44 ⁰ / ₀ 6
Л	32 (10) Яричівський	16	19	95 ⁰ / ₀ 18	5 ⁰ / ₀ 1	11 ⁰ / ₀ 2	16 ⁰ / ₀ 3	16 ⁰ / ₀ 3	57 ⁰ / ₀ 10
З	Разом	219	189	117	72	21	18	21	57

Зіставлення: Дяківських посад у відношенню до парохій: 89⁰/₀.—
Зголошено 62⁰/₀. В тім кваліфікованих є 39 т. зн. 33⁰/₀. Неквалі-
фікованих є 78 т. зн. 67⁰/₀.

Назва і число		Ч И С Л О				Дяки кваліфі- ковані		Дяки неквалі- фіковані	
протопр.	деканату	па- рохій	дяків. посад	зго- лош.	бра- кує	сталі	тим- ча- сові	сталі	тим- ча- сові
М И К Б С И М Р Т С 4.	33 (1) Болехівський	21	20	20	—	—	10 ⁰ / ₂	5 ⁰ / ₁	85 ⁰ / ₁₇
	34 (2) Долинський	29	17	17	—	6 ⁰ / ₁	41 ⁰ / ₇	—	53 ⁰ / ₉
	35 (3) Жидачівський	21	16	82 ⁰ / ₁₃	18 ⁰ / ₃	30 ⁰ / ₄	15 ⁰ / ₂	7 ⁰ / ₁	48 ⁰ / ₆
	36 (4) Журавенський	28	15	85 ⁰ / ₁₃	15 ⁰ / ₂	30 ⁰ / ₄	23 ⁰ / ₃	—	47 ⁰ / ₆
	37 (5) Любінецький	18	14	14	—	7 ⁰ / ₁	7 ⁰ / ₁	—	86 ⁰ / ₁₂
	38 (6) Миколаївський	17	15	15	—	7 ⁰ / ₁	13 ⁰ / ₂	7 ⁰ / ₁	73 ⁰ / ₁₁
	39 (7) Перегінський	22	[22]	—	22	—	—	—	—
	40 (8) Рожнітівський	16	15	15	—	—	—	34 ⁰ / ₄	66 ⁰ / ₁₁
	41 (9) Скільський	15	15	70 ⁰ / ₁₁	30 ⁰ / ₄	—	9 ⁰ / ₁	—	91 ⁰ / ₁₀
	42 (10) Стрийський	35	23	23	—	13 ⁰ / ₃	26 ⁰ / ₆	—	61 ⁰ / ₁₄
	43 (11) Тухлянський	20	18	18	—	22 ⁰ / ₄	27 ⁰ / ₅	11 ⁰ / ₂	40 ⁰ / ₇
	Разом	242	190	159	31	18	29	9	103

Зіставлення дяківських посад у відношенню до парохій 80⁰/₀. Зго-
лошено 84⁰/₀. В тім кваліфікованих дяків 47 т. зн. 29⁰/₀, неквалі-
фікованих є 112 т. зн. 71⁰/₀.

Назва і число		Ч И С Л О				Дяки кваліфіковані		Дяки некваліфіковані	
протопр.	деканату	парохій	дяків. посад.	бракує	зголош.	сталі	тимчасові	сталі	тимчасові
Б. Т Е Р Н О П І Л Ь С Ь К І	44 (1) Грималівський	25	14	14	—	7 ⁰ / ₁	—	21 ⁰ / ₃	72 ⁰ / ₁₀
	45 (2) Зарваницький	18	14	14	—	—	7 ⁰ / ₁	—	93 ⁰ / ₁₃
	46 (3) Залозецький	20	20	—	—	—	—	—	100 ⁰ / ₂₀
	47 (4) Збаразький	28	22	22	—	5 ⁰ / ₁	19 ⁰ / ₄	11 ⁰ / ₂	65 ⁰ / ₁₅
	48 (5) Козлівський	26	17	88 ⁰ / ₁₅	12 ⁰ / ₂	—	15 ⁰ / ₂	15 ⁰ / ₂	70 ⁰ / ₁₁
	49 (6) Микулинецький	27	[27]	—	27	—	—	—	—
	50 (7) Новосільський	31	23	23	—	9 ⁰ / ₂	9 ⁰ / ₂	13 ⁰ / ₃	69 ⁰ / ₁₆
	51 (8) Озірнянський	24	15	15	—	7 ⁰ / ₁	28 ⁰ / ₄	7 ⁰ / ₁	58 ⁰ / ₉
	52 (9) Скалатський	27	20	20	—	—	5 ⁰ / ₁	15 ⁰ / ₃	80 ⁰ / ₁₆
	53 (10) Теребовельський	35	15	67 ⁰ / ₁₁	33 ⁰ / ₄	—	27 ⁰ / ₃	9 ⁰ / ₁	64 ⁰ / ₇
	54 (11) Тернопільський	29	21	52 ⁰ / ₁₁	48 ⁰ / ₁₀	—	18 ⁰ / ₂	18 ⁰ / ₂	64 ⁰ / ₇
	Разом	290	208	165	43	5	19	17	124

Зіставлення дяківських посад у відношенню до парохій є 72⁰/₁₀. Зголошено 79⁰/₁₀. З того кваліфікованих є 24 т. зн. 15⁰/₁₀, некваліфікованих є 141 т. зн. 85⁰/₁₀.

Хроніка.

Ч. 63/Орд.

Відзначення.

I) Митр. Ординаріят надає отсим право носити фіолетний колпак і пояс:

1) о. Світенькому Михайлові, парохіві Ладичина дек. Микулинецького.

II) Почесним Радником іменує:

2) о. Вергуна Миколу, пароха Нараєва дек. Нараївського;

III) Право носити крилошанські відзакі надає:

3) о. Дрелихові Василеві, парохіві Новосілок дек. Милатинського;

4) о. Михайлишинові Володимирові, парохіві Вишенки малої дек. Янівського;

5) Перрідонові Яковові, ректорові Малої Семинарії;

6) о. Підгорецькому Антонові, парохіві Неслухова дек., Милатинського;

6) о. Чопейові Василеві, катихитові в Галичі дек. Галицького.

Від Митр. Ординаріату.

Ч. 9132/М.

В справі метрик. книг з 1800—1850 рр.

Митроп. Ординаріят поручає отсим всім парохіяльним Урядам переслати сюди. з покликом на тут. число можливо відворотно звідомлення, чи в парохії знаходяться метрикальні книги з першої половини 19-ого століття, себто від 1800—1850 р., і то як з матерної так і з дочерних церков.

Завідателями парохій іменовані:

о. Лютослав Куссий в Пониковиці малій, дек. Брідського (ч. 7321);

о. Др Йосиф Бабяк в Кустині, дек. Лопатинського (ч. 7601) і

о. Константин Стисловський в Лютовисках, дек. Підкаменецького (ч. 7828).

Експонованим сотрудником іменований:

о. Віктор Бордуляк у Бубнищу, дек. Болахівського (ч. 7832).

Ех сугг. сотрудниками іменовані:

о. Теодор Серанту Стільську, дек. Миколаївського (ч. 7316) і

о. Ярослав Богатюк у Дичкові, дек. Тернопільського (ч. 7603.)

Звільнений від конкурсового іспиту:

о. Стефан Яворський, парох у Рудниках, на 6 літ (ч. 7732).

Похвальні грамоти дістали:

о. радник Стефан Рудь, духовник Дух. Семинарії у Львові (ч. 888);

Луць Борис і Корнило Саміло в Козарі; п. Бронислава Чубата і Микола Слободян в Юнашкові; п. Клявдія Квасничева в Обельниці (ad Юнашків); Іван Бобик, Дмитро Гринишин, Стах Янкевич у Журові; Іван Пасічник у Вишневі і Іван Голод в Озерянах (ad Куропатники) — дек. Бурштинського (ч. 6901);

Іван Воробець у Руді, дек. Жидачівського (ч. 7132);

Йосиф Озарків у Журові; Іван Сусловський, Іван Костів і Микола Журавенський в Озерянах ad Куропатники і Василь Дутка в Чагрозі — дек. Бурштинського (ч. 7187);

Микола Лаврів у Берлогах, дек. Рожнітівського (ч. 7621);

Катерина Романів зі Станимира, дек. Перемишлянського (ч. 7968).

Осторога.

З Мільна доносять нам, що якийсь Іван Батіг зі Львова продає в Мільні й околиці образи буцімто на мальовання Катедрі. Звертається увагу Всечесного Доховенства і всіх вірних, що Архикатедральний Парохіяльний Уряд просить про збірки лише священиків і безпосередно до рук священиків. Ніяких інших посередників Архикатедральний Парохіяльний Уряд до якихнебудь збірок не уповажнив, не висилав і не висилає. Звертаючи на це увагу, прошу таким людям ніщо не жертвувати, чито в купні образів чи в грошах. Хто такого продавця чи збірщика приловить, треба його негайно віддати в руки поліції за ошуканств.

Від Архикатедрального Парохіяльного Уряду
св. Ю Р І Я

у Львові, дня 4 липня 1933.

о. Леонтій Куницький
парох.

Церква на продаж.

В Жупаню, дек. Тухлянського (п. Лавочне), є на продаж деревляна церква, на 9 м. довга (крім вівтаря) і 7 м. широка. Ціна на місці около 1000 зол. (можна заплатити також збіжжам).

Дяківський курс.

З днем 1-го жовтня 1933. отвирається в парохії в Велдіжи „дяківський курс“ і нотного співу, під проводом місцевого дяка Івана Брика, що охотним кандидатам буде уділяти також основ громадської писарки.

ПОМЕРЛИ:

о. Дмитро Склепкович, парох Поморян, 25. VI. ц. р.

о. Корнило Мандичевський, парох Турівки дек. Скалатського, 17. VII. ц. р.

Душі Їх поручається молитвам Всч. Духовенства.

ЛВІВСЬКІ АРХІЕПАРХІЯЛЬНІ ВІДОМОСТІ

РІЧНИК XLVI.

ЛВІВ, 15. СЕРПНЯ 1933 р.

Т. VIII

ЕНЦИКЛІКА

св. Отця Пія XI про гноблення католицтва в Еспанії.

Дуже дорогий був для нас завсігди шляхетний еспанський народ як із приводу визначних заслуг для католицької віри й християнської культури, так з приводу традиційного й горячого привязання до Ап. Столиці, а також із привод з своїх великих інституцій та апостольських діл, завдяки яким стався плідною матір'ю святих мужів і годувальником місіонарів, та славних основників монаших чинів, що були прикрасою й підпорою Божої Церкви.

А що слава Еспанії так тісно вяжеться з католицькою релігією, тому терпимо подвійно, дивлячись на нещасні зусилля підняті в тій цілі, щоби разом із вірою батьків знищити також чинники світської величини. Тому ми не занехали, згідно з нашим батьківським обов'язком, звернути нераз увагу теперішних керманців держави на те, як дуже фальшиву дорогу й невідповідні засоби вони вибрали, бо ображаючи й раничи душу народу, не в силі дійти до тої загальної єдності умів, конечно потрібної до щастя народу.

Ми вчинили це через нашого легата, скільки лише грозило видання нових приписів, суперечних з усвяченими законами Бога й душ. А щоби дорогі сини Еспанії, як духовні, так світські, тим краще пізнали оживляючі нас у тих труднощах приязні почування, ми звернулися до них з батьківським словом при відповідній нагоді навіть прилюдно.

Та тепер ми не в силі повздержатися, щоби не піднести знову голосу обурення й жалю проти недавно виданого закону „в справі віроісповідань і конгрегацій“, який робить нову й тяжку кривду не тільки Церкві й релігії, але й основам та установам світської свободи, на яких нібито спирається новий лад в Еспанії.

Бажаємо, щоби усвідомлено собі докладно, що наші погляди не впливають з якоїсь неохоти до нової форми правління в Еспанії або до інших політичних змін, що там недавно настали, як це деякі помилково думають.

Бож загально відомо, що католицька Церква, не спомагаючи одної форми правління більше, як другу, коли тільки при тому не порушують і зберігають Божі права та права християнського сумління, може ввійти без усякої трудности в порозуміння з кожною суспільністю, байдуже, чи це буде королівство, чи республіка, чи нею буде правити аристократія чи демократія.

Наглядним доказом цього, щоби навести тільки найновіші події, численні договори та конкордати заключені останніми літами; так само дипломатичні взаємини, навязані Ап. Столицею з різними державами, також з тими, в яких після останньої великої війни монархічні правительства уступили перед республіканськими.

А нові республіки ніколи не мали шкоди ані в своїх установах, ані в справедливих прямованнях до сили, ані в добробуті народу з приводу своїх приятних взаємин з Апост. Столицею або з приводу готовости до заключення договорів, що відповідають зміненим умовам часу і упорядковують в дусі взаємного довіря спільні справи держави й Церкви.

Навпаки, можемо з цілою певністю ствердити, що з тої згоди між Церквою і державами, опертої на довірю, вийшли чималі користи та пожитки для самої держави.

Бо всі знають, що проти филь суспільного безладдя, які все підривають, не можна поставити сильнішої ані ліпшої теми, як католицька Церква, що як найбільша виховниця народів уміла завсігди щасливо погодити основу авторитету зі слухними законами свободи, вимоги справедливости з добром бажаного миру.

Те все не було тайне керманичам еспанської республіки; навпаки, їх повідомлено, що ми й ви, дорогі в єпископському достоїнстві брати, бажаємо причинитися до удержання ладу й спокою в державі.

А в тому бажанню зєдинилися з нами і з єпископами Еспанії майже всі, не тільки зпосеред світського й монашого духовенства, але також зпосеред світських людей, себто мало що не цілий еспанський народ, який без огляду на різниці в поглядах, без огляду на провокації й переслідування з боку ворогів Церкви, повздержався від насильств і репресій, від бунтів і рухавок, тимбільше від домашної війни, виявляючи

повний послух законній владі. Тій карности й покірливості, поручуваної наукою католицької релігії, слід передовсім приписати, що вратовано в державі спокій, загрожений партійними колотнечами і прямованнями революціонерів, що насилують усі державні закони й установи.

Тому незмірно здивувалися ми, коли довідалися з великим болем, що деякі, намагаючи оправдати безбожні закони, видані проти Церкви, покликувалися прилюдно на konieczність боронити нову республіку.

З того, що в горі сказано, виходить так ясно безосновність того закиду, що можемо справедливо твердити, що боротьбу, ведену з Церквою в Іспанії, годі приписати незнанню католицької віри і її добродійств, але ненависті й неприязни, яку „проти Господа й проти його Христа“ мають вороги всякого релігійного й суспільного ладу, згуртовані в тайних сектах, як це роблять в Мексику й в Росії.

* * *

Але щоби вернутися до нещасного закону „про віроісповідання й конгрегації“ з чималим смутком довідалися ми з нього, що законодавці отверто і з притиском заявляють, що держава не має офіційної релігії, а тим самим на ново стверджують розділ між Церквою й державою, заведений вже еспанською конституцією.

Щоби не проволікати справи, не задумуємо ширше над тим розводитися, як далеко відбігають від правди ті, що такий розділ вважають за дозволений і добрий самий в собі, а передовсім, коли мова про народ, який майже в цілості признається до католицизму. Той нещасний розділ, коли йому добре приглянутися, є тільки — як то вже ми часто при нагоді ствердили, а головню в Енцикліці „*Quas primas*“ — конечним наслідком лаяцизму, який себе і суспільність хоче відвести від Бога, а тим самим і від Церкви.

Але коли для кожного народу нерозумним і безбожним є прямовання усунути з прилюдного життя Бога Творця й ласкавого Керманича суспільности, то таке прямовання особливо противиться еспанському народові, в якого законодавстві і шкільництві та в інших приватних і прилюдних установах Церква грала завсігди визначну й додатну ролю.

При тому слід зазначити, що той нечесний замах робить безцінну шкоду не тільки сумліню християнського народу — передовсім молоді, яка має виховатися без релігії, і родинного

життя, якого усвячені права насилується — але не меншу шкоду приносить самій світській владі; бо коли влада втратить опіку, що її в народів піддержувала, коли погордить наукою про Боже походження, санкцію і обов'язок послуху, тоді з konieczности трапляється також рівночасно найсильнішу підставу розказувати і найпевніше право вимагати послуху й покірливости.

Що такі шкоди з розділу випливають, про те свідчить цілий ряд народів, які після введення розділу до законодавства, в короткому часі пізнали konieczність направити помилку або змінюючи його й лагодячи інтерпретацією та стосованням у практиці, або без огляду на розділ прямуючи до того, щоби держава й Церква жили в згоді та взаїмно спомагали себе.

А однак еспанські законодавці злегковажили науку історії і ухвалили такий рід розділу, який противиться вірі, визнаваній великою більшістю горожан, вони ввели розділ тим шкідливіший й несправедливіший, що хоч накинений в ім'я свободи, є суперечний з загальною рівністю перед законом і зі свободою, яку обіцяно всім у рівній мірі. Церкву й її слуг піддано кривдям виїмковим законам, щоби їх видати на добичу світській владі.

Коли завдяки конституції й пізнішим декретам кожний погляд, навіть зовсім фальшивий, можна виголошувати прилюдно маючи повну свободу слова, то одна тільки католицька релігія, якої вірними слугами називають себе еспанці, мусить дивитися, як ненависно слідять і підозрівають її на учування та роблять труднощі її школам і іншим установам, що так гарно заслужилися для еспанської науки й культури.

Навіть виконання католицького культу, в його суттєвих і традиційних проявах, підпало обмежанням: як душпастирство в завеннях, залежних від держави; як релігійні процесії, дозволені тільки за спеціальним дозволом влади; як врешті навіть уділювання Тайн умираючим і похорони померлих.

Іще виразніше являється та суперечність в маєткових справах. Конституція признає всім горожанам право посідання і, як це діється в усіх культурних краях, гварантує і хоронить виконання того основного права, що випливає з самої природи. А однак і під тим оглядом зроблено виїмок на шкоду католицької Церкви і позбавлено її з виразним знасилуванням права, всіх її посілостей. Не узглядняється волі жертвоводців, легковажиться духовну й святу ціль, на яку ті добра призначені; ломиться права, набуті віддавна, оперті на зовсім певних підставах. Всі будинки, помешкання єпископів, приходства, врешті семинарії

й монастирі не признається виключною і невязаною власністю католицької Церкви; навпаки, в словах, що лихо закривають несправедливе вивласнення, проголошується те за власність народу. Не досить того, хоч віддають ті будинки, що є незаперечною власністю Церкви й її слуг, до вжитку церковних інституцій, аби тільки служили до властивих їм цілей, себто, до релігійного культу, то однак накладають на них ті данини, які обов'язують користання з нерухомостей, приневолюючи тимсамим Церкву платити податки від того, що їй відібрано насильно.

Поступаючи тим способом приготувала собі світська влада шлях, щоби унеможливити Церкві навіть умовне користання зі своєї власности; бо позбавлена всяких власностей і субвенцій, тамована в своїй діяльносi численними перепонами, якже буде могли платити ті податки?

Не можна також сказати, що закон полишає католицькій Церкві на будуче певне, хочби приватне тільки право посідання; бо слова, подані в виконавчих приписах до закону, що тільки ті добра „Церква буде могла задержати, які є конечні для культурного культу“, зносять майже зовсім в горі наведений закон; тим способом приневолюється Церкву, щоби вона піддала під суд світської влади те, що є потрібне до релігійного культу. Тимсамим світські урядники накидаються на суддів у тому, що належить до строго духовної діяльности. Тим більше слід побоюватися, що їх рішення будуть видані по думці партійної устави й її авторів.

Але цим не вдоволенося; запопадливо списано і за прилюдну власність признано навіть усякі движимости, вичислено в докладному зіставленню, щоби нічого не оминути, і то літургічні ризи, різби, образи, посуду, дорогі прикраси і тим подібні предмети призначені виразно і на стало для католицького культу, до його звеличання й пожитку.

Коли Церкві відмовляється права свобідно користати зі своєї власности, яку вона законно набула або яку одержала в дарі від вірних, державна влада привласнює собі необмежене право розпоряджати тими святощами, навіть такими, які особним посвяченням винято з загального ужитку, і то без ніяких застережень, не признаючи Церкві найменшого відшкодовання.

Те все не задовoliло ще начесних прямувань вивласнювання законодавців; не поминено також святинь, тих святинь, що є виквітом мистецтва, величними памятниками славного минулого, хвалою й славою еспанського народу, домами Бога й молитви,

які католицька Церква завжди законно посідала і коло яких поклала чималі заслуги, дбаючи заподатливо про їх консервацію й прикрасу.

Отже ті Божі дома, з яких велике число, на векикий наш жаль, спалили злочинні руки, признано власністю народу і віддано під контроль світської влади, не узгаднюючи в нічому релігійних почувань еспанців.

Так умовини, дорогі брати й милі сини, що витворилися у вас для Церкви, є справді сумні й оплакані.

Духовенство в кривдячий і зовсім незгідний з лицарським духом Еспанії спосіб так дуже позбавлено доходів, що не тільки зломано зобов'язання, які випливають із конкордату, але нарушено також приписи строгої справедливості; бо держава зобов'язуючися до субвенцій, не зробила того з доброї волі, але хотіла через те хоч в частині винагородити шкоди, заподіяні в давніших часах заняттям церковних дібр.

А крім того той нещасний закон вдаряє болючо навіть у релігійні стоваришення. Кинено на них кривдяче підозріння, що їх діяльність моглаби загрожувати безпеці республіки, викликаючи до них ненависть і нехіль народу клеветами і глузованням; без сумніву є це легка дорога, щоби оправдати стосовання ще остріших засобів.

Їх піддано стільки і таким рапортам, реєстраціям і інспекціям, що це робить поважні утруднення їх діяльності з боку держави; а вкінці позбавивши їх права навчання і відібравши спроможність якої небудь праці, що дозволилаби їм чесно заробляти на життя, обтяжено їх податками, знаючи добре, що після відібрання маєтку не будуть могли платити тих податків; є це підступний спосіб, щоби унеможливити їм дальше існування.

Такими декретами гнобиться не тільки монахів, але цілий еспанський народ; бо мусять упасти ті великі діла добродійності й милосердя, створені для добра вбогих, які через цілі століття були славою релігійних конгрегацій і католицької Еспанії.

А однак помимо сумного положення, в якому знайшлося світське й монаше духовенство, потішаємося надією, що шляхетний еспанський народ навіть у сучасному господарському пересиленню знайде достаточні засоби, щоби гідно зарадити тим недомаганням, і що по спроможности усуне недостаток священиків, над яким католицька Церква щиро боліє.

Бо тим способом вони з новою енергією могли будуть по-святитися і релігійному культові і душпастирству.

* * *

Але коли та велика несправедливість справляє нам чималий біль, тим живіший біль відчуваємо ми самі, а разом із нами і ви, дорогі брати і милі сини, з приводу образи Божого Маєстату. Бо коли розв'язується ті монаші чини, що обітували послух не світській владі, але настоятелям, чи не проявляється в тому дух ворожий Богу і об'явленій Богом релігії?

Тим способом бажано знести й прогнати Товариство Ісусове, яке може служно величатися, що є одною з найсильніших підпор Столиці князя Апостолів, сподіючися, що може в будучности знищати віру й мораль у серцях еспанського народу, який дав Церкві велику й величну постать Ігнатія Льойолі. А крім того, як це вже іншим разом заявили ми прилюдно, бажано вдарити в найвисшого пастиря католицької Церкви. Щоправда не мали смілости назвати виразно особи Папи; та на ділі очеркнено владу намісника Ісуса Христа як чужу еспанському народові, як колиби уряд Папи, повірений йому Божим Спасителем, можна було вважати за чужий в якійнебудь частині світа, як колиби само призначення й пошановання Божої влади Ісуса Христа поменшувало й ображувало законну світську владу, як колиби на решті духовна й надприродна влада стояла коли в противенстві до цивільної влади. Таке противенство може наступити тільки з вини злої волі тих, що його бажають, в тому переконанню, що бідні овечки, позбавлені пастиря, опустять дорогу правди і стануться лекше добичею фальшивих пастирів.

Хоч зневага, заподіяна повазі Папи, глибоко мусіла зранити наше батьківське серце, то однак ми не сумнівалися ані на хвилину, що вона моглаби в чомунебудь зменшити традиційне і горяче прив'язання еспанців до Столиці св. Петра.

Навпаки, як це виказала історія аж до останніх часів, чим завзятіше вороги Церкви стараються відвести народи від намісника Ісуса Христа, тим тісніше — за допустом Провидіння, яке навіть зі злого може випровадити добрі наслідки — народи бажають получитися з Папою, тим голосніше кличуть, що тільки він може освітити уми, заслонені мракою стільки помилок, він, що, як Ісус Христос, „має слова вічного життя“ (Йо. VI, 9).

* * *

Але виступили так строго не тільки проти славного й добре заслуженого Товариства Ісусового, але новим законом вдарено дошкульно в усі монаші чини та релігійні конгрегації, відбираючи їм право навчання і виявляючи тим пожаловання гідну невідячність та несправедливість.

Бо чому відбирається спроможність навчання признану всім іншим якоїсь категорії горожанам, і то з тої тільки причини, що вибрали звершеніше життя? Чи буде хтось говорити, що ті, що вступили до чину і посвячуються в апостольському духові навчанню та вихованню молоді, що ті власне з того приводу є менше здатні і менше приготовані до навчання й виховання? А однак досвід учить, як старанно й умітно ті монахи сповняли своє завдання, як світлі висліди увінчували їх зусилля, що прямують до збогачення умів і до формування душ. Про те свідчать мужі, що в великому числі вийшли з їх шкіл; відзначилися глибоким знанням в усіх ділянках, а рівночасно були зразковими католиками; про те свідчить гарний розвиток, осягнений тими школами, а також великий вплив учеників.

Це стверджують вкінці своїм поведенням батьки й матері, повіряючи тим школам із довірям своїх синів; ті самі батьки й матері, що одержали від Бога право й обов'язок виховання своєї дівтори, а тим самим мають також святе право добирати собі співпрацівників, які успішно помагалиби їм у ділі виховання.

Але, коли йде про чини й конгрегації, навіть той акт великого беззаконства їм не вистарчив; законодавці потоптали безсумнівні права власности, зовсім виразно знасилювали свободну волю основників і добродіїв, насилою займаючи ті дома й основуючи в них світські школи, хоч фундатори застерегли собі, щоби молодь виховувалася там у щиро католицькому духові.

З того всього ясно виходить, що законодавці зробили те в тій цілі, щоби dorостаюче покоління виховати в певній релігійній байдужности, коли не в душі повної погорди для віри; щоби з сердець молоді вирвати католицькі переконання, одіичені по батьках, а так глибоко закорінені в душі еспанців; всі вкінці свої сили напружили в тому напрямі, щоби злязувати ціле виховання молоді, оперте досі на християнській вірі й моралі.

Супроти проголошення того закону, так виразно незгідною з правами й зі свободою Церкви, з правами, яких цілости ми мусимо боронити, не сповнилиби ми свого Апостольського обов'язку, колиби того закону, що так дуже утруднює Боже післанство Церкви, не відкинули.

Тому енергично й святочно проти того закону протестуємо та святочно його осуджуємо; заявляємо також, що він не може мати ніякої обов'язуючої сили проти непередаваних прав католицької Церкви.

Однак ще раз хочемо дати вислів своєму найглибшому переконанню, що наші найдорозші брати в Еспанії, коли пізнають несправедливість і шкідливість тих едиктів, будуть користати з усяких управнень, що прислугують їм на основі права природного й писаного, щоби спонукати законодавців відкликати закон, суперечний з правами кожного горожанина, а передовсім католиків, що крім того подбають, щоби в його місце ухвалено інші закони, згідні зі сумлінням католиків. А тимчасом як отець і пастир горячо заохочуємо єпископів, священників і всіх виховавців молоді, щоби напружили всі свої сили і ще ревніше виховували дітвору в дусі християнських заповідей та обичаїв. Уважаємо це за тим конечніше, що останні устави, які вводять в Еспанії розводи, вдаряють у святість родини, а нищенням єдності родинного життя, поширюють у самій суспільности зародки дуже грізних нещасть.

Супроти грози таких великих нещасть, щиро ще раз наминаємо всіх католиків Еспанії, щоби забуваючи на непорозуміння й різниці, підпорядкували свої особисті цілі добру батьківщини й віри і однодушно злучилися в обороні релігії та в обороні загроженої держави.

А особливо горячо запрошуємо всіх вірних, щоби зєдинилися в Католицькій Акції, так часто нами поручуваній, яка, не маючи нічого спільного з політичними партіями, має формувати уми в католицькому дусі, освічуючи їх і скріплюючи в обороні віри проти засідок.

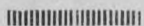
А тепер, чесні брати і дорогі сини, не вміємо краще закінчити цього листа, як повторюючи вам завсігди на ново, що своє довіря повинні ви покладати менше в людських зусиллях, а більше в безупинній опіці, яку Христос Господь обіцяв Церкві, і в нескінченій доброті Бога супроти тих, що його люблять. Тому розважаючи все, що в вас сталося, і боліючи передовсім над тяжкими зневагами, заподіяними Богу, будьто знасилуванням його святих прав, будьто безбожним ломанням його заповідей, засилаємо горячі мольби до вічного Бога і просимо вибачення заподіяних йому зневаг. Нехай він, що всім керує, освітить уми управляючих небесним світлом, нехай спрямує їх волю до кращих задумів. Маємо також сильну й радісну надію, що небесний

Отець прийме ласкаво благальні голоси стільки наших синів злучені з нами в молитві, передовсім у часі Милостивого Літа, коли дев'ятнадцять століть минуло від хвилини Спасення людського роду.

В тій надії, бажаючи упросити богацтва Божих ласк як для вас, чесні брати і дорогі сини, так і для цілого дорогого нам еспанського народу, неначе як задаток тих ласк, уділяємо вам із цілого серця Апостольського благословенства.

Дано в Римі, при св. Петрі, д. 3/VI 1933 р., дванацятого нашого понтифікату.

Папа Пій XI.

Ч. 65/Орд.

Трилітний катехитичний курс.

Конференція всіх наших єпископів зібрана в Римі в осени 1932 вернула ще раз до давньої пропозиції, обговорюваної вже кілька разів на спільних конференціях наших єпископів, перевести для народу трилітний курс катехитичний. Всім нам єпископам, що брали в конференціях участь, видається та справа дуже важна. Якщо маємо наш нарід в католицькій вірі і моральности утвердити, потреба мати спосіб на те, щоби доповнити всі браки знання катехізму головню у старших, які задля преріжних причин а передовсім з приводу війни не мали змоги того набути. Найкращим на те способом є катехитичні курси для народа.

Згідно з пропозицією цілої конференції єпископату поручаємо зачати безпроволочно такий курс катехитичних проповідей на основі проповідей Швілінського а саме так, щоби від теперішньої неділі аж до 28-ої неділі по Сошествію св. Духа проголосити народові всі проповіді Швілінського від 1—28-ої. Спізнення кількох неділь Отці доповнять тим способом, що через кілька неділь візьмуть дві проповіді одну на Службі Божій, а другу на Вечірні. Там, де священник є хорий, заступник його як не може проповіді сказати на основі підручника, прямо з підручника найперечитає. Кожний душпастир постарається також про те, щоби в дочерних люди рівнож вислухали всіх проповідей Швілінського. Іде про те, щоби дорослих людей, що за молоду занедбалися дещо в науці катехізму, прямо навчити всіх правд віри. В тій ціли треба кілька або кільканайцять разів з великим натиском і дуже поволи повторити всі питання катехізму, яких проповідь є довшим поясненням і ядерну відповідь

на те питання, яке дає катехізм. Те повторювання повинно мати характер катехитичної науки в школі. Проповідник буде навіть для дорослих говорити н. пр. так: Я питаю. . . . Церква відповідає: Кожний мусить те питання (знову повгараю питання) добре зрозуміти і запам'ятати ту відповідь: Чи Ви розумієте і будете пам'ятати: (відповідь), а тут нехай кожний за мною в душі повторяє: (відповідь). Ще раз повторяймо: це наука Божа, Богом об'явлена, наука з неба. Вона дає спасення, вона отворає двері до небесного царства. Тому страшно важна річ християнинові пам'ятати: (голосно і виразно повторити відповідь катехитичну).

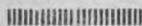
Так по проповіді треба повторити ядерно питання і відповіді Швілінського. На 2-гу неділю треба зачати знову від ядерного повторення минулої проповіді. Що кілька неділь знову ті питання катехитичні щераз повторити. Коли священник дуже спішиться, не має часу, є змучений і не міг приготувитися до проповіді, хай так скаже: сьогодні за проповідь скажу б але дуже великих і важних справ і нехай так повторить бодай б правд віри. А уважає хто, що то за много на його слабі сили, нехай скаже замість проповіді те одно, але голосно і виразно: „Ласка Божа є до всього потрібна і ми без ласки не можемо ніщо доброго зділати“. Якщо хочете дуже скоро і добре піднести нарід свого села, ту проповідь про ласку Божу повторюйте щодня 5—10 разів комунебудь і при якійнебудь нагоді. Душпастир, який хочби дивачним способом повторяв так катехичні науки, вкоротці мавби преобильні жнива в своїй парохії.

Чотиролітний курс катехитичний полягає на тому, щоби в двох літах перейти так цілий катехизм, а в 3-тому і 4-тому році ще раз те само повторити. Заряджуючи по думці єпископської конференції такі катехитичні проповіді поручаю деканам при нагоді дек. соборчиків і деканальної візитації ту справу ще обговорити, даючи священникам нагоду обдумати, якби то можна стягнути на ті проповіді більше число людей, як звичайно до церкви, і яким способом вбити ті правди катехитичні в голову.

Від Гр. Кат. Митрополичого Ординаріату

у Львові, дня 20 липня 1933.

† *Андрей Митрополит.*

В. 6601/РД.

До Декрету

оголошеного під повисшим числом в останніх Арх. Відомостях (ч. VII, з 15. VII. ц. р., ст. 104—5) слід додати, що власть розрішати від задержаних гріхів (1) добровільного убивства, 2) зігнання плоду навіть без наслідків і 3) скотоложства), як також від тих резерватів, які само церковне право Єпископам задержує, уділяє Митроп. Ординаріят усім греміяльним і титулярним крилошанам, консисторським совітникам, деканам і настоятелям монастирів.

Що до випадків задержаних постановляє Митроп. Ординаріят отсе:

1) Хлопці перед 14 роком життя і дівчата перед 12 роком життя не підлягають задержанню.

2) Кожний сповідник в епархії апробований може розрішити від задержаних гріхів:

а) хорих, що мають прийняти св. Причастя, хочби для самої побожності;

б) женихів перед самим вінчанням;

в) тих, що вибираються в далеку дорогу;

г) несвідомих задержання, коли перший раз із задержаного гріха сповідаються, при чому слід їх докладно поучити й напіннути;

д) тих, що відправляють сповідь із цілого життя;

е) всіх, що сповідаються, наколи відложення розрішення грозить справді втратою доброї слави;

ж) всіх, що сповідаються через 8 днів в церкві, при якій відбулася бодай тридневна духовна місія, з трьома принайменше науками на день, почавши від другого дня місії аж до осьмого дня після скінчення місії.

Ч. 10788/АВ.

Стан брацтв „Апостольства Молитви“.

Гр. Как. Митроп. Ординаріят взиває всіх душпастирів, у котрих парохіях є засновані Брацтва Апостольства Молитви, щоби вони подали через свої Дек. Уряди негайно найдалше до 1. листопада 1933 р. всебічний звіт про стан цих Брацтв. У тому звіті мають дати вичерпуючу відповідь на ось такі питання:

- 1) Коли в парохії основано Брацтво Ап. Молитви?
- 2) Чи брацтво має грамоти ерекційну і номінаційну?
- 3) Хто під нинішню пору є провідником брацтва?
- 4) Яке число членів Брацтва (хлопців, дівчат, шкільної молоді, чоловіків, жінок)?
- 5) Який розвиток Брацтва?
- 6) Якщо Брацтво в занепаді, то які цьому причини?
- 7) Яким способом можна оживити Брацтво?
- 8) Як часто відбуває Брацтво сходуни членів, ревнителів-ревнителюк?
- 9) Чи відбуваються торжественні прийняття з дорученням Брацьких грамот і медаликів?
- 10) Які практики релігійні відбувають члени Брацтва?
- 11) Чи Брацтво має власний прапор?

[illegible]

Ч. 105.90/л.

Конкурсний іспит.

Повідомляється Всч. Духовенство, що устний конкурсний іспит дотично наук відбудеться дня 14. листопада 1933. о год. 9. рано. Священики, що хотять тому іспитові піддатися, мають того дня в часі від 6—8 год. відправити Сл. Б. читану по наміренню Їх Високопреосвященства Кир Андрея, а перед самим іспитом виказатися свідоцтвом відбутих передконкурсних іспитів з богословських наук і списом прочитаних книжок богословського змісту. Письменні праці слід тут прислати найдалше на 3 дні перед речинцем.

05616774916 06498305000

Теми до конкурсового іспиту в осінньому речинці 1933 р.

З канонічного права:

До вибору: а) Відношення Церкви на зовні, до держави і до інших віроісповідань;

б) Форма закінчення шлюбу, приписана обов'язуючим церковним і цивільним законом.

3 св. Письма:

Вичислити і пояснити річеві прообрази Христа Спасителя в Ст. Завіті.

З катихитики:

Методи „школи праці“ застосовані до науки релігії. *Хід думок:* а) Що розуміти під школою праці? б) Як можна розумно вихіснувати ту методу для науки релігії? в) Чого треба уникати навчаючи дітей тою методою?

З догматики:

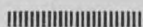
1. Боже удержання світа і правління ним. (Мат. VI. 22—34).
2. Плоди оправдання. (Мат. V. 10—12, VII. 15—29).
(Місця зі св. Письма з церк.-слов'янського тексту).

З Богослов'я морального:

I. Священик сповідає скрупулянта. Чи може сповідник поза сповідю виявити сам факт про каянника, що він є скрупулянтом?

Розв'язку питання дати на основі відповіді на питання: що у тайні сповіди є предметом печати сповіди, а що є предметом лише природної, порученої тайни?

II. Сповідається у священика львівської дієцезії каянник з гріха, який є в львівській дієцезії резерватом Ординарія, а не є резерватом у тій дієцезії, до якої належить каянник. Чи сповідник може його розгрішити сам, як від звичайного гріха, чи має просити Ординарія о власть розгрішити його від гріха задержаного?

Ч. 9186/Л.

Конкурс на опорожнені парохії до кінця листопада 1933 р.

- 1). Устє, Декан. Миколаївського,
- 2). Ляховичі подор., Дек. Журавенського,
- 3). Добростани, Дек. Городецького,
- 4). Кореличі, Дек. Перемишлянського,
- 5). Кустинь, Дек. Лопатинського,
- 6). Янчин, Декан. Нараївського,
- 7). Веринь, Дек. Миколаївського,
- 8). Літовище, Дек. Підкаменецького,
- 9). Турівка, Дек. Скалатського,
- 10). Лежанівка, Дек. Грималівського,
- 11). Знесіння, Дек. Львівського,
- 12). Поморяни, Дек. Поморянського,

- 13). Плавє, Дек. Тухлянського,
- 14). Бережниця шл., Дек. Калуського,
- 15). Олексичі, Дек. Стрийського,
- 16). Підлипці, Дек. Золочівського,
- 17). Добротвір, Дек. Струм.-каменецького,
- 18). Завадка, Дек. Калуського,
- 19). Красне, Дек. Скалатського,
- 20). Присівці, Дек. Зборівського,
- 21). Ямельниця, Дек. Скільського,
- 22). Плісняни, Дек. Зборівського,
- 23). Перевозець, Дек. Войнилівського,
- 24). Медина, Дек. Войнилівського,
- 25). Клещівна, Дек. Нараївського,
- 26). Бортків, Дек. Глинянського,
- 27). Студінка, Дек. Войнилівського,
- 28). Пеняки, Дек. Підкаменецького,
- 29). Берлоги, Дек. Рожнітівського,
- 30). Ганівці, Дек. Галицького,
- 31). Млиниска, Дек. Жидачівського,
- 32). Бужок, Дек. Олеського,
- 33). Липовиця, Дек. Перегінського,
- 34). Стремільче, Дек. Лотатинського,
- 35). Ратище, Дек. Залозецького,
- 36). Криве, Дек. Скалатського,
- 37). Якторів, Дек. Унієського,
- 38). Хоросно, Дек. Щирецького,
- 39). Городище, Дек. Озірнянського,
- 40). Несторівці, Дек. Озірнянського,
- 41). Пальчинці, Дек. Новосельського,
- 42). Батьків, Дек. Залозецького,
- 43). Соколя, Дек. Струм.-Каменецького,
- 44). Хмелиска, Дек. Скалатського,
- 45). Григорів, Дек. Ходорівського,
- 46). Сибків, Дек. Милятинського,
- 47). Сопіт, Дек. Скільського,
- 48). Лецівка, Дек. Перегінського,
- 49). Тростянець вел., Дек. Оліївського,
- 50). Хильчиці, Дек. Золочівського,
- 51). Креховичі, Дек. Рожнітівського,
- 52). Підліски, Дек. Яричівського,
- 53). Висипівці, Дек. Озірнянського,

- 54). Чижиків, Дек. Винницького,
- 55). Лоня, Дек. Унівського,
- 56). Полоничі, Дек. Глинянського,
- 57). Якимів, Дек. Милятинського.

Ч. 9210/АВ.

Льоката церковних грошей.

Поручення в справі льокування церковних грошей, оголошена в Архієп. Відомостях ч. 1. з 15/1. ц. р. до ч. 1543/А.В. доповнюється отсею постановою: На просьби поодиноких ОО. Душпастирів Митр. Ординаріят буде погоджуватися на це, щоби гроші церковник скарбон та всякого роду церковних фондів були льоковані в місцевих Райфайзенках згл. повітових Україн-банках, оскільки Митр. Ординаріят буде переконаний, що відносна кооперація є солідно ведена і активно працює.

В тих випадках Митр. Ординаріят буде застерігати собі право переводити контролі у відносних коопераціях.

В парохіях, де нема місцевих кредитових кооперацій а де гроші з церковних скарбон безправно розжичено парохіянам — обов'язні ОО. Душпастирі стріміти де заложення таких місцевих Райфайзенек, які занялибися стягненням тих розжичених церковних грошей.

В ніякому випадку Митр. Ординаріят не буде погоджуватися на льокування церковних грошей в торговельних, молочарських чи промислових коопераціях, що врешті є по думці постанов Ревізійного Союзу укр. кооперацій.

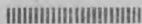

Ч. 10048/АВ.

Пересилка грошей на добродійні цілі.

Канцелярія Митрополичої Консисторії подає до відома деканальним і парохіяльним Урядам, що жертви на добродійні цілі можна висилати чеками Земельного Банку Ч. 149.000 через П. К. О. (Варшава) й Ч. 500.170 (відділ П. К. О. у Львові).

При кожній посилці треба на відтинку: „Dowód wpłaty (dla odbiorcy)” зазначити „на добродійні цілі”.

Ч. 10320/АВ

Обезпечення церков, парохіяльних будинків і рухомого майна в „Дністрі“.

З уваги на всенародній характер одиниці українського Товариства Взаїмних Обезпечень „Дністер“, що своєю 40-літньою діяльністю причинюється до піднесення економічного життя нашого народу — горячо поручається ВПр. Отцям Парохам й Завідателям:

1) Там де церкви і парохіяльні будинки досі остають в цілості обезпечені в ПЗУВ, (а необезпечених церков на 1/3 частину в „Дністрі“ є ще 40%) не гайно виповісти письменно обезпечення 1/3 частини в ПЗУВ і обезпечити її в „Дністрі“ за помічю місцевого агента. По закону примусовому обезпеченню в ПЗУВ підлягають тільки 2/3 частини будинків, а 1/3 може бути обезпечена в іншому товаристві. Тому національним обов'язком педудсім ВПр. Духовенства є використати цю законну можливість і обезпечити церкви і парохіяльні будинки на 1/3 частину в „Дністрі“, та зложити свій гріш у своїй установі і на свої цілі, замість віддавати його в чужі руки. Якщо 1/3 не буде обезпечена в „Дністрі“, будинок мусить бути обезпечений на повну вартість в ПЗУВ. Завважується, що речинець виповідження 1/3 обезпечення в ПЗУВ кінчиться вже 31. жовтня.

2) Там де церква і парохіяльні будинки є вже обезпечені на 1/3 частину в „Дністрі“ подбати, щоби поліси „Дністра“ були все вчас викуплені.

3) З уваги на часті випадки пожежі та крадежі церковної обстановки, дорогоцінностей і утвари подбати, щоби всі церковні рухомости були обезпечені від огню і крадежі в „Дністрі“ і то на повну вартість, бо рухомости не підлягають примусовому обезпеченню в ПЗУВ.

З метою спопуляризовання справи „Дністра“ серед широких мас нашого громадянства, пояснять Впр. Отці Парохи й Завідателі громадянам у найближчу неділю в церкві значіння цього Т-ва для нашого народу і заохотять їх до поголовного обезпечення в „Дністрі“ будинків на 1/3 частину вартості, а рухомостей, збіжжа і паші на повну вартість.

Ч. 10835/АВ.

Пригадка.

Канцелярія М. Консисторії розіслала до всіх парохіяльних Урядів АЕпархії з Відомостями Ч. VII. за липень ц. р. по 5 примірників брошур: „Слово Про св. Христову Церкву“ і „Соціалістичні кличі в світлі правди“ до парохіяльних бібліотек. Належитість за згадані брошури в квоті 3 (три) зол. не вплатили всі парох. Уряди.

Тому пригадується парох. Урядам, щоби справу вирівнання належності за згадані брошури покінчили до кінця вересня ц. р.

Належність треба присилати залученими до тих брошур чеками Митр. Консисторії.

Маєткова данина.

Подається до відома Всечесного Духовенства, що по думці арт. 5 з а к о н а з дня 24/III 33 про надзвичайну маєткову данину (Ден. Зак. Р. П. № 29/33 поз 248) — до плачення цієї данини є обов'язаний кожодочасний ужитковець ерекціонального поля (парох, завідатель і т. п.) від ґрунтового податку:

- 1) у висоті понад 25 зол. до 60 зол. річно — 20% гр. под.,
- 2) а понад 60 зол. річно — 40% ґрунт. податку.

З огляду на це не є вказане присилати сюди платничі накази надзв. данини до реалізованню, бо це є безцільне супроти висше згаданого припису, який говорить виразно, що платник ґрунтового податку (т. є. парох, завідатель і т. и.) платить безпосередно цю данину.

Ч. 11351/К.

„Діточі Парохіяльні Бібліотеки“.

В добуванню знання в рідній мові наша українська молодь находить дуже великі перешкоди з боку свого окруження. Немає кому зашепити в серці дитини любови до рідного слова й книжки.

До помочі нашим найменшим приходить Церква.

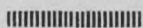
Засобом до ведення апостольства преси й доброї книжки мусить стати: „Діточа Парохіяльна Бібліотека“.

Митрополичий Ординаріят поручає всім парохіяльним Урядам АЕпархії негайно приступити до організації діточої парохіяльної бібліотеки.

Цю бібліотеку слід призначити й вести виключно для дітей й молоді гр.-кат. обряду і української народности.

До цих бібліотек слід замовляти книжки і видання призначені для молоді. Щоби парохіяльним Урядам прийти з поміччю в організованню діточих парохіяльних бібліотек, Канцелярія Митрополичої Консисторії комплетує доцільно дібрані видання для тих бібліотек, на місячні сплати у 6-ох ратах. Ціна за 38 книжочок виносить 30·60 зол., на місячні сплати по 5·10 зол.

Замовлення треба присилати до Канцелярії М. Консисторії.

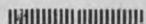

Ч. 8908/АВ.

Ще в справі будови каплиці в Ямельній.

Признаючи конечну потребу і велику вагу будови гр. кат. каплиці в Ямельній, янівського деканату, поручаємовдруге дуже горячо цю справу пам'яті і зичливості всіх оо. душпастирів.

Нехай кожда церква причиниться збіркою і жертвою зі скарбони до здвигнення Божого дому в згаданій місцевості.

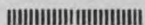
Нові книжки.

Накладом Комітету будови церкви в Потеличі Равського деканату, Перемиської Єпархії, вийшли з печатні ОО. Василян в Жовкві дві книжочки: 1. „Садочок українських католицьких Святих — це є життєписи з загальним історичним переглядом і ілюстраціями, 136 стор.; та 2. „Пісні до укр. к. Святих — 16 ст. — пера о. Мих. Дороцького, пароха Потелицького. Ціна обидвох книжочок з поштовою оплатою 1·20 зл. Чистий дохід призначений на будову гр.-кат. церкви в Потеличі — місті.

З огляду на зміст: поглиблення культу наших катол. Святих, як і на призначення чистого зиску, поручається повищі книжочки Всч. Духовенству і вірним до приватних, парохіяльних, братських і читальняних бібліотек.

Набувати в гр. к. Уряді пар. в Потеличі, почта: Potylicz.

Св. Письмо Старого Завіту, I, (Пятикнижжя), переклав о. Др. Ярослав Левицький, Львів, 1933 р., ст. 640 ціна з почт. пересилкою 6 зол. Замовляти тільки у перекладчика, Львів, вул. Як. Стшеме 15.

Хроніка.

Містодеканом іменований:

о. Матвій Гуньовський, парох у Махнівцях, іменований містодеканом Поморянського деканату (ч. 4019).

Канонічну інституцію на парохію одержали:

о. Михайло Чорнега, на парохію в Долині, дек. Долинського (ч. 8589) і

о. Стефан Хабурський, на парохію в Кудинівцях, дек. Оліївського (ч. 8938).

Завідателями парохій іменовані:

о. Григорій Сташин в Добростанах, дек. Городецького (ч. 7011);

о. Василь Демчишин в Висипівцях, деканату Озірнянського (ч. 8269);

о. Петро Свистун в Поморянах, деканату Поморянського (ч. 8677);

о. Микола Капшій в Пліснях, дек. Зборівського (ч. 9075);

о. Микола Перепічка в Ямельниці, деканату Скільського (ч. 9076);

о. Стефан Пасічник в Добростанах, деканату Городецького (ч. 9094);

о. Зенон Древницький в Суховолі, дек. Підкаменецького (ч. 9148);

о. Йосиф Сидор в Турівці, дек. Скалатського (ч. 9187).

о. Константин Стисловський в Добростанах, дек. Городецького (ч. 9415);

о. Стефан Пасічник в Лютовисках, дек. Підкаменецького (ч. 9415);

о. Михайло Ковальчук в Краснім, деканату Грималівського (ч. 10114) і

о. Стефан Маркевич в Завадці, дек. Калуського (ч. 10117).

Ех сугг. завідателем іменований:

- о. Микола Киндій в Верині, дек. Миколаївського (ч. 7424).

Сотрудником з правом управи іменований:

- о. Йосиф Коровець в Конюхах, деканату Поморянського (ч. 7464).

Ех сугг. сотрудином іменований:

- о. Михайло Решетука в Кізлові, дек. Кізілівського (8558).

Експонованим сотрудином іменований:

- о. Михайло Фанга в Доброполі, деканату Зарваницького (ч. 8563).

Сотрудництва одержали:

- о. Роман Гошовський в Стинаві нижн., дек. Любінецького (ч. 8680);
о. Володимир Рижевський в Перегінську, дек. Перегінського (ч. 9026);
о. Стефан Сас в Пацикові, дек. Долинського (ч. 9822) і
о. Іван Шулим в Винниках, дек. Винницького (ч. 10300).

Звільнені від конкурсового іспиту:

- о. Григорій Плакида, парох в Скалаті ст., на 6 літ (ч. 5548);
о. Маріян Клодзінський, парох в Путятинцях, дек. Рогатинського (ч. 7998) і
о. Богдан Каричек, завідатель Оряви, деканату Скільського, на один рік (ч. 9896).

Похвальні грамоти одержали:

- Теодор Кавшан, с. Лаврентія в Верчанах, дек. Стрийського (ч. 8187);
Онуфрій Колісник в Кальнім, деканату Поморянського (ч. 8525);
Стефан Смик в Пониковиці малій, деканату Брідського (ч. 8824);
Симеон Стефанський і Михайло Шварновський в Бірках мал., дек. Грималівського (ч. 9157);
о. Омелян Радзикович, парох і декан в Вишенці вел., дек. Янівського (ч. 9648);
Дмитро і Анна Демидасів в Саджавці (Красне), дек. Грималівського (ч. 9714);

Кіндрат Івахів в Чумалях (Доброводи), дек. Збаражського (ч. 8770);

Микола та Текля Шевчик і Теодор та Анна Росіл в Козівці, дек. Микулинецького (ч. 9803);

Іван Тесля в Білоголовах, дек. Оліївського (ч. 9841);

Христина Бербеніцька в Білоголовах, деканату Оліївського (ч. 9842);

Єлисавета Чопик і Анна Фаріон в Беневі, дек. Зарваницького (ч. 9900);

Іван Матолінець в Жолобчику (Орявчик), дек. Скільського (ч. 10232);

Федір Драбишинець с. Сави і Максим Ігнатович в Вижній (Орявчик), дек. Скільського (ч. 10233);

Павло Довганич в Оряві і Василь Чудійович в Погарі, дек. Скільського (ч. 10553) і

Ілько Чудійович с. Федора в Тисівці (Орявчик), дек. Скільського (ч. 10238).

Конкурс на посаду дяка:

Оголошується конкурс на дяка 1) в Долині. Вимагана кваліфікація вищого степеня. Дотація: 1) 3 морги поля 2) роківщина по 1 злп. від числа дому 3) треби. Хати нема. Речинець до вношення подань 1 місяць від дня оголошення у АЕп. Відом.

2) В Полоничній, Буського Декан. Дотація роківщина: 4 сотнари збіжа, треби. — Поле не виділене. Хати нема. Речинець вношення прошень два місяці від оголошення конкурсу.

Парохія до заміни.

До заміни парохія Цуцилівці, дек. Жидачівського.

ПОМЕРЛИ:

о. Др. Іван Фіголь, професор акад. гімназії у Львові, 3/VIII ц.р.

о. Йосиф Ганкевич, парох Красного, дек. Грималівського, 8/VIII ц. р.

о. Володимир Рудавський, парох Завадки, дек. Калуського, 13/VIII ц. р.

Душі їх поручається молитвам Всеч. Духовенства.

ЛЬВІВСЬКІ АРХІЕПАРХІЯЛЬНІ ВІДОМОСТІ

РІЧНИК XLVI.

ЛЬВІВ, 15. ЖОВТНЯ 1933 р.

Ч. IX

Присуд Найв. Адм. Трибуналу в справі забезпечення церковної служби на випадок хвороби.

З Найв. Адм. Трибуналу у Варшаві надіслано до Митр. Ординаріату письмо, яке подається у вірному перекладі до відома Всч. Духовенству:

Найвищий Адміністративний Трибунал. Ч. Р. 3901/30.

Правна засада.

Пар. 12 устави з 15. серпня 1866 або з 16. квітня 1896 в змісті устійненому уставою з 20 серпня 1905 (Гал. Дн. Уст. Кр. Ч. 100) не управнює приймати, що церковна служба в католицьких парохіях є затруднена на рахунок і ризико пароха, а тим самим приймати, що парох особисто є працьодавцем тоїж служби і як такий має платити за неї складки за убезпечення на випадок хвороби по думці устави з 19 мая 1920 (п. 272, Д. У.).

Присуд з дня 25 квітня 1933 р. Ч. Р. 3901/30.

Кс. Йосиф Слязик, парох і декан в Вельополі скш. проти Воевідського Уряду в Кракові в предметі обов'язку убезпечення органіста й косцельного¹⁾.

В імені Польської Річипосполитої.

Найвищий Адм. Трибунал під проводом судді Дра Раппого... в справі кс. Йосифа Слязика... проти оречення Воевідського Уряду в Кракові з д. 4. лютого 1931 ч. О S. IV. 246/2/30 в предметі обов'язку убезпечення органіста й косцельного¹⁾, з огляду на незголошення сторонами виразного внеску про переведення розправи по думці арт. 72 розпорядку Президента Річипосполитої з д. 27 жовтня 1932 р. поз. 806 Дн. У. на неявному засіданні після розглянення актів справи: **ухилює заскаржене оречення як незгідне з уставою і заряджує зворот внесеної оплати.**

¹⁾ У нас — дяк і паламар.

Причини.

Повітова Управа Каси Хорих в Дембіці платничими листами з 12.XII. 1929р. і з 20.VI. 1930 орекла, що Ан. Свентонь органіст в Вельополі і К.Сліва косц.в Вел.підлягають обовязкові ubezpieczenia на випадок хороби і зобовязала кс. Йосифа Слязика пароха в Вельополі заплатити ubezpieченеві складки в сумі 494 зл. 38 гр. за час від 1. січня 1927 до 31. листопада 1929 і в сумі 14 зл. 13 гр. за місяць червень 1930 р. Староста в Ропчицях рішенням з 29. серпня 1930 р. ч. XII. 466 не узгляднув відклику кс. Слязика від повисших платничих лист а Воєвідський Уряд в Кракові ореченням з 4. лютого 1931 р. ч. О. S. IV. 246—2—930, виданим у полагоді дальшого відклику кс. Слязика, затвердив рішення Старости.

На те оречення Воєвідського Уряду вніс кс. Слязик скаргу до Найв. Адм. Трибуналу, яку відтак — письмом з 24. грудня 1932 р. — піддержав по думці арт. 115 розпорядку Президента Річ-ої з 27. жовтня 1932 р. п. 806. Д. У.

Найв. Адм. Трибунал розважив отсе:

Воєвід. Уряд зазначив у заскарженому ореченню, що по думці рескриптів Міністерства Праці і Сусп. Опіки з 22. вересня 1926 Ч. 3811 У. III. і з 27. січня 1928 Ч. 270. У. III. як також Мін-ва Рел. Вір. і Пр. Осв. з 14. грудня 1925 р. ч. 10228 і згідно з приписом § 12 конкуренційної устави в змісті устійненому уставою з 20 серпня 1905 (Гал. Д. Уст. Кр. Ч. 100), працьодавцем церковної служби є кождочасний парох, отже на ньому лежить обовязок зголошувати церковну службу до Каси Хорих і він є супроти тої каси відповідальний за ubezpieченеві складки, що мають бути покривані з церковних доходів зглядно з конкуренційних датків.

Позовник виводить в скарзі, що працьодавцем церковної служби є не парох, але церква або парохіяльна громада, а парох ділає тільки в імени тоїж громади або в імени церкви, як їх заступник і з того приводу особисто себто своїм маєтком не відповідає за ubezpieченеві складки.

Воєвідський Уряд у відповіді на скаргу підносить, що парох не тільки приймає церковну службу, але також керує її працею.

В звязку з тим слід передовсім ствердити, що особа, яка приймає інші особи до праці, а навіть керує їх працею, тим самим не стається ще їх працьодавцем. В уставі про обовязкове

убезпечення на випадок хвороби з 19. мая 1920 (п. 272, Д. Уст.) не означено суті поняття працьодавця. Супроти того слід признати, що законодавець має в тій уставі на думці працьодавців у звичайному значінню, отже особи, що на свій рахунок і на своє ризико займають працівників. При тому байдуже, чи дана особа сама приймає працівників і керує їх працею, чи ділає за посередництвом своїх заступників або повновласників. Позовника можнаби було супроти того особисто вважати за працьодавця органіста С. і косцельного С. тільки в тому разі, колиби ті працівники були заняті на його рахунок і ризико. Щоби однак признати, що ту умовину виконано, на те нема основи. З окрема годі в тому огляді вважати за основу постанови § 12 устави з 15. серпня 1866 (Гал. Д. Уст. Кр. № 25) в змісті устійненому наведеною в заскарженому ореченню уставою з 20. серпня 1905, бо в тих постановах означено для видатків на удержання церковних слуг спеціальні джерела, окремі від приватного маєтку пароха. Колиж позовника зобовязано особисто платити ubezpieченеві складки, то слід було ухилити заскаржене оречення як незгідне з уставою.

Зворот оплати від скарги опирається на арт. 95 розпорядку з 27 жовтня 1932 (п. 806, Д. Уст).

Варшава, д. 25. квітня 1933 р. Підписи...

Отже виходить із наведеного рішення Найв. Адм. Трибуналу, що парохі не є обовязані за дяків і паламарів оплачувати з власної кишені Каси Хорих.

Розпорядок

**Міністрів Почт і Телеграфів, Скарбу і Внутрішніх Справ
про урядові листові посилки, як також в цивільному
й карному поступованню
з дня 22. липня 1933 р.**

На основі арт. 17 устави з д. 3. червня 1924 р. про пошту, телеграф і телефон (Д. У. П. Р. з 1931 р. № 12, поз. 57), в змісті устави з д. 24. марта 1933 р. (Д. У. П. Р. № 32. поз. 275) заряджується отсе:

I. Урядові листові посилки.

§. 1. 1. До оплати урядових посилок, а це листів і карток, будуть уживані почтові значки, введені розпорядком Міністра

Почт і Телеграфів з д. 19. мая 1933 р. про введення в обіг поштових значків до оплати урядових листових посилок (Д. У. П. Р. № 46, поз. 370), а саме:

а) до оплати звичайних листів і карток 1 фіолетний значок,
б) до оплати поручених листів і карток 1 темно-оранжевий значок,

в) до оплати звичайних листів і карток за зворотною посвідкою відбору 2 фіолетні значки,

г) до оплати звичайних листів за доказом доручення (надаваних на області воєвідства поморського, познанського і горішньошлеської частини шлеського воєвідства) 2 фіолетні значки,

д) до оплати поручених листів і карток за зворотною посвідкою відбору 1 темно-оранжевий значок і 1 фіолетний значок.

2. Вартість фіолетного і темно-оранжевого значка устійнить на кожний бюджетовий рік розпорядок Міністрів Почт і Тел., Скарбу і Внутр. Справ.

§ 2. До надавання кореспонденції, оплаченої при допомозі поштових значків, наведених в § 1, є управнені:

а) державні власти й уряди, територіяльного й господарського самоврядування в порученій області ділання, суди й прокуратури в справах судової адміністрації, як також підприємство „П. Д. Залізниця“;

б) особи або інституції для звичайних листів і карток, висиланих в виконання уставового обовязку або на візвання властей й урядів як державних, так територіяльного й госп. самоврядування в порученій області ділання; не доторкає це письм висиланих особами й інституціями у їх власному інтересі.

Кореспонденцію висилану особами й інституціями, наведеними під бук. б), доручується при допомозі відборних книжок. Почтову оплату за ту кореспонденцію покриває адресат, наклиуючи на відборній книжці в поєдинчій висоті відповідні поштові значки, наведені в § 1.

§ 3. Управа Почт. і Тел. присилає відповідно до запотребовання урядові поштові значки (§ 1) властивій начальній владі, яка розділює їх між підвладні їй власти, уряди, між власти й уряди територіяльного та господарського самоврядування, як також між суди і коморників.

§ 4. Належність за урядові значки, зужиті до д. 31. марта 1934 р., устійнить окремий розпорядок Міністрів: Почт і Тел., Скарбу і Внутр. Справ.

Починаючи з д. 1. квітня 1934 р. будуть покривати начальні влади належності за доставлені їм урядові поштові значки з призначених на ту ціль кредитів.

§ 5. Власти й уряди, наведені в § 2, заосмотрять висилану кореспонденцію відтиском печатки, адресою, числом наданого письма і написом „Звичайна“ або „Звичайна за зворотною посвідкою відбору“ або також „Звичайна за доказом доручення“ або „Поручена“ або „Поручена за зворотною посвідкою відбору“.

На листових посылках, висланих особами й інституціями, наведеними в § 2 букви б), слід на зовнішній стороні подати назвисько (фірму) надавця, його адресу, як також умістити напис: „На урядове візвання“ або „В виконання уставового обов'язку“.

§ 6. Коли адресат, про якого мова в останньому уступі § 2, ствердить, що надіслана листова посылка повинна бути надавцем оплачена, перешле коперту, а при картках відпис сторони адресової картки, з поданням адреси надавця поштовому урядові, що побере подвійну нормальну тарифову оплату.

§ 7. Влада або уряд як надавець може перекинути на адресата вирівнання поштової оплати, коли висилане письмо доторкає виключно інтересу адресата. В тій цілі треба на посылці умістити додаткову згадку: „Справа урядова“ — „оплату вирівнає адресат“. Ця оплата буде пібрана від адресата в поєдинчій висоті нормальної тарифової оплати для даного роду посилок. В разі недоручальности, звертається посылку надавцеві безплатно.

II. Кінцева постанова.

§ 12. Посилки згадані в розд. I. є допущені в внутрішньому обороті, в обороті з польським поштовим урядом Данціг і Своб. М. Данціг.

Листові посылки, згадані в розд. II. є допущені тільки в внутрішньому обороті.

§ 13. Спеціальні чинитьби пошти і листові посылки, не згадані в отьому розпорядку, підпадають нормальним тарифовим поштовим оплатам.

§ 14. Вага листових посилок, унормованих отсим розпорядком, не може перевищати 500 гр., а виміри 45 см. в кожному напрямі, а рульони 75 см. довжини і 10 см. проміру. Виміри поштових карток не можуть переходити $15 \times 10,5$ см.

§ 15. Отсей розпорядок в нічому не нарушує постанов поштової ординації.

§ 16. Отсей розпорядок входить в життя з д. 1. серпня 1933 року.

Рівночасно тратять обов'язуючу силу:

а) розпорядок Міністра Почт і Телеф. з д. 21. мая 1931 р. про умовини й засади, обов'язуючі при висилці посилок, звільнених від поштової оплати (Д. У. П. Р. № 55, поз. 452);

б) з поштової тарифи, оголошеної в першій частині залучника до розпорядку Міністра Почт. і Тел. з д. 19. мая 1933 р. (Д. У. П. Р. № 40, поз. 317) — приписи, що доторкають урядових листів з оплатою перекиненою на адресата, які містяться в розділі I. бук. А, в усіх 3-ох пунктах, означених бук. б), приписи, що доторкають тих листів, які містяться в розділі I. бук. Б, в пункті означеному бук. б. і розділ II.

Так отже на основі отсього розпорядку, починаючи від 1. жовтня ц. р., всяка кореспонденція Єпископських Курій, деканальних і парох. Урядів, духовних судів, семинарій і т. п. мусить бути оплачувана, як кореспонденція приватна.

Однак уряди цивільного стану, завідувані оо. парохами, мають зажадати від староств безплатних значків для урядових поштових посилок, що доторкають актів цивільного стану. Колиби оо. парох, як урядники цивільного стану, в кореспонденції про акти цивільного стану, натрапили на труднощі в одержуванні безплатних значків, обов'язані повідомити про це М. Консисторію.

Устава про фонд праці

з дня 16. марта 1933 р. (Д. У. П. Р. № 22/23, поз. 163).

Арт. 1. 1. Твориться Фонд Праці.

Арт. 2. 1. Зноситься Фонд Помочі Безробітним, покликаний на основі розпорядку Президента Річипосполитої з 23. серпня 1932 р. про поміч безробітним (Д. У. П. Р. № 74, поз. 664).

Арт. 15. 1. Особи, що побирають службове вивіновання або стали винагороду за наємну працю, оплачують на річ Фонду Праці 1% пібраного цілковитого доходу, осягненого з тих джерел.

2. Згаданий припис відноситься також до осіб, що беруть емеритуру, ренту або забезпечення зі скарбу держави, з державних підприємств або монополій, або також з комунальних союзів чи приватних установ, коли емеритура, рента, чи забезпечення виносить більше як 50 зл. місячно.

3. Припис 1. уступу отсього артикулу не відноситься до робітників занятих у рільних господарствах.

4. Працьодавці, що zatrudniają робітників, про яких говориться в 1. уст., платять на річ Фонду Праці оплату в висоті 1% зарібків, вивіновань і винагород, виплачуваних тим робітникам. Цей припис не доторкає скарбу держави. Рільні працьодавці платять оплату 1% тільки від зарібків умових робітників.

5. Віроісповідні і суспільні організації, що удержують інституції суспільної опіки або ведуть акцію помочі безробітним, є звільнені в тих ділянках своєї діяльності від обтяжень, наведених в уст. 4 отсього артикулу.

6. Для категорії зарібків, що не переступають пересічно 150 зл. місячно, міністр суспільної опіки має право заступити оплати, передвиджені в уст. 1 і 4 отсього артикулу, гуртовою оплатою.

Арт. 19. 1. Оплати від білетів вступу побирається від білетів проданих на всякого роду прилюдні забави, розривки, видовища і спортові змагання. Ті оплати виносять від кожного проданого білету:

1.	в	ціні	від	0'25	—	1 зл.	—	0'05.	зл.
2.	„	„	„	1'01	—	2 зл.	—	0'10	„
3.	„	„	„	2'01	—	3 зл.	—	0'20	„
4.	„	„	„	3'01	—	4 зл.	—	0'30	„
5.	„	„	„	4'01	—	5 зл.	—	0'40	„
6.	„	„	вище	5'00	—		—	0'50	„

2. За ті оплати відповідають підприємці.

3. Тим оплатам не підлягають білети вступу на забави, розривки й видовища, влаштовувані: а) виключно для жовнірів; б) заведеннями науковими, опікунчими й виховними для шкільної молоді; в) органами Фонду Праці; г) інституціями й організаціями суспільними, о скільки більша часть доходу з тих імпрез є призначена на поміч для безробітних.

Арт. 26. 1. Оплати від державного чиншу, осягненого з винайму помешкань або будинків в цілости або в части незалежно від їх ужиткового призначення, побирається в висоті 0'5% суми, що відповідає сумі кождоразового вплачуваного чиншу.

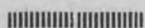
2. Згаданим оплатам не підлягає комірне з помешкань 1 і 2 кімнатних.

Арт. 33. 1. Винні переступлення проти приписів цеї устави про вплату означених в ній оплат або виданих на її основі виконних розпорядків, будуть карані гривною до 2000 зл., о скільки дане діло не підлягає суворішій карі по іншим приписам.

2. До накладання наведених кар є покликана повітова влада загальної адміністрації.

Арт. 36. Отся устава входить у життя з днем 1. квітня 1933 року.

2. Рівночасно тратить обов'язуючу силу розпорядок Президента Річ-тої з дня 23 серпня 1932 р. про поміч безробітним (Д. У. П. Р. № 74. поз. 664).

Ч. 11959/Дя.

Скорочений правильник дяківських іспитів.

В доповненню до зарядження в справі скорочених дяківських кваліфікаційних іспитів (оголошеного в АЕ. Від. з р. 1933 ч. VII ст. 107) Митрополича Консисторія заряджує:

1. Прошення про допущення до скороченого кваліфікаційного іспиту вносять петенти до того управнені (АЕ. Від. 1933. VII, 107, 2) за посередництвом парохіяльного Уряду до Митроп. Консисторії.

2. До прошення мають бути долучені:

1) Метрика уродження,

2) посвідка дотичного парохіяльного Уряду, що кандидат займає дійсно дяківську посаду і

3) свідоцтво поведення (по вимогам § 38. прагматики для дяків).

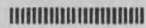
3. Митрополича Консисторія вирішує допущення або недопущення кандидата до іспиту і повідомляє про те кандидата і предсідника комісії для скорочених іспитів. Рівночасно Митроп. Консисторія назначує місце, речинець іспиту і висоту іспитової такси.

4. Скорочений дяківський кваліф. іспит відбувається з обсягу предметів, визначених в розпорядженю Митроп. Консисторії (АЕ. Від. 1933, VII, 107, 2) перед комісією для іспитів дяківських у Львові або перед субкомісією, уповажноною до того через Митроп. Ординаріат.

5. Протокол іспитів, підписаний предсідником і членами іспитової комісії, має бути надісланий до М. Консисторії протягом 2 тижнів від часу переведення іспиту.

6. Митрополича Консисторія пересилає свідоцтва із зложених іспитів на руки предсідника комісії в цілі передання їх до рук властителів за зворотною посвідкою.

7. Зложення скороченого кваліфікаційного іспиту дає кандидатів право полишення на посаді, яку займає в хвилі складання іспиту, не дає однак права убігатися о іншу дяківську посаду. При компетованню о іншу посаду мусить кандидат вказатися повними кваліфікаціями і придержуватися постанов арт. V прагматики службової для дяків.

Ч. 12125/Дя

Полагоджування конкурсів на посади дяків.

До Митрополичої Консисторії напливають скарги поодиноких дяків і Товариства Вз. Пом. Дяків у Львові, що деякі душпастирі виставляють на конкурс посади дяків, а опісля в часі тревання конкурсу посади обсаджують на стало особами, які не брали участі в конкурсі або які навіть не мали до того права з браку кваліфікацій.

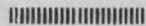
Для оминення таких слухних замітів, (оскільки подібні факти мали місце), Митрополича Консисторія заряджує:

1. При оголошуванні конкурсу на дяка по приписам арт. V прагматики слід подати речинець тревання конкурсу.

2. Після впливу оголошеного речинця слід прошення кандидатів переслати до Митрополичої Консисторії до дальшого їх полагодження.

3. В разі недостачі кандидатів слід повідомити М. Консисторію про негативний перебіг конкурсу і просити вдруге оголосити конкурс.

4. В разі трикратного негативного висліду конкурсу душпастир набирає право обсадити посаду на власну руку дорогою позаконкурсую.

Ч. 12126/Дя.

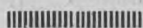
Дяківські школи.

Щоби фахова освіта дяків спочивала в руках найвизначніших фахівців, Митрополича Консисторія заряджує отсе:

Провадити дяківську школу і видавати посвідки, предвиджен в § 2 прагматики може лише особа, що має до того уповажнення від М. Ординаріату.

Таке уповажнення може дістати лише дяк, що має повні кваліфікації вищого степення, що уже стабілізований і є членом фахового Товариства Дяківського у Львові.

В свідоцтві, даному для кандидата до кваліфікаційного іспиту має від дня оголошення того розпорядку бути подане число уповажнення, одержаного від духовної Влади, а крім того автентичність підпису має бути стверджена парохіяльним Урядом.

Ч. 12127/Дя.

Обезпечення дяків на час нездібности.

Одною з найбільше дошкульних болячок в життю дяківського стану це без сумніву недостача забезпечення на час безробіття і на час нездібности до праці.

Найкраще булоби, щоби загал дяків користав з соціального забезпечення, однак на жаль це покищо неможливе, раз тому, що неграмотних, некваліфікованих дяків годі уважати за умових працівників, а тим самим вони не можуть мати права до такого забезпечення, а по друге, таке забезпечення потягає за собою певного роду тягарі, яких в цілости не можуть покривати ані дяки, ані яких не можна складати на плечі духовників.

З огляду на те полагоження тої справи може бути лише частинне.

Передовсім слід ствердити, що право до забезпечення можуть мати дяки старші, управителі хорів, що мають повні кваліфікації вищого степеня, і для яких дяківство є одиноким джерелом удержання.

Оплата за забезпечення не може виносити вище від 6 зол. Покривати видатки забезпечення мають члени хору по 30 гр. від особи, над якими даний дяк працює.

За того з членів хору, хто не в силі заплатити 30 гр. покриває скарбона церковна.

Зібрана квота йде на покриття коштів забезпечення дяка в Пенсійному Інституті для умових працівників на випадок нездібности його до праці.

Забезпечення в такій формі може бути при добрій волі переведене; воно заохотить до ревної праці таких дяків, які уже працюють, а з другої сторони склонить неодного до здобування собі таких кваліфікацій, якіби його робили здібним до здобуття права до такого забезпечення на старість.

Ч. 12065/Дя

Дяківські курси.

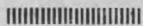
Від часу до часу появляються в щоденниках оголошення про курси для кандидатів дяківського звання.

Такі курси оголошується без порозуміння з Духовною Владою.

Митрополичий Ординаріят не може допустити до того, щоби виховування будучих дяків відбувалося без контролю зі сторони духовної Влади, тому заряджує, що на будуче дяківські курси можуть бути отворені й оголошені тільки за відомістю Митроп. Ординаріату.

Позволення на такі курси буде Митрополичий Ординаріят уділяти лише в такому випадку, коли буде забезпечена належна організація такого курсу, і коли організатори таких курсів будуть могли дати запоруку, що кандидати, виховані під їх проводом, зуміють відповісти усім вимогам, які ставляють теперішні часи до душпастирських помічників, до дяків.

Зазначуємо, що досі курсами офіційно признаними Митрополичим Ординаріатом є школа дяківська при Церкві св. Вмч. Георгія у Львові і дяківські курси в Зборові.

Устава про загальний військовий обов'язок.

В Дневнику У.П.Р №. 36, поз. 299 дід днем 15/V 1933 р. оголошено нову уставу з д. 17/III 1933 р., що вводить зміни до устави з д. 23/V 1924 р. про загальний службовий обов'язок. Ті зміни заторкають також духовні особи в області загального військового обов'язку. По тій уставі в арт. 55 і 56, що відносяться до духовних осіб, додано нові уступи як уступи другі. Отже змінені артикули тої устави виглядають у повному тексті так:

Арт. 55. Духовників католицького віроісповідання, що одержали свячення, монахів того віроісповідання, що зложили обіти, учнів католицьких семинарій і новиків католицьких монаших чинів та згромаджень, як також духовників інших державою признаних християнських віроісповідадь, що одержали вищі свячення і монахів, що зложили торжественні монаші обіти, врешті затверджених правительственною владою рабінів і підрабінів та духовників інших нехристиянських віроісповідань — зачисляється при поборі без піддавання військово-лікарському переглядові до загального ополчення без зброї.

Духовники католицького віроісповідання, що одержали свячення, монахи того віроісповідання, що зложили обіти, учні католицьких семинарій і новики католицьких монаших чинів та згромаджень можуть користати з пільги, наведеної в 1. уст. також після побору.

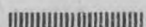
На випадок покликання до військової служби після попереднього провірення їх фізичної спосібности, католицькі священники, що мають священничі свячення, як також духовники інших в горі наведених віроісповідань, сповняють у війську душпастирські чинности.

Католицькі духовники, що не мають священничих свячень і учні католицьких семинарій, як також новики католицьких монаших чинів і згромаджень, будуть на випадок їх покликання після попереднього провірення фізичної спосібности ужиті до санітарної служби.

На випадок війни постанови отсього артикулу доторкають тільки тих учнів католицьких семинарій та новиків католицьких чинів і згромаджень, що вступили до семинарій, новіціату або згромадження перед виповідженням війни.

Арт. 56. Особи наведені в 55 арт., що виступили з духовного стану, новіціату (згромаджень) або духовних семинарій, повинні сповнити загальний військовий обов'язок на загальних основах (арт. 35).

Духовні настоятелі в горі згаданих осіб мають обов'язок безпроволочно повідомити про факт виступлення повітову владу загальної адміністрації.

Розводи уділювані православними консисторіями є неважні.

Найвищий Суд ореченням з дня 14/IX 1932 р. № III. 1. Rw. 1226/32 устійнив таку правну засаду:

„Прусуд православного духовного суду, який орікає розвід супружжя, заключеного на землях бувшої австрійської займанщини між особами давніше римо католицької релігії, з яких одна опісля перейшла на православя, не є успішний проти супруга, що остається при давній вірі, коли останнім спільним правом супругів було право післяавстрійське“.

По думці виводів Найвищого Суду, що узасаднюють те оречення, уділювання nadalьше католикам православними консисторіями розводів, є переступством.

Як добувати документи з Совдепії?

1. Прохання в справі добуття якогось документу для приватних цілей треба пересилати порученим листом безпосередно до властивого польського конзуляту в Совдепії.

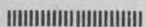
Титулом зачету на кошти добуття документу має петент переслати окремим вартісним листом до тогож конзуляту на добуття: а) документу цивільного стану або виказу стану служби 3 ам. доляри; б) шкільного або університетського свідоцтва, як також документу маєткового характеру 7 ам. дол. в ефективній америк. валюті. В разі, колиби¹ вислана сума не вистарчала на покриття коштів, конзуляти перешлють добутий документ властивій польській владі адм. 1. інстанції для доручення його петентові за пібранням решти оплати.

В разі, якби годі було добути документ, оплату петентові звернеться після потручення конзулярних оплат.

В випадках убогости треба долучити до прохання посвідку властивої адм. влади про маєтковий стан петента.

2. Прохання в справі добуття документу потрібного державному або автономічному урядникові для службових цілей слід керувати також безпосередно до властивого конзуляту, при чому повинна верховна влада даного урядника ствердити, що жаданий документ є справді потрібний в службових цілях. Такі прохання полагоджується безплатно.

На терені Совдепії урядують польські конзуляти: 1) в Москві (вул. 3-я Міщанська 32/34), 2) в Харкові (вул. Раковського, 15), 3) в Київі (вул. Лібкнехта 1), 4) в Ленінграді (вул. Набережна, Красново Фльота 11), 5) в Мінську (вул. Совіцька 84) і 6) в Тифлісі (вул. Коргановська, 24).

Ч. 11691/АВ.

День ощадности.

Цілий культурний світ обходить д. 31 жовтня „День ощадности“. Цей день посвячений поширенню ідеї ощадности серед найширших кол суспільности. Широке поширення тої ідеї ізберігання високої засади ощадности тимбільше лежить сьогодні в інтересі всіх, що останні крізові літа відкрили аж надто багато відємних сторінок життя над стан серед усіх середовищ культурного світа.

Ч. 12837/КАУМ.

|||||

З нагоди листопадових роковин пригадуємо Громадянству незavidну долю інвалідів був. Української Галицької Армії та прохаємо помічі Громадянства нашим інвалідам.

Українське Товариство Допомоги Інвалідам у Львові не одержує довгий ряд місяців таких грошових впливів, щоби могло покривати найконечніші видатки на пенсії інвалідам, удержання Дому Інвалідів, лікування інвалідів, опротезування і др.

Ні один наш інвалід не дістає державної ренти!

Резерви грошеві УКТОДІ вичерпані до останніх решт. Без надзвичайної і негайної допомоги громадянства будемо змушені припинити виплату місячних рент нашим інвалідам.

По переведенню всіх можливих ощадностей потребуємо
10.000 золотих місячно!

Тому прохаємо негайно зложити чековими скаданками розісланими з українською пресою жертву на інвалідів.

Ніщо не може оправдати, ані звільнити Українського Громадянства від обов'язку забезпечення гіркої долі українських інвалідів. Товариство не може зменшувати і так вже дуже низьких рент інвалідів. Не можемо відмовити інвалідам ліків на лікування ран, ні протез, які вони одержують місто втрачених здорових рук і ніг. На мінімальне забезпечення найтяжчих інвалідів — Нація мусить роздобути фонди.

Кому святою є традиція Листопадових Днів, хто цінить заслуги інвалідів з наших визвольних змагань, нехай у місяці Українського Інваліда зложить жертву для тих, які не завагалися зложити на вівтарі Нації найвищої жертви — жертви крові!

Головна Рада
УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ДОПОМОГИ
ІНВАЛІДАМ у Львові, св. Софії 25.

Нові книжки.

Проф. Альфонс Конціонатор. Кінець світу, предсказаний Преч. Д. Марією в Ля Салет (Ля Салет (La Salette) і найближча будучність).

За дозволом автора переклав з німецького *о. Петро Дзедзик*. За дозволом гр. кат. Митрополичого Ординаріату. Ст. 100. Львів, 1933.

Хроніка.

Референтами М. Консистоїї іменовані:

о. Йосиф Лучинський, Ч. С. В. В., ігумен оо. Василіян у Львові (ч. 9158) і

о. Володимир Породько, ч. Ізб., ігумен монастиря Згромадження Найсв. Ізбавителя в Тернополі (ч. 9158).

Містодеканом іменований:

о. Йосиф Александрович, парох Домажиру, містодеканом дек. Янівського (ч. 7605).

Канонічну інституцію одержали:

О. Стефан Городецький на Урмань — Дрищів, дек. Поморянського (ч. 4718);

О. Лютослав Куций на Пониковицю, дек. Брідського (ч. 11340).

О. Василь Кедринський на Жуличі, дек. Золочівського (ч. 11804).

О. Михайло Зінкевич на Радехів, дек. Радехівського (ч. 11953).

Завідателем із поборами пароха іменований:

О. Андрій Іздрик в Новосілці Кут, дек. Підгаєцького (ч. 7095).

Завідателями іменовані:

О. Михайло Олійник у Верині, дек. Миколаївського (ч. 7107).

О. Зиновій Цісик у Соколі, дек. Струмило — Каменецького (ч. 9828) і

О. Микола Думанський в Добростанах, дек. Городецького (ч. 12028).

о. Степан Воробець в Ляховичах, деканату Журавенського (ч. 10301).

Ех сугг. завідателем іменований:

О. Йосиф Побережний в Городищу, дек. Озірнянського ч. (11905).

Капеляном СС. Василянок в Підмихайлівцях іменований:

о. Микола Ганущак, б. капелян СС. Василянок в Підлютім, дек. Перегінського (ч. 11113).

Префектом Малої Семинарії іменований:

о. Іван Ждан, б. сотрудник в Сороцку, дек. Скалатського (ч. 9887).

Експонованим сотрудником іменований:

О. Павло Швидкий в Липиці дол., дек. Рогатинського (ч. 12242).

Звільнені від конкурсового іспиту:

- О. Василь Кушнір, парох у Вербові, на 6 літ (ч. 11273) і
О. Михайло Паук, парох у Середопільцях на 6 літ (ч. 11764).

Місію до навчання релігії дістали:

- о. Євген Бобовник в школах в Бібрці (ч. 10655) і
п. Текля Готьова, учителька в Тейсарові (ч. 10374).

Похвальні грамоти одержали:

Василь і Анна Букай в Вербівчику, деканату Залозецького (ч. 10955);

Дмитро Пісоржевський, Олекса Михайлишин, Петро Береза, Михайло Білан, Василь Кушнір і Ілько Курило в Волі довголуцькій, дек. Любінецького (ч. 11183).

Іван і Анастасія Осецькі, Андрій, Марія і Гринько Залипські та Гринько Швець в Шумлянах малих (пар. Жуків), дек. Бережанського (ч. 114 83).

Петро Онім, Микола Шаран, Гринь Ковальчук і Луць Вей в Бориничах; Степан і Марія Лалак у Голдовичах; Анна Кудельська і Меланія Борняк у Репехові; Катерина Якимович і Анна Комар з Любешці; Пелягія Підвірна в Трибоківцях; Катерина Бояновська в Підкамені; Григорій Пашко с. Мартина, Іван Шаравара, Яків Троцко, Василь Горинь, Данило Мандрик, Гринь Гринкевич, Олекса Троцко і Василь Могильний в Рудій; Теодор Сеньків, Марія Фасоляк і Кася Крупка ж. Гриня в Любші і Софія Мамчук у Підбірю — дек. Стрілиського (ч. 10235);

Анна Гвоздзьовська, Іван Засєдволк і Іван Пятківський в Галичі, дек. Галицького (ч. 11930) і

Анна Луців з Романівки, дек. Тернопільського (ч. 12168).

ЛВІВСЬКІ АРХІЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

РІЧНИК XLVI.

ЛВІВ, 15. ГРУДНЯ 1933 р.

Ч X

**Обіжник Архієпископа Карла Сальотія, Секретаря Конгрегації для Поширення Віри і генерального Папського Презеса Діла Поширення Віри на Місійний день.
Дня 22. жовтня 1933 р.**

Ми в святому році в повному того слова значінню, бо обходимо в цьому році 19 століття Спасення людського роду. Спирини Голгофти й замітних подій, які знаменували там початки Церкви, а які відбувалися на горі зрошеній Кровю Невинного, є все живі в християнському умі і кажуть живіше дошнювати добродійства, що пливають зі Спасення, того Спасення, яке розпочало нову добу історії і кинуло до основ життя зерно духовної й суспільної віднови.

Пій XI, розуміючи якнайкраще ті святі спомини і вагу тих подій, не міг їх ліпше обходити, як проголошуючи Милостиве й Святе Літо, розділюючи в ньому скарби ласки і сполучуючи їх зі заслугами Божої Крови. На великодушний поклик Найвищого Пастиря відповіло ціле християнство і охотно і з чудесною однодушністю. Пройшов через світ промінь віри і філя ревности. Народи всіх мов і всіх рас, що в почуттю любови Христа не знають ні віддалі ні перепон, прибувають без перерви до Риму, того нового Єрусалиму, святого міста, щоб на гробі Апостолів дати свідоцтво тій вірі, яку Отці переказали їм без змази, а яку боронили своєю жертвою й кровю.

Серед безчисленної маси паломників, серед яких палка віра суперничить із привязанням та любовю до Церкви, ступає Папа всюди радісно-вітаний і благословений як Христовий намісник, як наступник св. Петра, як непомильний учитель Правди, як отець, що заспокоює потреби всіх членів своєї загальної родини, як вождь, що веде своїх підвладних до світлих вершин добра. Він вітаний і благословений тим радісніше, бо йде побідно дорогою Божого приказу й старається рівночасно своєю Апостольською діяльністю і своїми замітними письмами відновити в світі христі-

янського духа та повернути всім народам спокій, що є Божим даром. Однак не менше має звернені очі на світ невірний, в якому організує і спомагає місіонарську діяльність та поширення Євангелії.

Наслідком заохоти того Папи Провидіння поступає праця місіонарів щораз краще. Є це праця назважена нечуваними терпіннями, незрівняним героїзмом. Кличем місіонарів є терпіти й умирати героїською смертю за справу віри. Є це нова весна на місійному полі, гідна справді перших християнських часів. Колиби зібрано всі діла місіонарів останніх літ, — діла незвичайної праці, яку супроводять болючі журби, незвичайна жорстокість і безчисленні жертви так, що нелегко всі назвати — бувби це предмет до епопеї, яка свідчить про чудесну життєвість і добричу силу Церкви. Є це та ж сама Церква вихована Петром і Павлом, що проливає кров, Церква катакомб, жива й незнищима Церква перших поколінь. Церква, що витворила нову суспільність і спрямувала її на висоти нових завдань.

З праці, терпіння, з цілопалення тих Христових окличників випливають багаті добичі. Народи Азії, Океанії й Африки суперничають у прийняттю Християнства. Вони множать чудесно навернення, а супроводжають їх часті епізоди, що глибоко зворушують і переймають. Хрест Спасителя ступає наперед у всіх частях поганського світа. Є це триумф Євангелії, яка своїми словами життя й надії пориває поганські народи і підносить їх до високих злетів. Є це триумф християнської молитви, — горячої й побідної, яка гомонить по всіх місійних місцевостях, а в якій нераз беруть участь ще ненавернені маси. Є це триумф християнської моральності, яка здобуває душі ще вчора поганські і затоплені в рознузданості та ідолопоклонстві. Є це триумф справедливості, що в місце насильства й пімсти ставить святість і неситість закону. Є це триумф свободи, що визволяє тіла від усякої неволі, а душам дає відчувати красу віри, що звільняє вір низьких пристрастей. Є це триумф братерства, яке розпорошує забобони та побіджає перепони — і каже добачувати в кожному чоловіці брата і учить, що треба його любити й спомагати. Є це триумф любови, яка втирає сльози, лагодить болі, а по шпиталях і між прокаженими зливає на втомлені тіла і зневірені душі Божу любов та підносить вартість болю й терпіння.

Є це триумф християнської культури, що відкриває широкі горизонти життя й нові джерела морального та суспільного добробуту серед тих народів, над якими вагоніла сумна мара блуду

і забобонів. Є це триумф духа, який неволить тіло й матерію та робить із них податливі оруддя добра. Є це триумф Христа, що простягає свої братерські рамена до країн невірних і утримує зусиллями місіонарів святе діло свого Спасення.

Ще не все довершене. Ще є безмірні області, над якими не зійшла ще зоря спасення. Є ще численні поганські народи, для яких Євангелія це замкнена й незнана книга, хрест тайною, а ім'я Христа загадкою.

Є також країни, куди зайшов далекий відгомін Божої Новини, релігія, що скріплює і підносить людство, голосних чудес, які творені колись над Тиверіядським морем відновлюються сьогодні між християнськими народами, де герої віри в ім'я Розп'ятого Бога викликають зачудовання своїми чудесними ділами, а яких наука не вміє пояснити. Та не менш є там незмірні труднощі, яким не чужа людська злоба і підшепти блудів та забобонів, а які стають на перепоні, щоб ім'я Христа та Його закон любови був голошений і пізнаний між народами, що тужать за правдою.

Дорога ще далека й трудна та встелена терням; але наші місіонарі ходять нею повні довіри й відваги. На недоступних горах, в лісах повних засідок, в скритих пристанях архіпелагу роблять ті проповідники Євангелії з дня на день поступи, борються з небезпеками і побіджають перепони з витривалістю, що має в собі щось героїського. Від тих героїв доходить до нас з їх висунених станиць, із нужденних пустарів, з убогих тростинних хат, вкритих заледви соломою — з дня на день проймаюче заклик про співпрацю в молитві і про матеріальну поміч.

Християнський світ не повинен і не може полишитися глухим на ті голоси, в яких чується голос Спасителя, який на нас, спадкоємців Євангелії і гордих із того, що маємо історію й культуру зроджену з Голгофти, накладає обов'язок, щоб допомогти тим відважним працівникам, що виреклися скарбу родини й батьківщини, а посвятили Богу свою молодість і життя, щоб поширювати скарби Спасення на ціле людство.

Завтра в кожній закутині світа обходиться Місійний День у тій цілі, щоб дати відповідь на заклик тих піонерів.

Даймо відповідь із горячою вірою та з благородною жертвенністю. Просім Спаса світа, щоб зіслав свою потіху лавам місіонарів у їх тяжкій праці, щоб скріплював їх духа, щоб оживляв їх надію та викликав у них певність, що нові лави ревних та жертвенних прийдуть за ними, щоб дальше вести тяжку працю

Іх апостольства. А до молитви долучім братерську грошеву жертву, яку обернеться на хліб, каплицю, церкви, школи, сиротинці захисти, шпиталі, які є найпевнішими засобами, що відкривають шлях науки й Христовому закону.

Нехай в хвилинах журби й терпіння знають наші місіонарі, що завтра кожна благородна душа в імя Боже і в інтересі культури цілого світа підійметься жертви, складаючи щедро в міру своєї спроможности, щоб підпомогти місії Поширення Віри.

На тій жертві спічне Боже благословенство, бо Бог зішле на дім жертводавця мир і християнську радість, яка є завдатком усякого успіху.

Пояснення канонів.

ОО. Кардинали, що належать до Папської Комісії для автентичного пояснювання Кодексу, відповіли на предложені сумніви так:

I. Про автентичність св. мощів.

I. Генеральний Вікарій, по думці кан. 1283 § 2, повинен мати спеціальне доручення Ординарія признати за автентичну часть св. мощів, узятую з цілости, признаної за автентичну.

II. Генеральний Вікарій, силою кан. 1285 § 1, не може без спеціального доручення Ординарія виставляти новий документ автентичности, або забезпечувати св. мощі новим відтиском печатки.

II. Про заскаржування подружжя.

I. Згідно з кан. 1971 § 1 п. 1 може заскаржувати подружжя той супруг, що підпав погрозі або приневоленню.

II. По думці того ж кан. 1971 § 1 п. 1 не може заскаржувати подружжя також той супруг, що поносить вину за причину неважності подружжя або подружжю перепони.

III. Коли є причина перепони гідна й чесна з боку одного супруга, не може той супруг вносити заскарження подружжя згідно з кан. 1971 § 1 п. 1.

IV. Силою канону 1917 § 2 промотор справедливости має з уряду ділати в суді.

Рим, 17 липня 1933.

Кард. Гаспарі,
презес.

І. Бруно,
секретар.

Про фальшиву інтерпретацію двох біблійних текстів.

Папська Біблійна Комісія на предложені сумніви дала таку відповідь:

I. Чи може католик, коли зважимо передовсім на автентичну інтерпретацію Князів Апостолів (Діян. II, 24—33, XIII, 35—37) так викладати слова псалму XV, 10—11: „Ти не оставиш душі моєї в аді, і не даш святому твому оглядати зітління. Ти вказав мені дороги життя“, начеби св. автор не говорив тут про Воскресення Христа.

Відповідь: Заперечуючо.

II. Чи можна говорити, що слова Ісуса Христа, які читаємо у св. Матея XVI, 26: „що допоможе чоловікові, коли весь світ здобуде, а свою душу занапастить? Або що дасть чоловік у заміну за свою душу?“ як також і ті слова, що їх читаємо у св. Луки IX, 25: „Бо що за користь має чоловік, колиби набув увесь світ, а себе самого погубив або занапастив?“ не мають на думці в буквальному зміслі вічного спасення душі, а тільки дочасне життя чоловіка, без огляду на звук самих слів і їх контекст, які також затальне однодушне католицьке пояснення.

Відповідь: Заперечуючо.

Св. Отець Пій XI ті відповіді затвердив і поручив оголосити.

Рим, 1 липня 1933 р.

Іван Б. Треу
консультор секретар.

Надання відпусту візванню до Пречистої Діви.

Св. Отець Пій XI на послухання, уділеному низше підписаному Кард., Великому Пенітенціареві, д. 21. червня ц.р уділив усім вірним частинного відпусту 300 днів, який можна набути стільки разів, скільки вірні, що викличуть в собі звершений жаль, відмовлять такі візвання: „О Маріє, Мати ласки, Мати милосердя, бережи нас від ворогів і приймай в годині смерті“. А повного відпусту можна набути раз на місяць, під звичайними умовами, коли хто щоденно через місяць буде відмовляти те візвання.

Отсе зарядження є важне на завсіді без огляду на всякий противний розпорядок.

Рим, 25. вересня 1933 р.

Кард. Ляфрі, В. П.
І. Теодорі, секр.

**Про умовини „відвідування церкви або каплиці“
і молитви на намірення св. Отця“.**

Зваживши, що є сумнів, якого не всилі узгіднити вчені богослови, що до способу розуміння клявзулі, додаваної часто до умовин набуття деяких відпустів, а яка постановляє, що слід „відвідати церкву або прилюдну каплицю, або також (для тих, що мають до того право) каплицю на пів прилюдну“ і „помолитися в наміренню св. Отця“... папа Пій XI, на просьбу низше підписаного Великого Пенітенціарія, предложену на послуханнях в днях 16. червня і 8. липня ц. р., щоб усунути на будуче всякі сумніви й побоювання, проголосив, що під відвіданням церкви або каплиці слід розуміти „вхід до каплиці або церкви бодай зі загальним чи невиразно означеним наміренням віддати честь самому Богу, або Богу в Його Святих при помочі якоїсь молитви чи то приписаної, коли молитви є вказані через того, що надає відпуст, чи якої іншої устної або внутрішньої молитви, достосованої до побожності відвідуючого церкву“. Щож до клявзулі „помолитись в наміренню св. Отця“, то сповняється вповні ту умовину, коли до інших, вимаганих для набуття відпусту діл додається відмовлення в згаданому наміренню одного Отче наш, Богородице Діво і Слава Отцю; однак по думці кан. 934 § 1 полишається поодиноким вірним свободу що до відмовлення якоїнебудь іншої молитви, відповідно до прив'язання й почування, яке мається супроти св. Отця.

Рим, 20 вересня 1933 р.

Кард. Ляві, Вел. Пеніт.

І. Тодорі, секр.

**Декрет про відпусти надані за відмовлення шість разів
Отче Наш, Богородице Діво, Слава Отцю.**

В багатьох списках відпустів є зазначене, що до кождоразового відмовлення шість разів Отче наш, Богородице Діво і Слава Отцю є прив'язані загальні відпусти сімох церков Риму, римських стацій, Порціонкулі, Єрусалиму і св. Якова в Компостелі; зате дуже рідко є зазначений огляд на місце й час, нема ніякого розрізнення між відпущами повними й частинними; а зі звичайних умовин узискання відпусту ніодна, або може тільки одна умовина є захована.

Таке богате завдання відпустів було не тільки причиною немалого зачудовання серед багатьох, які вважали, що скарги Церкви, переховувані старанно й свято, роздається зі зайвою щедрістю.

рістю, але воно дало нагоду виступати з різнородними опініями як що до способу викладання документів, в яких по твердженню ті відпусти уділювалися, так і що до способу узіднення того надання з практикою Апост. Столиці.

З того приводу с.р. Пенітенціарію нераз запитувана про характер і число тих відпустів, рішилася врешті представити ту цілу справу Св. Отцеві, як найвищому завідателеві скаргів Церкви, щоб добути в тій справі його рішення.

Св. Отець розважив належно ту справу і на послухання, уділеному підписаному Великому Пенітенціареві д. 20. січня, рішив таке:

Відпусти, що є подані в згаданих списках, а які долучено до шістькратного відмовлення Отче наш, Богородице Діво і Слава Отцю, слід так надавати, щоб вірні, які користають з духовних ласк, що про них говориться в списках, могли дістати тільки *частинний відпуст десятиох літ*, скільки бодай зі скрушеним серцем і побожно відмовлять шість разів Отче наш, Богородице Діво і Слава Отцю в наміренню Св. Отця, себто за спокій умів, за свободу всюди св. Цекви, а також за згоду й гаразд серед усіх народів. Колиж би хто через цілий місяць відмовляв ті молитви, може набути *повний відпуст*, але під звичайними умовами. Всякі попередні надання й привілеї в тій справі зносяться, без огляду на противні зарядження.

Рим, 22. квітня 1933 р.

Кард. Ляврї
Вел. Пенітен.
І. Теодорі
секретар

У справі права побору дерева.

З огляду на те, що декуди переведено частинну парцеляцію двірських обшарів, при чому продано або розпарцельовано і часть лісів, обтяжених сервітутами і правами побору дерева гр.-кат. парохій, без осібного урегульовання цих прав, подається до відома вирок Найвисшого Суду в Варшаві з 6.IX: 1933. ч. С. II. Р. 755/33/I, в яким Найвисший Суд станув на становищі, що в випадку поділу ґрунтів, обтяжених реальними тягарями, може управнений віритель (отже приходство щодо свого права побору дерева) домагатися цілого права з кожного (т. є котрогобудь) окремого тіла табулярного (лучної гіпотеки) в цілости, а власники поодиноких лучних гіпотек не можуть вимовлятися, що вони мають

дерево достарчити лише в процентному відношенню простору їх уділу до простору давнішої цілості.

Вирок опирає своє рішення на § 15 гіпот. закона; він зрештою згідний зі засадами § 847 цив. закону, який постановляє: „Сам поділ якогонебудь спільного добра не може шкодити третій особі: усі, прислугуючі її права заставу, служебности й інші річеві права будуть виконувані після поділу таксамо, як перед поділом“.

Згаданий вирок Найвисшого Суду звучить:

Sąd Okręgowy Wydział I Stryj dnia 5 października 1933. Cg. J. 203/30.

Sąd Najwyższy Izba Cywilna Warszawa dnia 6.IX 1933. Nr. C. II. R. 755/33/I. W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej. Sąd Najwyższy jako Sąd rewizyjny pod przewodnictwem S. S. N. Stefki a w obecności S. S. N. Bańkowskiego i S. S. N. Łopuszańskiego jako sędziów w sprawie gr. kat. Probstwa w Pobuku strony powodowej, działającej przez adw. Dra W. Kaluskiego w Stryju przeciw 1) Izakowi (Ignacemu) Gartenbergowi, 2) Karolinie Fauerstein, 3) Adeli Fauerstein, 4) Józefowi Gartenbergowi, 5) Aleksandrowi Gartenbergowi, 6) Drowi Henrykowi Gartenbergowi, 7) Karolinie Schiller, 8) Cecylii Gartenberg zamężnej Seinfeldowej, 9) Drowi Edwardowi Gartenbergowi, 10) Wilhelmowi Gartenbergowi, 11) Fryderykowi Gartenbergowi, 12) Drowi Arturowi Gartenbergowi i 13) Otylji Schiller właścicielom dóbr w Pobuku pozwanym działającym przez adw. Dra Leizora Lindenbauma w Stryju o zezwolenie na pobór drzewa, wskutek rewizji strony powodowej od wyroku Sądu Apelacyjnego we Lwowie jako Sądu odwoławczego z dnia 20 grudnia 1932 l. cz. Bc. 860/32 którym na odwołanie obu stron zatwierdzono wyrok Sądu Okręgowego w Stryju z dnia 30. marca 1932 lcz. CgJ. 203/30 na posiedzeniu niejawnem postanowił:

1) Uwzględnić rewizję, zmienić zaskarżony wyrok Sądu pierwszej instancji w ustępach odpowiadających częściowo żądaniu skargi, w ten sposób, że ilości drzewa, na których zrąbanie i zabranie stronie powodowej w prawomocnych już ustępach I a I b wyroku Sądu okręgowego zezwolono, podwyższa się do pełnych 125 kop. smereków na ogrodzenie, oraz na pełnych 265 m³ drzewa opałowego tudzież że pozwani mogą się uwolnić od tych świadczeń o ile chodzi o smereki na ogrodzenie, przez zapłacenie pełnej kwoty 1875 zł. zaś o ile chodzi o drzewo opałowe, przez zapłacenie pełnej kwoty 2175 zł.

2) Przysądzić stronie powodowej tytułem kosztów przewodu odwoławczego, kwotę 105 zł. 20 gr. zaś tytułem kosztów rewizyjnych

kwotę 171 zł. 35 gr. płatnych przez pozwanych w dniach 14 pod zagrożeniem przymusowego ścążenia.

Uzasadnienie.

Wywodom rewizji opartej na przyczynach zaskarżenia z L 2 i 3 i 4 § 503 p. c. z. z punktu widzenia ostatniej, nie można odmówić ich słuszności.

Z ustaleń Sądów wynika, że w stanie biernym majątności pozwanych Pobuk whl. 211 ks. gr. dla większych posiadłości prowadzonej przy Sądzie Okręgowym w Stryju wpisanem jest przez strony powodowej prawo bezpłatnego poboru drzewa z lasów dworskich na ogrodzenie oraz na opał w ilościach i jakościach w skardze bliżej wyszczególnionych.

Sądy ustaliły, że pozwani nie dostarczyli stronie powodowej dochodzonej w obecnym sporze na zasadzie wspomnianego wpisu hipotecznego ilości drzewa, jebnak przyznały jedynie 61.80 % z należnej jej ogólnej ilości, wychodząc z założenia, że pozwani obowiązani są dostarczyć drzewa jedynie w stosunku procentowym do obszaru działek, obciążonych ciężarem realnym, które obecnie wchodzą w skład majątności pozwanych, — nie mają zaś takiego obowiązku co do działek, które przeszły na własność osób trzecich.

Z zapatrywaniem tem zgodzić się nie można.

Ciężary rzeczowe są prawami związanymi ze stanem wpisania do ksiąg. Natura ich jest obligatoryjna, zapisanie zaś do ksiąg (§ 6 ust. hip.) jest wynikiem zamiaru uczynienia ich związanymi z każdorazowym posiadaczem obciążonej niemi realności.

W razie podziału gruntów obciążonych ciężarami realnymi, muszą być one wpisane przy każdej działce, wyłączonej ze wspólnego ciała hipotecznego (§ 3 ust. I. ust. hip.) właściciele zaś tak wyłączonych działek jak i ciała szczepowego odpowiadają za te ciężary solidarnie.

Wynika to z postanowień § 1. ustawy z 6. lutego 1865 Nr. 18 Dz. p. p. a. o prawach i postępowaniu przy fizycznym dzieleniu posiadłości wpisanej do ksiąg publicznych, wtedy nie potrzeba poprzedniego zezwolenia osób, na rzecz których wpisane są prawa rzeczowe, jeżeli dla oddzielonej części otwiera się nowy wykaz hipoteczny i w nim wpisuje się wszystkie na posiadłości wpisane prawa, w przedmiocie hipoteki łącznej.

Hipoteka łączna jest hipoteką ustanowioną niepodzielnie na kilku ciałach hipotecznych (§ 15 ust. I. u. h.) przedmiotem zaś jej może być nie tylko wierzytelność ale wogóle wszystko co może być przedmiotem hipoteki.

W wypadkach zaś hipoteki łącznej ma wierzyciel prawo żądać zapłaty całego zhipotekowanego roszczenia z każdego zastawu z osobna (§ 15/2 ust. hip.).

Sąd Najwyższy uwzględnił więc uzasadnioną rewizję i zmieniając odmawiając części żądania skargi ustępy wyroków Sądów niższych instancji orzekł w całości zgodnie z tem żądaniem.

Przysądzenie kosztów w pierwszej instancji stronie powodowej nastąpiło prawomocnie ustępem I c wyroku Sądu okręgowego, koszty zaś wzrosłe w wyższych instancjach przyznano jej na zasadzie przepisu §§ 41/50 p. c. Na oryginale właściwe podpisy. Za zgodność z oryginałem świadczy Naczelny Sekretarz Sądu Najwyższego. Korczyński m. p. L. S. Sprawdzal podpis nieczytelny mp.

Ч. 13144/П.

Комунальні додатки до ґрунтового податку.

Подається до відома нашого Парохіяльного Духовенства, що на підставі рішення Н. А. Трибуналу з дня 12. січня 1931 р. ч. 996/29. припис § 83 громадського закону з дня 12. VIII. 1886 р (Дн. Краєв. зак. ч. 19:), звільняючий парохіяльне Духовенство від плачення комунальних додатків до ґрунтового податку — утримується й на дальше в законній силі.

В наслідок повище згаданого рішення Н. А. Трибуналу, Скарбові власти не можуть приписувати вже й побирати від року 1931 комунальних додатків від ґрунтового податку.

Тому, що є такі випадки, де парохіяльне Духовенство залягає з ґрунтовими податками ще і за попередні літа (як нпр. 1930, 1929, 1928 і т. д.) а Скарбові Уряди, егзеквуючи священиків, жадають крім залеглих податків заплачення також і комунальних додатків за всі літа, — слід в таких випадках покликатися на останній розпорядок Скарбової Палати у Львові з дня 22. IX. 1933 р. ч. В. 61539(2)33. кінцевий уступ, де виразно сказано, що комунальні додатки за літа 1925 — 1931. слід негайно відписати.

Незалежно від повищого радиться парохіяльному Духовенству в таких випадках, — де Скарбові Уряди жадають заплачення комунальних додатків без огляду на повище зарядження Скарбової Палати, — донести до Митрополичої Консистоїї.

Ч. 14700/АВ

Парохіяльна Бібліотека.

До всіх Деканальних і Парохіяльних Урядів Архієпархії.

Канцелярія Митрополичесї Консисторії на поручення Митрополичого Ординаріату з дня 18. листопада ц. р. Ч. 14254/ПБ., висилає до всіх парохіяльних Урядів комплет книжок в цілі доповнення парох. бібліотеки.

Подається спис книжок, автора і ціну:

1. Слово до Української Молоді — *Митрополит Андрей* 0·20 гр.
2. Предвічна Жінщина — *бр. Гроцький Йосиф:* 2·60 зл.
3. Талергоф — *др. Маковський В.* 3·50 !
4. Про кінець світа — *Ареклад о. Дзедзика.* 1.00 "
5. На Соловецькі острови (3 томи оправлені в 2 томи)
В. Юрченка 18·50 "

Книжку: „!а Соловецькі острови“ висилається лише тим парох. Урядам, котрі цеї книжки ще не мають.

Належитість за книжки можуть парох. Уряди сплачувати місячними ратами по 3 зол. почавши від 1. січня 1934 р.

Для улекшення діловодства, Канцелярія Митрополичесї Консисторії висилає ці книжки на адресу Деканальних Урядів.

При найблищій нагоді Дек. Уряди доручать книжки Парох. Урядам за збірною посвідкою доручення, котру негайно поручається прислати до Канцелярії М. Конс.

До Дек. Уряду висилається стільки комплетів, скільки є парохій першого і другого ряду.

Зворот книжок недопускаємий.

Ч. 13716/АВ.

Канцелярійна такса.

Пригадується отцям, які вносять або внесли прохання надання парохії, що до кожного прохання слід зложити канцелярійну таксу в квоті 1 зл. Прохання без цієї оплати не предложитьься комісії просинодальних іспитователів. Також до кожного прохання має бути кваліфікаційна табеля.

Містодеканом іменований:

о. Василь Кедринський, парох в Жуличах, містодеканом Золочівським (ч. 15071).

Завідателями парохій іменовані:

о. Юліян Паук, в Лецівці, дек. Перегінського (ч. 12141);

о. Александер Содомора, в Вирові, дек. Струмило-Каменецького (ч. 13287);

о. Михайло Шавала, в Німшині, деканату Галицького (ч. 14135);

о. Григорій Банах, в Верині, деканату Миколаївського (ч. 14136).

Ех сугг. завідателями парохій іменовані:

о. Володимир Левицький в Ляховичах подор., дек. Журавенського (ч. 11300) і

о. Іван Костельний в Тростянці вел., деканату Олітвського (ч. 12688).

Сотрудником іменований:

о. Др. Йосиф Кладочний при Архікатедр. храмі св. Юрія у Львові (ч. 13400).

Звільнені від конкурсового іспиту:

о. Григорій Хамчук, парох в Кійданцях, на один рік (ч. 12258);

о. Володимир Кармазин, парох в Павлові, на один рік (ч. 12460);

о. Іван Городиловський, парох в Івачеві, на один рік (ч. 12633);

о. Ярослав Кекіш, парох в Дусанові, на один рік (ч. 13346) і

о. Северин Ямінський, парох в Довгім, на шість літ (ч. 13984).

о. Іван Михайлів, парох в Добрянах на шість літ (ч. 14223).

о. Василь Дрелих, парох в Новосілках ліських, на шість літ (ч. 14321).

о. Йосиф Іванець, парох в Миклашеві, на шість літ (ч. 14322).

о. Євген Мацелюх, парох в Голгочах, на один рік (ч. 14389).

о. Стефан Комар, парох в Милошовичах, на шість літ (ч. 15601).

Похвальні грамоти одержали:

о. Мирон Коритко, парох в Холоєві (ч. 14283) і

Микола Держко, Теодор Держко, Дмитро Дикун, Михайло Рудницький та Дмитро Зварич в Стрию-Ланах (ч. 15143).

Горячо поручається до парохіальних бібліотек книжку о. Шпіраза („проф. Конціонатора“) п. з. „Кінець світу предсказаний Пр. Д. Марією в *La Salette*“, в перекладі о. Петра Дзедзика. Ціна 1 зол. Замовляти в укр. книгарнях і в Канц. М. К. у Львові, Пл. Юра 5.

Ч. 15211/Шк.

Пригадується, що переклад *Св. Письма Ст. Заівту т. І.* обов'язані закупити всі парох. Уряди й церкви до своїх бібліотек. Ціна книжки враз із портом 6.50 зол.

Замовляти: Львів, вул. Як. Стшеме, 15 у о. Д-ра Ярослава Левицького.

І

Зміст

річника 1933 року.

Число I.:

	ст.
Божа мудрість (продовження)	26
ОО. Церк. Асистентам Дек. Ком. К. А. до відома	28
Комітет учасників свята „Укр. Молодь Христові“	31
Складання церк. грошей до Кооператив через Центробанк	31
Конкурс на душпаст. посаду в Харбіні	32
В справі задавнення виплати купонів (дивіденд)	32
Зарядження в справі стягання зобов'язань священників з місцевих платень	33
Посвідки одержання поборів на платничій лісті	33
Поручення Т-ва св. Андрея	33
Пригадка в справі книжки „Провінц. Собор“	34
Конкурс на опорожнені парохії	34
Належність за Архiep. Відомости	34
Нові книжки	35
Хроніка	36

Число II.:

Божа мудрість (докінчення)	40
Розпорядок в справі відносин між парохом і сотрудником	42
Диспенза від посту	43
В справі видавання метрик	43
Вписування до метрик здрібнелих імен	44
Здержання виплат за купони варт. паперів	44
Речинець передорд. і передконк. іспитів	44
Парохія до заміни	44
Нові книжки	44
Хроніка	46

Число III.:

Всім священникам і вірним мир у Господі	47
Надзвичайне Мил. Літо і заг. вел. ювілей (енцикліка)	51
Відозва Управи Інст. вдів і сиріт	53

Звич. Заг. Збори Інст. вдов і сиріт .
 В справі урядової кореспонденції .
 В справі залеглих метр. копій .
 В справі Лошнева .
 Конкурс на опорожненні парохії .
 З Кат. Акції .
 Датки на будову церкви в Будинові .
 Нові книжки .
 Хроніка .

Число IV.:

В справі т. зв. „публичних“ збірок .
 В справі кан. інституції на парохію .
 Конк. іспит .
 Вкладання церк. і фонд. грошей .
 Викази померлих .
 Ліга повіт. і протигаз. оборони .
 Виховання молоді в христ. дусі .
 Для парох. бібліотек .
 Теми до письменного конкурсового іспиту .
 В справі пісень для шк. молоді .
 В справі залягаючих метр. копій .
 Відозва Богослов. Наук. Тов-а .
 Фабрика свічок .
 Нові книжки .
 Хроніка .

Число V..

Апост. Конституція .
 Ще в справі публ. збірок .
 Прохання в справі надання парохій .
 Книжки Тов. „Просвіта“ .
 До всіх душпастирів .
 Похоронне заведення „Харіс“ .
 Нові книжки .
 Хроніка .

Число VI.:

Апост. Конституція .
 Апост. Конституція .
 Промова св. Отця .

Зміна устави про службові відношення учителів	93
В справі признання ремунерації Орд. шк. Комісарям	93
Винагорода за відписи з метр. копій	93
В справі підручного лекс. катальогу для оо. катихитів	94
Пересилання адм. владі витягів з метрик	94
Завідатель з правами пароха	94
Конкурс на собор. крилошанина	95
Конкурс на прийняття кандидатів до Дух. Семинарії	95
Пересторога	96
Нові книжки	97
Хроніка	100

Число VII.:

Укр. Кат. Єпископат Гал. пров. в справі подій на В. Україні	102
Всч. Духовенству і Вірним львів. АЕпархії	103
Декрет про резервати	105
Рішення Шк. Кураторії в справі молитов	105
Предкладання виказів осіб, що не відбули велик. сповіди	105
Надсилення плянів церков	106
Про ствердження автент. підписів на скаргах	106
Обсаджування дяк. посад	107
Стат. табелі дяків	113
Хроніка	116

Число VIII.:

Енцикліка	126
Трилітній кат. курс	127
До декрету про резервати	128
Стан брацтва Ап. Мол.	129
Конк. іспит	129
Теми до конк. іспиту	130
Конкурс на опор. парохії	132
Льоката церк. грошей	132
Пересилка грошей на добродійні цілі	132
Обезпечення церков, парох. будинків і рух. майна в „Дністрі“	133
Пригадка	134
Мастк. данина	134
Діт. парох. бібліотеки	135
Ще в справі будови каплиці в Ямельній	135
Нові книжки	135
Хроніка	138
Як додаток: Обіжник до парох. урядів в метр. справах.	

Число IX.:

Присуд Н. А. Тр. в справі забезпечення церк. служби
Розпорядок міністр. почт. і тел., скарбу і внутр. справ
про уряд. листові посилки
Устава про фонд праці
Скорочений правильник дяк. іспитів
Полагоджування конкурсів на посади дяків
Дяк. школи
Забезпечення дяків на час нездібності
Дяк. курси
Устава про заг. військ. обов'язок
Розводи udzielовані правосл. консисторіями
Як добувати документи з Совдепії
День ощадности
Видав. „Світ дитини“
Св. Письмо Ст. Завіту
Парох. літопис
До дек. урядів/в справі К. А. У. М.
Місяць укр. інвалідів
Нові книжки
Хроніка

Число X.:

Обіжник архієп. К. Сальотія
Пояснення канонів
Про фальш. інтерпретацію двох бібл. текстів
Надання відпусту
Про умовини відвідування церкви
Декрет про відпусти
У справі права побору дерева
Ком. додатки
Недопущення до ординації
Сл. Божі по померших священика
Тимчасовий порядок науки релігії
Виказ книжок в парох. бібліотеці
Парох. бібліотека
Канцелярська такса
Дяківський курс
Нові книжки
Хроніка